

**dolenjka, d.d.**  
NOVO MESTO

MESEC AVGUST - DNEVI FRUCTALA V DOLENJKI:  
- sok jabolko nektar 1/1 139,00 SIT/liter  
- sirup oranža 1/1 299,00 SIT/liter  
- sirup pingo 3/1 799,00 SIT/kos  
- bibita orange licht 1,5 lit. 129,00 SIT/kos

V soboto, 22. avgusta 1998, bo od 7. do 19. ure odprta prodajalna NAKUPOVALNI CENTER Novo mesto na Ulici Slavka Gruma!

# DOLENJSKI LIST

Št. 33 (2556), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 20. avgusta 1998 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242



vaš četrtkov prijatelj  
**DOLENJSKI LIST**

PRODAJNI CENTER  
**ZELEZNINA**  
tel./fax: 068/323-836

**JEDRSKA ELEKTRARNA  
KRŠKO V JULIJU**

KRŠKO - Jedrska elektrarna v Krškem je v juliju, ko je dosegla 100-odstotno razpoložljivost in 88,8-odstotno izkoriščenost, proizvedla 455.883 MWh električne energije. Njeni vplivi na okolje - ogrevanje Save ter tekočinski in plinski izpusti - so se gibali v mejah dovoljenega. Elektrarna je v juliju uskladiščila 13 sodov s srednjepredradioaktivno in en sod z nizko-radioaktivno vsebino, tako da je ostalo v skladišču elektrarne skupno 4.057 sodov z radioaktivnim materialom.

## Jernejevo 1998

ŠENTJERNEJ - Za letošnji šentjernejski občinski praznik Jernejevo se bo vrstilo več prireditve. V petek, 21. avgusta, se bo ob 17. uri začel tek po šentjernejskih ulicah za vse kategorije in družinski štafetni tek. V soboto, 22. avgusta, bo avtorally po podgorjanski vinski cesti s startom ob 14. uri na šentjernejskem hipodromu, v ponedeljek, 24. avgusta, na praznik sv. Jerneja, bo celodnevno čaščenje v farni cerkvi in ob 17. uri koncert okteta Veritas. V torek, 25. avgusta, ob 20. uri bo na hipodromu za mlade igral ansambel Sky - Lab, v sredo, 26. avgusta, ob 18. uri ob pleterskem samostanu otvoritev muzeja na prostem s kulturnim programom, v četrtek, 27. avgusta, bo ob 20. uri v farni cerkvi orgelski koncert, nastop mladih godbenikov in koncert cerkvenega mešanega pevskega zbora. Osrednji prireditvi bosta v petek, 28., in v soboto, 29. avgusta, spored dogajanj pa bomo napovedali v naslednji številki.

## NA PRAGU ŠOLSKEGA LETA

### Prihajajo udarci po žepu

Bliža se september in šolska vrata se bodo ponovno odprla. Poštni nabiralniki so že polni na oko tako zelo privlačnih reklamnih katalogov, ki ponujajo takšne in drugačne šolske torbice, nahrbtnike, svinčnike, flomastre, barvice, peresnice in zvezke s tisoč in enim motivom. Kje so še superge, trenirka, nova jesenska oblúčila, ker so lanska že premajhna?! Vse stane toliko, kolikor marsikdo v enem mesecu komaj zasluži. Soloobvezna otroka pa sta v družini dva, trije ali pa še več. Septembra sledi še en "udarec": malica, kosilo, zdravstveno zavarovanje, šolske revije... Še dobro, da težave vsaj nekoliko rešujejo pred nekaj leti ustanovljeni t.i. učbeniški skladi, ki šolske knjige posojajo za obrabnino. In potem je tu še tretji "udarec": razni tečajji in dejavnosti, ki zahtevajo čas in denar. Veliko denarja. Država in pristojni organi se s tem ne ubadajo kaj dosti, potem pa delajo analize ter ustanavljajo preventivne in kurativne delavnice oz. programe, s katerimi poskušajo odpraviti vedenjske težave otrok, ki so povod za pretepe, kraje, alkohol, mamila in samomore. Otroška družba posameznika, ki izstopa (tudi zaradi revščine), izloči. In kaj preostane tem izolirancem? Nekateri se zagrenjeno zapro vase in tiho trpijo, v drugih pa se začno razvijati zametki kriminala, ki kasneje pripelje na družbeni rob. Razlike med revnimi in bogatimi pa rastejo in večajo brezno med njimi...

In kaj reči otrokom v tolažbo? Stisnite zobe, potrpite in bodite še bolj vztrajni pri dosegu svojih ciljev, saj vas bo obogatilo znanje in (upajte da) vam omogočilo pot v boljši jutri.

IRENA POTOČAR PAPEŽ

## Zaradi suše počila pol metra debela vodovodna cev?

Novo mesto brez pitne vode

NOVO MESTO - V ponedeljek okoli pol enajstih zvečer je prišlo do hudega defekta na magistralnem vodovodu Družinska vas-Novomesto, zaradi česar je bila v noči s ponedeljka na torek in v torek motena oskrba z vodo v Novem mestu na levem bregu Krke pa tudi v višjih predelih mesta na desnem bregu Krke; poleg tega vode ni bilo tudi v smeri proti Bučni vasi, Kamencam do Mirne Peči in proti Cegelnici, Prečni in Straži. V Jelšah pri Otočcu je počila vodovodna cev s premerom pol metra in dolžine 4 m.

Okvaro je lahko povzročila huda suša, zaradi katere je prišlo do posedanja terena in s tem do loma salonitne cevi. Vse ekipe novomeške Komunale so od ponedeljka od 23. ure delale na terenu. Do torka okoli 9. ure dopoldne so cev zamenjali in jo spojili, oskrba z vodo pa je bila motena tudi še potem, saj traja 10 do 12 ur, da se vodovodni sistem napolni in spet deluje normalno.

## S PUŠKO NAD OČETA

ČRNOMELJ - Na Cerkviščih pri Črnomlju je konec minulega tedna prišlo do streljanja. Policisti so ugotovili, da sta 23-letna S. H. in njen 29-letni zunajzakonski partner A. J. streljala na 24-letnega D. M., ki je prišel obiskat svoje otroke, ki jih ima s H. S. Nanj sta streljala kar s kalašnikovko, k sreči pa ga nobena od krogel ni zadela. Neprijavljeno orožje so jima policisti zasegli in napisali ovadbo.

## KONČNO KONEC PROMETNIH ZASTOJEV?

# V letu dni prvi odsek obvoznice

V petek je bil na Otočcu podpis pogodbe za gradnjo prve faze in prevzemne pogodbe - Izvajalca ljubljanski GIZ Gradis in novomeško Cestno podjetje - Pogodbena vrednost 663 milijonov sit

OTOČEC - Novomeška severna obvoznica, ki je kar nekaj let čaka-

## V PRIČAKOVANJU MINISTRskega SESTANKA

# Hrvati so ohladili prevročo juho

Vlada sosednje države obsoja preoblikovanje Jedrske elektrarne Krško

KRŠKO - Pred dobrim tednom dni se je pokazalo, da Hrvatom na področju energetike ne ustreza tako frontalen spopad, kot ga je sprva napovedoval direktor Hrvaškega elektrogospodarstva (HEP) Damir Begović. Hrvaška vlada je sicer obsodila enostransko dejanja Slovenije, ki da je z uredbo o preoblikovanju NEK v javno podjetje prekoračila solastninske pravice, a se je kljub temu odločila za obnovo pogajanj.

Vrhovi HEP-a se po mnenju Begovića odločno zanikal trditve poznavalcev nagibajo k elektriki iz termoelektrarn, toda direktor

Begović je odločno zanikal trditve bivšega slovenskega zunanjega ministra Talerja, da si HEP priza-



NOVO OČESNI MIKROSKOP - V petek so na očesnem oddelku novomeške bolnišnice predali namenu nov sodoben oftalmološki mikroskop, ki je osnovno orodje za kakršenkoli poseg v očesu. Na tem oddelku opravijo okoli 1.400 očesnih operacij na leto, potrebe pa so še večje. Stari mikroskop je že dolgo zastarel, saj so ga kupili pred skoraj 30 leti. Novi je stal 9,3 milijona tolarjev, od tega je 3,3 milijona tolarjev prispevala družina Plut iz Semiča, na čelu z 90-letnim očetom Tonetom, znanim ljudskim muzikantom, ki igra na bršljanov list. Družina je denar zbrala z dobrodelno prireditvijo Hvala vam, ljudje v belam! Na fotografiji: predstojnica očesnega oddelka dr. Vesna Morela se za donacijo zahvaljuje Tonetu Plutu in njegovima sinovoma. (Foto: A. B.)



PODPIS POGODBE - Minuli petek je bil na Otočcu svečan podpis pogodbe. (Foto: J. Dornič)

deva zapraviti nuklearko. Kakorkoli že, stališča hrvaške vlade so dosti popustljivejša od prejšnje prave medijske gonje proti Sloveniji, zato je na vidiku nov sestanek med gospodarskima ministrstvom obeh držav. Kaj lahko od tega pričakujemo? Prav veliko ne, saj vse kaže, da si Hrvati z odločitvijo o ponovnih pogajanjih kupujejo čas in z njim elektriko. Medtem ko direktor Eleša dr. Ivo Banič ponavlja, da gre ob vprašanju dobave električne energije in vprašanju lastništva elektrarne za dve povsem ločeni zadevi, ju Hrvati vztrajno povezujejo.

Za zdaj torej slovensko-hrvaški spor okrog nuklearko in njene energije, statusa in plačevanja stroškov ne prinaša nič dobrega za slovenski živelj. Če Hrvaška plačuje za elektriko le toliko, kot se njej zdi, je logično, da bomo vse ostalo plačali v Sloveniji. Kot pravijo tisti, ki poznajo pogodbo o gradnji NEK, smo zato menda celo sami krivi.

B. D. G.

## LOVCI PRAZNUJEJO

KOSTANJEVICA - Lovska družina Kostanjevica praznuje 50-letnico obstoja. Jubilej bodo počastili s proslavo in družabnim srečanjem v soboto, 22. avgusta, ob 17. uri pri lovskem bivaku Ravne na Gorjanjih. V četrtek, 20. avgusta, bo ob 19. uri v gostilni Zolnir v Kostanjevici otvoritev razstave mag. Janeza Černača z motivi "sledil".

## Berite danes

stran 2:

• Slabša prodaja dragih avtomobilov

stran 3:

• Skrajno neresno in malomarno

stran 5:

• Kajakaški center že na sodišču

• Črn scenarij lova se lahko ponovi!

stran 9:

• Velik pridelek, a slabša kakovost

stran 15:

• Smo pozabljeni, ponižani in prevarani

stran 16:

• Pozabljena odločilna zmaga pri Sisku

stran 17:

• Življenje za ljudi na robu družbe

## PROSTOVOLJCI NA RAŠICI

VELIKE LAŠČE - Do sobote bodo udeleženci mednarodnega prostovoljnega delovnega tabora, ki ga organizirata Vitra, središče za uravnotežen razvoj podeželja, iz Cerknice in občina Velike Lašče v sodelovanju z domačimi društvi, čistili reko Rašico in njene pritoke. V času od 10. julija so že uredili obrežje in bankino reke ter nekatere poti v okolici Trubarjeve domačije. Z opravljenim delom so bili izredno zadovoljni v veliko-laski občini, udeleženci tabora pa so pogrešali tesnejše sodelovanje s krajanji. Najbolj so jim prisluhnili ribiči, ki so jim odstopili prostore in jim večkrat pripravili pojedino. Finkinji, ki sta skrbeli za hrano, sta bili stari 55 let, drugi udeleženci, skupaj jih je bilo 13, pa so bili veliko mlajši, prišli so iz Japonske, Nigerije, Nizozemske, Belgije, Švedske, Italije, Francije, Nemčije in Slovenije.

## SPOROČILO

NOVO MESTO - Društvo Življenje brez nasilja sporoča, da ima spremenjen delovni čas, ki traja zdaj vsak delavnik od 16. do 20. ure.

## MEDNARODNA GALOPSKA DIRKA NA MLAKI

KOČEVJE - Na travnati stezi farme Mlaka pri Kočevju bo v soboto potekala že tradicionalna konjeniška prireditev Mednarodna galopska dirka za trofejo M-KG Kočevje 98. Prireditev bo letos že šesta zapovrstjo, organizira pa jo družba M-KG Kočevje v sodelovanju s Slovenskim galopskim društvom iz Maribora. Razpisanih je osem dirk, v katerih se bodo pomerili športni, arabski, hladnokrvni in angleški polnokrvni konji iz Slovenije, Bosne, Hrvaške, Slovaške, Avstrije in Italije.



VINSKA CESTA - Prejšnji teden so v Stražniku pri Šentjerneju odprli vinsko cesto, ki poteka tudi po šentjernejski občini. Pri zidanici Vinka Kovačiča z Drame pri Šentjerneju so se na potovanju s konjsko vprego od izvira Krke do Podrede ustavili kupci, ki pri tej družini kupujejo vino že 35 let. Prireditev sta popostrila šentjernejski vinogradniški oktet in ljudski pesnik Jože Grgovič, prisotne pa je pozdravil šentjernejski župan Franc Hudoklin. Uradna otvoritev vinske ceste bo v sklopu Jernejevega v soboto, 22. avgusta. (Foto: Marijan Hočevar)

## SPET IŠČEJO NAJTEŽJI GROZD

LJUBLJANA, NOVO MESTO - Uredništvo Kmečkega glasa in novomeški Agroservis (Mercator KZ Krka) spet razpisujeta tekmovanje za najtežji grozd, ki ga bodo izbrali na zadruženem sešnu Graben 98 od 4. do 7. septembra. Zmagovalca in druge udeležence z najtežjim pridelkom čakajo lepe nagrade. Letošnje sejemске dni bo popestrilo tudi ocenjevanje najboljših vzorcev cvička iz okoliških vinogradniških družtev.

## VREME

Jutri in v soboto bo spremenljivo oblačno vreme s popoldanskimi nevihtami, v nedeljo pa bo spet sončno in vroče.

# Solidarni za 0,3 odstotka

Zbiranje denarja za pomoč Posočju, kakor se ga je lotila slovenska država, je vsaj moralno oporečno, če že ne v nasprotju z ustavo, o čemer bo moralo razpravljati tudi ustavno sodišče. S posebnim obveznim prispevkom je državni zbor na predlog vlade uzakonil solidarnost. Po mnenju slovenskih oblastnikov so Slovenci solidarni na ravni 0,3 odst. od lanskih bruto prejemkov. Nihče bolj, nihče manj, vsi smo enaki. Absurdno! Kako se sedaj počutijo ljudje, ki so takoj po potresu prostovoljno priskočili na pomoč in denar nakazali na različne račune ali pa ljudem v stiski pomagali neposredno. Le-ti so upravičeno užaljeni. Zakon pravzaprav sploh ne govori o solidarnosti, ampak o državni pomoči. Za svojo velikodušno pomoč bo država pobrala denar državljanom in to vulgarno in neposredno v imenu solidarnosti. Koliko tega na precej drag način zbrane denarja davkoplačevalcev bodo res dobili tisti, ki so pomoči potrebni, pa verjetno ne bomo nikoli zvedeli.



**JOŽKO ZORENČ**, natakaz z Mirne: "Vsekakor je prizadetim v Posočju treba pomagati. Denar za obnovo Posočja v naši državi ne bi smel biti problem in bi ga morali vzeti neposredno iz proračuna, iz katerega naj izpade kaj drugega. Tako prisilno zbiranje pomoči se mi zdi neprimerno. Dobro bi bilo, če bi ljudem, ki želijo vlagati v Posočju, ponudili tudi ugodne kredite.



**IVANA ZIDAR**, kuharica s Krvavčjega Vrha pri Semiču: "Ljudem v Posočju moramo pomagati, toda zakaj niso poslali praznih položnic, pa bi nakazal denar vsak po svojih močeh. V družini sem zaposlena le jaz, pa moram plačati skoraj 5 tisočakov. In to prav sedaj, ko se pričinja šola, kupiti bo potrebno ozimnico. Doslej sem plačala vse položnice, te pa ne bom. Naj kar rubijo, jim bom še kaj povedala."



**JOŽICA VOLAJ**, tekstilna tehničarka v metliški Beti: "Sem za to, da ljudem pomagamo, vendar je vprašanje, če bo šel denar v prave roke ali pa ga bodo namenili za kranje proračunskih lukenj. Zgrešeno pa je, da morajo tisti z manjšimi dohodki procentualno več plačati. Očitno so se poslanci pri sprejemanju tega zakona prengliali. Morali bi bolj premisliti, predvsem pa bolj pohiteti s prenovo."



**ZVONKO KRANJČIČ**, voznik iz Starega Grada pri Krškem: "Ta način zbiranja pomoči za Posočje mi ni najbolj všeč, ker je zraven vse preveč posrednikov, oziroma tistih, ki povzročajo stroške. Po mojem bi morala iti sredstva do oškodovancev ali posameznih krajevnih skupnosti bolj neposredno, po najkrajši poti. Ljudje bi dali bolj z veseljem, ko bi vedeli, kdo bo dobil denar."



**VLADO HOTKO**, kmetovalec iz Podvinj pri Kapelah: "Menim, da je hudo vprašljivo, če država lahko na ta način nekemu na silo vzame denar, namesto da bi ubrala bolj človeški način. Pametneje bi bilo malo bolj potrpati na srca ljudi in bi se denarja moralo zbralo še več kot pa tako. Ljudje v Posočju denar potrebujejo, o tem ni dvoma, vprašanje je le, če ga bodo res dobili tisti, ki so ga najbolj potrebni."



**ANTON STRLEKAR**, upokojenec iz Sevnice: "Poglejte, nekateri posamezniki so za Posočje že dali prostovoljne prispevke in ni prav, da sedaj država od njih še enkrat terjaja denar preko teh položnic, ki jih dobivamo. To se mi nikakor ne zdi v redu. Poleg tega pa mislim, da ne bo šlo vse na prave naslove, saj se to pri takšnih akcijah še nikoli ni zgodilo."



**JOŽE REDEK**, vodja gostinstva v Zdravilišču Šmarješke Toplice: "Ljudi zelo razburjajo velikanski stroški, ki nastajajo pri plačevanju njihove pomoči za prizadete po potresu v Posočju. Namesto da bi prizadeti dobili ves denar, bo najboljši biznis naredila pošta, državna ustanova. Država sama ni nič dala, vse breme obnove je prevzela na davkoplačevalce in pri tem posredno še zaslužila. Sramota!"



**JOSIP BLAŽEVIČ**, poštar iz Kočevja: "Ljudje so ogorčeni. Niso proti pomoči, pač pa proti načinu, da jih nihče ni ničesar vprašal in ničesar povedal. Sprašujejo se, kam bo šel ves ta denar. Dvomijo, da ga bodo dobili reveži in tisti, ki bi ga resnično potrebovali. Tudi sam sem za solidarnost, vendar pa s čim manj stroškov. Bilo naj bi tako kot včasih, ko so nam odtrgali od plače!"



**SONJA CAMPA**, ekonomistka iz Ribnice: "Ni prav, da se solidarnost pelje preko davčne. Način je predrag, obveznost, da moraš v 30 dneh plačati, pa če imaš ali nimaš, pa za solidarnost ni poštena. Tudi razmerja niso prava. Ne morejo tisti, ki imajo komaj dovolj za lastno preživetje, drugim graditi hiš! Če bi šlo samo za tokrat, bi še šlo, bojim pa se, da bo to postalo pri nas stalna praksa."

## V letu dni prvi...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Začetek postopka pridobivanja potrebne dokumentacije sega v leto 1994, konec leta 1996 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za viadukt in izveden razpis za izbor izvajalca del za prvo fazo, vendar do gradnje ni prišlo, ker v državnem proračunu zanj niso predvideli denarja, s sprejetjem sprememb in dopolnitev nacionalnega programa izgradnje avtocest v RS aprila letos pa je bila v program sprejeta tudi gradnja novomeške obvoznice. Dokumentacija za cestna dela je izdelala Dolenjska projektiva iz Novega mesta s sodelavci za komunalne instalacije, za viadukt pa Gradis, Biro za projektiranje iz Maribora.

Gradnja druge faze obvoznice, ki bo potekala od križišča z Ljubljansko cesto v Bučni vasi do Ločenskega mostu, se bo začela maja prihodnje leto, končana pa naj bi bila junija leta 2001. Stroški obeh faz gradnje naj bi po sedanjih ocenah znašali 2,7 milijarde tolarjev.

J. DORNIŽ

## STE SE NAVELIČALI SVOJEGA IMENA?

*Da ne boste preveč presenečeni, če vam bo kdo segel v roke in se predstavil: Jezus Kristus. Slovenska zakonodaja, ena najliberalnejših v svetu, namreč dovoljuje, da si nekdo, naveličan svojega običajnega imena, nadene lahko tudi odrešenikovo ime. V vsej Sloveniji je takih in podobnih naveličancev kar veliko, saj za spremembo osebnega imena vsako leto zaprosi približno 3.000 naših ljudi in večini je tudi ugodeno. Prvi pogoj je polnoletnost, drugi pa plačilo 5.467 tolarjev na upravni enoti, kjer je ob preprostem upravnem postopku potrebno zaprositi za spremembo. Razloga sploh ni potrebno navesti, torej je lahko tudi naveličnost ali želja po posnemanju slavne osebe, ta hip na primer Esmeralde. Brez šale: slavna mehiška soap igralka v Sloveniji že ima svojo soimenjakinjo.*

## VREDNOSTNA LESTVICA SLOVENCEV SE SPREMINJA

# Slabša prodaja dragih avtomobilov

Pri firmi Makoma na Pogancah prodajajo BMW-je in Roverje - Tudi servis in rezervni deli

**NOVO MESTO** - Letos spomladi je prišel na trg novi BMW serije 3 in takoj postal prodajna uspešnica. Seveda teh avtomobilov ne prodajo toliko kot tistih iz nižjega razreda, saj gre pri BMW-jih za dražje avtomobile, ki si jih pač ne more privoščiti vsak. Nova BMW-jeva trojka stane od 5 milijonov tolarjev navzgor. Sredi maja so ta novi avtomobil predstavili tudi v Novem mestu, in to na Pogancah, kjer ima prostore firma Makoma, pooblaščen prodajalec vozil BMW in Rover za Dolenjsko in Belo krajino, Rover pa še za Posavje.

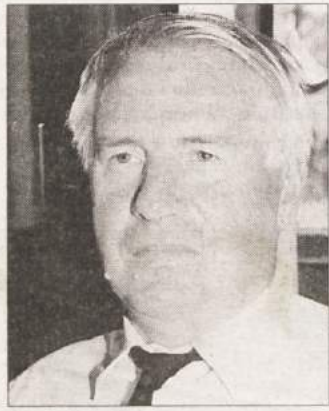
"Od srede maja, ko je bila predstavitev, smo prodali 15 novih BMW-jevih trojk," je povedal direktor Makome Marjan Košmrl. Do konca leta pa naj bi prodali okoli 50 BMW-jevih avtomobilov, od tega največ nove serije 3. Ma-

drugod po Sloveniji, da se prodaja avtomobilov, novih in rabljenih, zmanjšuje. Pri prodaji rabljenih se še posebej pozna izguba trgov nekdanje Jugoslavije. "Pri nakupu novih avtomobilov, še posebej dražjih, pa se vrednostna lestvica Slovencev očitno spreminja. Medtem ko bi včasih dali vse, samo da bi si lahko kupili dober in drag avto, sedaj niso več pripravljeni za

nakup avtomobila dati toliko denarja, ampak ga očitno vlagajo drugam. Pa tudi ljudi z veliko denarja je vse manj.

V Makomi je moč kupiti tudi slovita BMW-jeva motorna kolesa; glede na to, da najcenejša stane 12.000 nemških mark, najdražje pa čez 30.000, kupci seveda ne stojijo v vrsti, na leto pa prodajo kakih 10 teh motorjev.

Košmrl se dobro spozna na prodajo avtomobilov, še posebej BMW-jev, saj ta pošel opravlja že od leta 1967, ko se je zaposlil pri ljubljanskem Tehniononu. O doma iz podgorske vasiče Konec pa je odšel že kot petnajstletnik in do takrat je videl komaj kakšen avto, BMW-ja pa nobenega. A B.



Marjan Košmrl

koma je podjetje s 6 zaposlenimi, poleg prodaje avtomobilov in motorjev pa imajo še servis, prodajajo rezervne dele, ukvarjajo pa se tudi s prodajo rabljenih avtomobilov.

Lani so v Makomi prodali 120 avtomobilov, od tega okoli 30 rabljenih; od novih pa so prodali 35 BMW-jev, ostalo pa avtomobile iz skupine Rover, kamor sodijo osebni avtomobili Rover, terenški Land Rover ter športni MG. "Lani so bili avtomobili Rover serije 200 prava prodajna uspešnica in tudi letos gredo še dokaj dobro v prodajo," je povedal Košmrl. "Večkrat si ta avtomobil nižjega srednjega razreda kupijo za drugi avto v družini."

Za prodajo rabljenih avtomobilov jemljejo v glavnem avtomobile tistih strank, ki pri njih kupijo novega. "Opažamo pa, tako kot

## Ženitna posredovalnica Sreča

Prvo na Dolenjskem je odprla Novomeščanka Marija Goršič

**NOVO MESTO** - Na svetu je vse preveč osamljenih ljudi, ki si želijo živeti z nekom, pa si svojega življenjskega sopotnika ne znajo poiskati. V številnih državah pomagajo takšnim ljudem ženitne posredovalnice. Pri nas so še novost, do sedaj so delovale le v Ljubljani, Celju in Mariboru, pred enim mesecem pa je svoja vrata odprla prva ženitna posredovalnica na Dolenjskem po imenu Sreča. Na Novem trgu v Novem mestu jo je odprla Novomeščanka Marija Goršič.

Marija se je potem, ko je v Pionirju ostala brez službe in bila dve leti brez zaposlitve, s pomočjo zavoda za zaposlovanje odločila, da poskusi s samozaposlitvijo. Odločila se je za ženitno posredovalnico. "Že od nekdaj rada delam z ljudmi in jim prislunem, ko to želijo," pravi Marija, ki je po poklicu upravna tehničarka.

Svojo dejavnost je predstavila na Studiu D, oglas pa je dala tudi v Dolenjski list. Vendar jo je po nekaj pohvalnih klicih kar nekaj klicateljev po telefonu zmerjalo in ji grozilo, ker so jo zamenjali z nekom, ki je to dejavnost očitno opravljal na črno in nepošteno, vendar tako kot ona oglaševal v časopisu. Marija pravi, da deluje legalno in javno, svojo dejavnost je registrirala pri novomeški upravni enoti in ni naslednica nobene



Marija Goršič

bivše ženitne posredovalnice. Skrbi le za resne zveze za samoske, vdovec in razvezane, ki imajo seveda z bivšim partnerjem vse urejeno. Vsaka stranka se mora pri njej oglašiti osebno, kjer izpolni vprašalnik o sebi in o partnerki oz. partnerju kakršn(o)ega pričakuje. Po plačilu letne članarine skleneta pogodbo za neomejeno število srečanj. Do sedaj se je pri njej oglasilo že nekaj strank, prevladovali pa so moški različnih starosti, predvsem s podeželja. "Vendar to ne pomeni, da ženske niso osamljene, le težje zberejo pogum za takšno pot," meni Marija.

J. D.



**V SPOMIN IN OPOMIN** - Spominsko obeležje pri vranoviškem mostu ne spominja le na partizansko akcijo, ampak tudi na prejšnji spomenik iz bakra. Ob letošnjem krajevnem prazniku (na fotografiji) je obeležje postavila krajevna organizacija ZB Črnomelj z lastnim denarjem in s pomočjo pokroviteljev. Za ukradeni in uničeni spomenik pa doslej niso dobili še nikakršne odškodnine, ker pravljanje še ni končano. (Foto: T. Kralj)

## Namesto uničenega spomenika

Uničen spomenik pri vranoviškem mostu nadomestilo obeležje

**ČRNOMELJ** - Pred dobrima dvema letoma je izginil spomenik pri vranoviškem železniškem mostu v bližini Črnomlja. Spominjal je na dogodek, ko so v noči z 11. na 12. avgust 1941 prav tam prvi partizanski borci iz Črnomlja in Gradca napadli italijansko vojaško postojanko. V spomin na ta napad v črnomaljski krajevni skupnosti 11. avgusta praznujejo tudi svoj praznik, ki pa so ga zadnji dve leti počastili le ob ostankih spomenika.

Ukradeni spomenik, sicer umetniško delo akademskega kiparja Jakoba Savinška, so namreč povsem uničenega našli na odpadu, tako da ga ni bilo moč več sestaviti. Še enega takšnega spomenika pa si v črnomaljski Zvezi borcev niso mogli privoščiti, saj je stro-

kovnjak iz Ljubljane Savinškovo delo ocenil na tri milijone tolarjev. Zato pa so v krajevni organizaciji ZB Črnomelj imenovali komisijo, ki je poiskala primeren kamen, ki ga je kamnosek Peter Plut z Otovca obdelal. Ob letošnjem krajevnem prazniku je Anton Malnarič, eden še redkih živih, ki so sodelovali pri napadu pred 57 leti, odkril spominsko obeležje, ki so ga člani krajevnega organizacije ZB Črnomelj postavili ne le v spomin na partizanski napad, ampak tudi na uničeni spomenik. Ob tej priložnosti je bil tudi kulturni program, govorila pa sta predsednik KO ZB Črnomelj Rade Vrlinič in predsednik KS Črnomelj Pavle Strugar.

M. B.-J.

## Ljubljansko pismo

### Pohlep brez meja

Poslanci razmišljajo o novih privilegijih - zase

**LJUBLJANA** - Javnost je zadnje dni julija izvedela, da naši poslanci spet razmišljajo o predčasni, privilegirani upokojitvi, čeprav se nameravajo v jeseni pogovarjati o nasprotjem, o podaljšanju delovne dobe za pridobitev pokojnine. Po predlogu skupine 16 poslancev, ki so novosti formalno vložili, bi poslanci, če bi parlamentarna večina soglašala, lahko predčasno odšli v pokojno v najslabšem primeru s 25 leti delovne dobe - še prej pa, če bi jo dokupili. Pogoja, da se lahko upokojijo le, če se ne bi mogli vrniti na prejšnje delovno mesto ali dobiti dela, ne bi bilo več. Zakon bi jim, kar bi bila tudi novost, dopuščal dokup toliko let delovne dobe, kolikor so jih prebili v parlamentu. Po preteku mandata bi lahko še leto dni prejemale plačo z vsemi dodatki za opravljanje poslanskih funkcij vred, ta čas bi se jim štel v delovno in pokojninsko dobo in bi - če upoštevamo še vse to - za upokojitve torej zadoščalo 20 ali celo manj let delovne dobe. Dodaten pogoj (ki pa je novost v primerjavi z ureditvijo, razveljavljeno na ustavnem sodišču) za upoko-

jitev poslancev bi bila starost 50 let.

Razumljivo, da je ta namera poslancev že sprožila ogorčen odmev v tisku. Eden med njimi pravi: "Da je številka 480.000 upokojenecv (+ 120.000 brezposlenih) grozljiva, je vsakomur jasno. Zato poslanska 'mladina' v skrbi za narod, ganljivo' glasuje za podaljševanje starostne meje raje na 65 (oz. 63) let, toda pri tem zahteva zase privilegij upokojevanja pri 25 letih pokojninske dobe (oz. 15 z možnostjo dokupa). Za poslanska upokojevanja naj tudi ne bi bilo starostne omejitve."

In kje so rezerve za skromnost? Nekaj primerov: New York ima 12 milijonov prebivalcev in enega župana. Slovenija ima 2 milijona prebivalcev (je malo predmestje New Yorka) in skoraj 200 županov. K njim prištejte še vse drugo in samo zamislite si, koliko to stane. Ministri, sekretarji se menjavajo in vsak nov funkcionar privleče svojo ekipo, iz humanih razlogov pa ne odpušča stare. Državnih uslužbencev je od 8.000 naraslo na 30.000 (brez občinskih). Vsa ta delovna mesta se zasedejo po strankarski pripadnosti. Vse, kar ne živi tržno z izsiljevanjem delodajalca (vlade) stalno zahteva višje plače. Vlada, ki tako deli samo tisto, kar nekemu vzame, za ljubi mir z lahkoto popušča. Prav vsem tem privilegirancem se žvižga za zanamce; izjema so morda le njihovi otroci.

Še bo vroče - tudi pred jesenskimi volitvami.

VINKO BLATNIK

DREVESA - Novodošli nasejenci je z vztrajnostjo in tečno prihajajo dosegljivo, da so podri lepa stara drevesa v sosedovem vrtnem gaju v mirnem naselju na novomeškem Grmu, češ da predstavljajo potencialno nevarnost, saj bi se lahko podrla in poškodovala njegovo lastnino. Po taki bedasti logiki bi si človek moral dati amputirati nogo, da si ne bi kdaj zlomil ali da mu je zaradi gangrene ne bi morali odrezati.

NAGLASI - Ko človek včasih poslušati, kako na radiu, televiziji ali na kakšni prireditvi izgovarjajo imena naših krajev, mora naprej njihov izgovor "prevesti", da sploh ve, za katere kraje gre. Tako smo na nedavnem podpisu pogodbe za novomeško severno obzračje slišali, da bo ta cesta po svoje povezana tudi z avtocesto Kartičjevo - Măčkovec. Sicer pa tako nenavadno naglaševanje še ni tako grozno, če ga slišimo iz ust človeka od druge, ampak kaj ko tudi na kakšnem od novomeških medijev slišimo Stopiče, Trébelno, Cegélgica, Srebrniče.

PETELINI - Na osrednji prireditvi ob Jernejevem, šentjernejskem občinskem prazniku, bodo počili samo šentjernejski cviček. Med praznične prireditve so letos prvič uvrstili tudi petelinje dirke. Na tej dirki pa se bodo lahko pomerili tudi petelini iz drugih krajev. Šentjernejski se petelinjo, da se prav nič ne bojijo tuje konkurence, saj trdijo, da so njihovi petelini ne samo najlepši, ampak tudi najboljši tiči. So torej svoj cviček zaščitili in strahu pred svojo konkurenco?



Ena gospa je rekla, da v množici državnih sekretarjev manjka samo še državni sekretar za sekrete.

Suhokranjski drobž

S ŠAMPANJCEM ODPRLI NOVO IGRISČE - Prizadevni OK Žužemberk Bojan Bruc, Dare Pucelj, Igor Grum, Aleš Burke in Tomo Pečar so skupno odprli penec v ino in tako izročili imenu dve novi odbojarski igrišči na mivki. Igrišči je odprl mladinski svetovni podprvak in najjaku Simon Hočevar in tudi pozdravil vse navzoče. Številne obrane na turnirju pa so povzročile tudi predsednik OK Žužemberk Bojan Bruc, sekretar za kulturo in sport MO Novo mesto Robert Judež in predsednik KS Franc Škufca.

LEP JUBILEJ - Ustanovni član gasilskega društva Dvor, dolgoletni tajnik DU Žužemberk-Dvor, čebelar, član TD Suha krajina in član številnih klubov v kraju Mirko Repar je pred dnevi zaokrožil 85 let življenja. Ob tej priložnosti so ga prijetno presenetili člani TD Suha krajina, pevke TD Suha krajina in članice DU Žužemberk, ki so mu zapele nekaj pesmi, in mu izročili darila. Dobre želje so mu izrekli tudi vodilni člani UO PGD Dvor.



TRUGO LETO 600 LET TRDIH PRAVIC - Po nekaterih podatkih naj bi dobil Žužemberk leta 1399 trške pravice, po drugih pa celo prej. Po besedah bivšega občinskega KS Milana Senice (na sliki) je prejšnji teden pomotoma odločil, za kar se opravičujemo) bila avtentična zgodovinska listina Žužemberka pred dvema stoletjema še na krajevni skupni ravni, potem pa je bila odtujena in nikoli vrnjena.

S. M.



80. ROJSTNI DAN PHILIPPA WAMBOLTA - Edini še živeči od sedmih Wamboltovih otrok z nekdanjega mogočnega Hmeljnika Philipp Wambolt, ki že desetletja iz Nemčije zelo rad prihaja na rodni Hmeljnik in v okoljske vasi, je na Dolenjsko prišel tudi letošnje poletje. V svojem začasnem domu v Črešnjicah je minulo soboto v krogu svojih prijateljev tako iz Nemčije kot tudi Slovenije praznoval svoj 80. rojstni dan. Vsi so mu zaželeli še na mnoga leta in da bi bil še naprej tako zdrav in vitalen. Skupaj z ženo Christo zadnja leta preživita vsako poletje v Sloveniji, tu se oba počutita zelo lepo, zato nameravata letos v okolici Hmeljnika preživeti tudi jesen. (Foto: J. Dornič)



OBNOVA OTOŠKEGA JEZU - Novomeško Vodnogospodarsko podjetje obnavlja jez na Krki pri gradu Otočec. Nekaj več kot 200 m dolg lomljen jez so začeli obnavljati konec julija, dela pa bodo končana v 2. polovici septembra. Obnova bo veljala okoli 21 milijonov tolarjev, investitor pa je ministrstvo za okolje in prostor. Mlina na levem bregu in grajske žage na desnem že dolgo ni več, tam kjer sta bila njuna vodna kanala, bosta sedaj ribji stezi. Nazadnje so otoški jez za silo popravili pred 20 leti in je bil, že precej škrbast, res potreben temeljite obnove. (Foto: A. B.)



SUHA KRAJINA 98 - Društvo za gibalno vzgojo Ljubljana je mladim iz vse Slovenije omogočilo desetdnevno taborjenje blizu reke Krke. V taboru so udeleženi otroci s težavami v vedenju in pri socialni integraciji. Skupino vodi že šesto leto socialni pedagog Matjaž Petelin, ki se domačinom zahvaljuje za prijazno gostoljubnost. Mladi največ časa preživijo ob vodi, se igrajo številne igre, vozijo se s kanuji in gorskimi kolesi, streljajo z lokom in podobno. Dogodivščine ob Krki pa jim popestri tudi škripec, s katerim se vozijo od ene do druge strani reke. Mladi tudi pomagajo kuhati, dežurajo in sploh skrbijo, da tabor deluje. N sliki: druga skupina šolarjev na taboru Suha krajina 98 pred šotori, ki jih je postavila slovenska vojska. (Foto: A. Jernejčič)

V domovih ostarelih predvsem bolni

Novomeški občinski svet sprejel programske smernice socialnega varstva do leta 2005 - Za razvijanje različnih oblik pomoči starejšim - Razdelilnica hrane za brezdomce

NOVO MESTO - Občinski svet novomeške občine je letos poleti sprejel programske smernice socialnega varstva v občini do leta 2005, ki govori tako o pomoči osebam starejšim od 65 let, telesno in duševno motenim kot tudi o pomoči brezdomcem.

Kolegij župana je lani decembra imenoval projektno skupino za področje socialnega varstva, ki je pripravila gradivo, v katerem so še posebej veliko pozornost namenili skrbi in pomoči ostarelim. Kot so zapisali, opravljene raziskave v Sloveniji kažejo, da je okrog 12 odst. starih nad 65 let, ki ne morejo več v celoti skrbeti zase, polovica pa jih potrebuje stalno pomoč pri osebni negi. V starostni skupini 70 do 80 let potrebuje pomoč približno 30 odst. ljudi, v starostni skupini nad 80 let pa pomoč potrebuje že 60 odst. ljudi. Glede na število prebivalcev v Sloveniji bi razpoložljiva mesta v zavodih morala zadoščati za 4,2 odst. prebivalcev starejših od 65 let, ker pa je v domovih veliko oskrbovancev mlajših od 65 let, je v urejeno varstvo zajetega le 3,8 odst. prebivalstva te skupine. Večina oskrbovancev je bolnih,

KDO BO KMETOM POJASNIL ZAMUDO?

Skrajno neresno in malomarno

Novomeška kmetijska zadruga Krka letos zbrala rekordno količino pšenice - Vozili so jo na novo odkupno mesto v brežiško Skalo - Tam pa so zamujali s podatki

NOVO MESTO - Novomeška kmetijska zadruga Krka je letos od kmetov prevzela rekordno količino pšenice. Zbrali so je dobrih 1200 ton, prejšnja leta okrog 700. Tudi kakovost pšenice letos ni bila slaba, čeprav slabša od lanske. Na novem odkupnem mestu v Brežicah pa je letos prišlo do zapletov.

Letošnja zaščitna cena pšenice znaša 29,80 tolarja za kilogram. Na ceno pa vpliva tudi količina surovih beljakovin, vlaga, hektolitrska masa in primesi, ki jih vsebuje oddana pšenica. Pšenico z manj kot 10 odst. beljakovin, do Zavoda za blagovne rezerve sicer odkupil, vendar po nižji ceni - po 20,70 tolarja za kilogram. Iz vsake pripeljane pšenice so namreč vzeli dva vzorca, ki so ju analizirali na odkupnem centru. Direktorica komercialnega sektorja pri Mercatorju - KZ Krka Olivera Kastelčeva je povedala, da ima njihova kmetijska zadruga status zbirnega centra, ki je dolžan zbrano pšenico pripeljati do odkupnega centra. Letos prvič je Zavod za blagovne rezerve za te dejavnosti izbral izvajalce preko javnega razpisa tako za zbirne centre kot tudi za odkupna mesta.

"Vsa leta dosedaj smo zbrano pšenico vozili na odkupno mesto v celjsko Klasje, letos pa smo jo morali v skladu s pogodbo dostaviti na novo odkupno mesto, to je v Skalo, d.o.o., v Brežicah, kjer so nam na zagotovili, da bodo prav tako kot v Celju sproti dajali vse potrebne podatke," je povedala Kastelčeva. Vendar kljub obljubam še po 14 dneh od prve pripeljane pšenice niso dobili nobenih podatkov, čeprav bi jih morali prejemanj tekoče. Podatke so namreč potrebovali za pisanje računov. Po večkratnem posredovanju so sami odšli v Brežice po papirje, čeprav bi jim jih morala dostaviti Skala. Ko so končno

prišli do količinskih in finančnih obračunov, so v zadrugi pohiteli s pisanjem faktur, ki je bilo letos veliko bolj zahtevno kot sicer, saj bo kmetijsko ministrstvo pridelovalcem, ki so pridelali pšenico z več kot 10 odst. beljakovin, dalo podporo pri pridelavi pšenice, in sicer 2,70 tolarja za kilogram, za to pa je bilo potrebno izpolniti kup obrazcev.

"Potem smo obračune, tako kot zahteva pogodba, dali v potrditev v Skalo, kjer pa so minuli petek povedali, da so ugotovili, da je pri njih prišlo do napake pri finančnem poročanju za kakovost od os-

novne cene in so zato izpisane fakture napačne," pripoveduje Kastelčeva. V ponedeljek so od njih dobili nove podatke, po katerih sedaj hitijo s pisanjem novih računov. Pri tem pa jih čudi, da za vse to, kar se je dogajalo, niso dobili nobenega uradnega sporočila iz Skale, kjer bi pojasnil, zakaj je prihajalo do zamud s podatki. "Zanima nas, kdo bo sedaj kmetom pojasnil, zakaj je prišlo do zamude pri plačilu njihove pšenice," se sprašuje Kastelčeva. Po njihovih ocenah bodo izplačila zamujala najmanj 14 dni. Verjetno bodo morali sicer upravičene očitke in nezadovoljstvo kmetov prenašati v zadrugi, ki je od njih pšenico sprejela, čeprav za nastalo zamudo niso nič krivi. Nasprotno, v zadrugi se sprašujejo, kaj bi šele bilo, če za podatke ne bi tolikokrat posredovali in jih sami sliškat, saj so bili v Skali dolžni podatke sami dostaviti. Po njihovem mnenju so se tega posla lotili skrajno neresno in malomarno. O tem zapletu je novomeška kmetijska zadruga že obvestila tudi Zavod za blagovne rezerve.

JOŽICA DORNIČ

BLOKADA MOTORJA PREPREČILA PODVIG

NOVO MESTO - 14. avgusta okrog 5. ure je M. R. iz BiH prišel do skupne garaže na Seidlovi cesti v Novem mestu, kjer je z golfa, last B. Š. iz Novega mesta, odmontiral prednjo registrsko tablico, potem pa vlomil v vozilo in iz njega ukradel vozniško in prometno dovoljenje. Nato je odšel do golfa, last V. Š. iz Novega mesta, kjer je z vozila najprej snel registrski tablici in na njuno mesto namestil novi, nato pa vlomil v avtomobil in poskušal vozilo vžgati, vendar je bil njegov podvig zaman, saj avto ni vžgal zaradi blokade motorja. Osumljenca so prijeli in mu odredili preiskovalni pripor.

UKRADEL ŽICO

NOVO MESTO - V času od 7. do 10. avgusta je neznan storilec na Belokranjski cesti v Novem mestu vlomil v kovinski kontejner ter ukradel okoli 600 kg odpadne bakrene žice, ki jo v kontejnerju hranijo delavci HST Invest, d.o.o., Novo mesto. S tem dejanjem je neznanec omenjeno podjetje oškodoval za okoli 120.000 tolarjev.

UKRADEL VARILNI APARAT

ČEŠČA VAS - V noči na 7. avgust je neznan storilec v Češči vasi vlomil v bivše skladišče JLA ter ukradel varilni aparat. S tem dejanjem je lastnika S. T. iz Irče vasi oškodoval za okoli 200.000 tolarjev.



AKCIJA - V bolj oddaljenih vasicah in zaselkih, kjer so samo na makadam čakali desetletja, se zavedajo, da jim potem, ko je cesta načeta in jo čez noč poškoduje kakšen poletni naliiv, ne pomaga nobeno tamarjenje in nerganje, saj vedo, da jo bodo morali popraviti sami. Pred kratkim so k podobni akciji pozivali uporabnike ceste tudi Jagodničani, obvestilo pa so obesili kar pod kašipot za vas. Akcija je seveda uspela. (Foto: J. D.)

Pomaga in rešuje živali

Pogovor z veterinarjem Simonom Rakuljičem

ŽUŽEMBERK - Ljudje ga najpogosteje srečajo, ko njihove živali potrebujejo pomoč. Simon Rakuljič je namreč mlad in prijazen veterinar, ki svoje delo z veseljem in ljubeznijo opravlja že sedmo leto. Delal je že na več veterinarskih postajah; z družino sicer živi v Ljubljani, kjer pa ni veliko možnosti za zaposlitev z njegovega področja, tako da že skoraj dve leti dela na veterinarski postaji v Žužemberku, ki pokriva Suho krajino.



Simon Rakuljič

Delo veterinarja je naporno. Delavnik se začne zjutraj, od sedme ure dalje sprejema naročila, kje živali potrebujejo pomoč, ljudem svetuje, izdaja zdravstvena priporočila... Sledi veterinarjevo glavno delo, torej obisk živali na domu. "Ker so primeri iz različnih krajev, si naredim vrstni red obiskov. Vendar lahko jutranji načrt spremeni že en nujni primer," pravi Rakuljič. V avtu ima vedno vse potrebno, pa tudi vasi že dobro pozna.

V delovnem času ima povprečno do 15 posegov. Nekajkrat na mesec je dežuren za celo novomeško občino, takrat je običajno več dela in zgodi se tudi kaj nenavadnega; npr. to, da je krava pojedla skoraj deset centimetrov velik železni kavelj, ki so ga našli pri operaciji. "Ugriznili so me tudi psi, eni zaradi strahu, drugi zaradi nepazljivosti lastnika. Enkrat je bil ugriz tako močan, da sem moral k zdravniku," je povedal Rakuljič in dodal, da brez veselja tega dela ne bi mogel opravljati, ker je zelo naporno. Vojna iz Ljubljane v Žužemberk mu vzame precej časa, ta del Dolenjske pa mu je všeč, zato upa, da se bo v letu dni preselil v Žužemberk in še naprej ostal prijazen veterinar, ki pomaga in rešuje živali.

A. JERNEJČIČ

SREČANJE SKD NA TRDINOVEM VRHU

NOVO MESTO - Občinski odbor SKD Krško bo v soboto, 22. avgusta, organiziral tradicionalno srečanje krških demokratov na Trdinovem vrhu. Udeležili se ga bodo člani brežiškega, sevniškega, krškega in novomeškega občinskega odbora. Pohodniki se bodo zbrali ob 7. uri zjutraj na parkirišču pred spomenikom na Javorovici in se od podali na 5-urno hojo. Na Trdinovem vrhu se jim bodo pridružili novomeški pohodniki, ki se bodo zbrali ob 10.30 pri Kravem kamnu. Organizator, SKD iz Krškega bo poskrbel za dobro razpoloženje in toplo malico. Vabijo občinski odbori SKD Krškega, Brežic, Sevnice in Novega mesta.

ž skupin starejših za samopomoč, in to za 10 odst. prebivalstva v vseh krajevnih skupnostih. V šolskem letu 1998/99 bo v Novem mestu ustanovljen oddelek za dnevno varstvo in usposabljanje otrok z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, ki so bili sedaj vključeni v zavode izven Novega mesta. Oddelek bo deloval kot

• Pomoč starejšim na domu že opravlja Dom starejših občanov v okviru programa javnih del. Lani so javni delavci nudili gospodinj-sko pomoč 11 starejšim ljudem, osebno nego 15, 70 pa so dostavljali kosila.

enota Centra Dolfke Boštjančič Draga - Ig. Ker se bo po predvidenih novomeških Centra za socialno delo v prihodnje še povečevalo število brezdomcev, nameravajo v Novem mestu organizirati razdelilnico hrane, kasneje pa tudi zavetišče.

J. D.



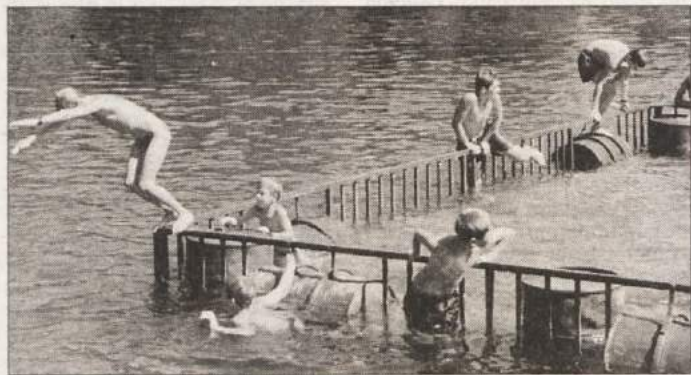
# Topla Kolpa magnet za kopalce

Na kopalščih že nekaj časa niso imeli tako dobrega obiska kot letos - Gneča opozarja upravljalce, kaj bodo morali še postoriti za boljše počutje gostov

**PODZEMELJ, PRIMOSTEK** - V metliški občini je ob Kolpi dvoje urejenih kopalšč, v katerih je po nekaj deževnih, a zato za turistične delavce suhih poletnih sezonah, letos zopet izredno dober obisk. Odkar je od sredine julija lepo vreme in se je tudi reka segrela na 26 in več stopinj Celzija, se zlasti ob koncu tedna v vsakem od kopalšč gnete tudi po tisoč kopalcev na dan.

Podzemeljski kamp, ki je v lasti metliškega podjetja GTM, ima edini v Beli krajini vse potrebne papirje za obratovanje. Zato ne čudi, da je tudi zanimanje zanj precejšnje. Po besedah direktorice GTM Vere Pešelj je kamp v povprečju zaseden 70 odst., vendar je med vikendom skoraj težko dobiti prosto mesto. Med kampisti prevladujejo tisti, ki se v Podzemelj vračajo že leta. Tudi enodnevnih gostov je veliko več kot lani, natančnih podatkov o tem, koliko si jih na dan poišče osvježitev v Kolpi, pa nimajo, ker ne pobirajo ne vstopnine ne parkirnine. Letošnja novost so enodnevnih kopalci iz Ljubljane in okolice, ki pridejo zjutraj na Kolpo in se zvečer vračajo domov. Pešljeva zatrjuje, da se tudi pri obisku enodnevnih gostov pozna, da so zadovoljni z novim gostinsko-sanitarnim objektom. Zavedajo pa se, da bodo morali urediti poleg otroškega in odbojkarskega še kakšno igrišče ter popraviti dostop do vode.

Letošnje poletne sezone dodati še znaten kup denarja. Škoda bi



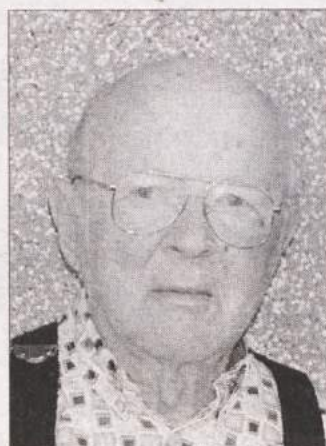
**VROČE POLETJE** - Turistični delavci si ob letošnjem dolgem vročem poletju sicer manejo roke, ekologi pa že opozarjajo na ekološko preobremenjenost reke Kolpe. Ob koncu tedna je namreč na večjih kopalščih, med katere sodi tudi Iskrino na Primostku (na fotografiji), tudi po tisoč kopalcev hkrati. Seveda pa bodo morali marsikje primakniti še precej tolarjev za ureditev, da bodo dobili vsa potrebna dovoljenja, kot jih imajo v podzemeljskem kampu. (Foto: M. B.-J.)

bilo, da bi kopalščice, ki je med ljudmi dobro poznano in priljubljeno, zaprli zaradi dotrajanosti in zanemarjenosti," je dejal Dušan Špehar, ki je letos upravnik kopalšča na Primostku.

M. BEZEK-JAKŠE

## KONOPLJINO PIVO KMALU NAPRODAJ

**SEMIČ** - V prejšnji številki Dolenjskega lista smo pisali o semiški pivovarni Gusar, ki je začela variti pivo z dodatkom konoplje. Ze pretekli teden pa je pivovarna dobila tudi dovoljenje ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da lahko Mary Jane, kot so pivo poimenovali, prodaja. Tako bo te dni pivo že naprodaj v stekleničkah po 3,3 dl, prvič pa je bilo točno konopljinno pivo moč kupiti pretekli petek na prireditvi Platno-pesem-pisanice v Jankovičih pri Adlešičih.



Anton Vukšinič

## Biserna maša Antona Vukšiniča

V tujini že več kot pol stoletja, mašo pa je daroval v domači vasi

**BOŽAKOVO** - Na veliki šmarren so imeli pri cerkvi sv. Magdalene na Božakovem pri Metliki biserno mašo, ki jo je daroval rojak Anton Vukšinič, pomagalo pa mu je še sedem duhovnikov. Vaščani so za svojega sovaščana pripravili še toliko veličastnejši sprejem, ker že 50 let živi v Kanadi, a se je 60-letnik svojega duhovništva odločil obhajati v rojstni vasi.

Anton se je rodil pred 85 leti, po realni gimnaziji, ki jo je končal leta 1934 v Ljubljani, pa je nadaljeval šolanje na ljubljanskem semenišču. Potem ko je imel sredi decembra 1938 novo mašo v Metliki, je bil sedem let kaplan v Ljubljani-Polju, po vojni pa je šel na avstrijsko Koroško. Legalno je bil tam kot begunec, v resnici pa je služboval kot duhovnik. Še kot študent je vzljubil gore in prav v Avstriji je imel veliko priložnosti, da je hribolezil.

Leta 1948 je emigriral v Toronto, kjer je bil nekaj let kaplan, potem pa župnik v več farah. Zadnjih 19 let pred pokojem, v katerega je odšel leta 1990, je bil župnik v bližini Niagarskih slapov. A četudi zadnja leta preživlja v slovenskem domu upokojencev Lipa dom v Torontu, še vedno v domski kapeli vsak dan mašuje v angleščini.

Anton Vukšinič kljub častljivim letom rad potuje, še posebej pa se pozimi z veseljem odpravi v tople kraje. Prepotoval je Severno in Južno Ameriko, na potovanjih pa ga je predvsem presenetilo, kje vse je moč srečati Slovence. Enega je spoznal celo visoko v venezuelskih gorah, kjer je imel hotel. Sicer pa rad obiše tudi sorodnike na svojem domu na Božakovem, kjer obuja spomine na mlade dni. Pri hiši je bilo namreč deset otrok, poleg najstarejšega Antona pa sta v Torontu še brata Ivan in najmlajši Martin, ki mu domači pravijo kar deseti brat.

M. B.-J.

## NA SVETOVNO PRVENSTVO ORAČEV ČRNOMELJ

**ČRNOMELJ** - V začetku septembra bo v okolici Münchna svetovno prvenstvo oračev, ki se ga bo že četrtrič zapored udeležil tudi lanski državni prvak Tone Filak iz Gribelj. Na dvodnevni izlet (5. in 6. septembra) na prvenstvo bo odpeljal tudi avtobus iz Bele krajine. Za izlet se je moč prijavit še do 26. avgusta in sicer na Kmetijski svetovalni službi Črnemu (tel. 068/56-210).

# V taboru z Avstrijci in Nemci

Socialdemokratska mladina Slovenije v Gribljah pripravila mednarodni tabor, ki so se ga udeležili tudi gostje iz Avstrije in Nemčije - O sodelovanju in Evropski uniji

**GRIBLJE** - V torek se je v Gribljah zaključil desetdnevni tabor Socialdemokratske mladine (SDM), sicer že tretji zapored. V njem se je izmenjalo okrog 300 udeležencev, pripravili pa so tudi mednarodne dneve, ki so se jih udeležili člani Mlade enotne liste iz avstrijske Koroške in predstavniki samostojne mladinske politično obarvane organizacije SJD-Die Falken iz Berlina. Sicer pa so bila mnenja udeležencev o taboru kar pohvalna.

**BOŠTJAN MAKAROVIC**, mednarodni tajnik pri SDM: "Z Avstrijci smo se pogovarjali o razmerah v obeh državah ter o pripravah na volitve, predvsem pa, kakšne možnosti ima na volitvah slovenska manjšina v Avstriji. Z Nemci pa smo izmenjali izkušnje, imeli pa smo tudi debato o Evropski uniji."

**ANITA GORŠE**, udeleženka tabora iz Loške doline: "Za tabor sem se odločila zato, da bom dobila boljši vpogled v delovanje SDM in SDS. Sicer pa je tovrstno druženje dobrodošlo tudi zato, ker se srečujemo mladi iz vse Slovenije. Pohvaliti pa moram organizatorje, ki so se odločili za Griblje, saj je bližnja Kolpa v teh vročih dneh dobrodošla osvježitev."

**ANJA BAH**, predsednica SDM: "Za člane in simpatizerje SDM smo pripravili bogat program. Spoznavamo Belo krajino, pripravljamo pohode, se lotevamo ekoloških problemov, pri čemer smo se povezali z Iskro iz Semiča. Beseda teče tudi o lokalnih volitvah. Z Avstrijci, ki so nas obiskali, tudi vnaprej načrtujemo skupne projekte. Pohvaliti pa moram prijazne in gostoljubne Gribeljce."

M. BEZEK-JAKŠE

## KONCERT BIG BANDA KRŠKO

**ČRNOMELJ** - Na kulturnih prireditvah Poletje v Črnemu bo v petek, 21. avgusta, ob 21. uri jazz koncert Big banda iz Krškega pod vodstvom Aleša Suše. Orkester goji različne vrste glasbe, od revijske, plesne, swinga, latina, fusionsa, funka do jazza.

## SREČANJE ANSAMBLOV

**ZILJE PRI VINICI** - Društvo kmečkih žena in deklet iz Zilj pripravila v soboto, 22. avgusta, ob 16. uri pred gasilskim domom v Ziljah 3. srečanje narodnozabavnih ansamblov in harmonikarjev iz Bele krajine in Dolenjske. Vabljeni!



## TERAPEVTSKA DETEKTIVKA

**METLIKA** - V soboto, 22. avgusta, bo na grajskem dvorišču predzadnja prireditev letošnjega metliškega kulturnega poletja. Za razliko od ostalih, ki so se pričele ob 21. uri, bo tokrat pričetek ob 20. uri. Gledališče Rupert Marovič bo predstavilo terapevtsko detektivko Globoko grlo, v kateri bo glavni junak igralec Andrej Rozman-Roza, ki ga mnogi poznajo iz reklam za 3x3. V kulturnem domu pa bo v sredo, 26. avgusta, ob 10. uri zadnja brezplačna predstava za otroke in mladino in sicer ameriška fantazijsko-akcijska komedija Škratje.



**SVEN FRYE** iz Nemčije: "Naša organizacija in SDM sodelujeta že dlje časa. Mi namenimo veliko pozornosti otrokom in njihovemu izobraževanju, prav sedaj pa imamo tritedenski tabor pri Cerknici, na katerem sodeluje 80 ljudi. Sicer pa Slovenijo že kar dobro poznamo, saj smo imeli v vaši državi taborne tudi prej."



**VEČER DOMAČINOV** - Prireditelji metliških poletnih prireditev so v soboto znova dokazali, kako prav so naredili, da so v program vključili tudi domačine. Tokrat se je polnemu grajskemu dvorišču obiskovalcev predstavila plesno-vokalna skupina Pojoče stelj'ce, ki so jo pred letom dni ustanovili Andreja in Robi Zupančič ter Stane Vlašič. Čeprav so temperamentalna dekletca nastopila že večkrat, je bil tokratni nastop zanje največji dogodek. Stelj'ce so zapele tudi s kvartetom Bard (na fotografiji), ki se je v drugem delu večera predstavil s kvalitetnim in za uho tako prijetnim programom. Tudi Juditi Ilenič, Kristini Oberžan, Petru Jakši in Tonetu Grahku se, čeprav igrajo skupaj šele eno leto, obeta še lepa prihodnost. (Foto: M. B.-J.)

# Življenje odteklo, spomini ostali

Po zaslugi nekdanje prebivalke kočevarske Planine Marianne Verderber sta pokopališče in mrliška vežica na robu vasi iztrgana propadanju - Prizadevanja občine za oživetev vasi

**PLANINA** - Pokopališče v kočevarski vasi Planina pod Mirno goro je še nedavno dajalo kaj klavno podobo. Bilo je zapuščeno, med grobovi so se sprehajale ovce, v kotu pokopališča pa je bilo komaj še moč opaziti, da je tam nekoč stala mrliška vežica. Toda na pobudo nekdanje prebivalke Planine Marianne Verderber, ki danes živi v nemškem Kreuztalu, je danes pokopališče lepo urejeno.

Verderberjeva je pred dobrim letom začela z zbiranjem denarja za obnovo pokopališča, zlasti pa mrliške vežice. Zbrala je okrog 600 tisoč tolarjev, z katerimi so obnovili zidove vežice in jo pokrili. Člani društva Kočevarjev staroselcev, nekdanji prebivalci Planine in okoliških vasi pa so opravili tudi veliko prostovoljnega dela. Uredili so pokopališče in prenovili napise na spomenikih. Zavedajo pa se, da kliče po obnovi tudi cerkev sv. Ilije na pokopališču, ki naj bi jo začeli urejati prihodnje leto.

9. avgusta je društvo Kočevarjev staroselcev iz Kočevskih Poljan na Planini pripravilo posvetoitev obnovljenega pokopališča in nekdanje mrliške vežice ter dvojezično mašo. Ob tej priložnosti je Verderberjeva v spominskem prostoru, kakor sedaj imenujejo

vežico, odkrila spominsko ploščo z imeni darovalcev, v kulturnem programu pa so sodelovali Koče-



**KOČEVARJEM V PONOS** - Obnovljena nekdanja mrliška vežica in križ dajeta pokopališču na Planini povsem drugačno podobo. (Foto: M. B.-J.)

varski zbor iz Celovca, zbor iz Kočevskih Poljan in oktet iz Kočevja.

Župan semiške občine Janko Bukovec je v daljšem govoru orisal trud občine, da bi znova oživila okrog 30 zapuščenih kočevarskih vasi. Rešitev iščejo v turizmu, po njegovem pa bi bilo lahko na Planini tudi zdravilišče za pljučne bolezni. Predvsem je žalostno, da obrobje Kočevskega Roga, ki sega v semiško občino, zelo hitro zarašča, medtem ko so bile vasi, ki so v njih še živeli Kočevarji, zelo napredne. Malokdo najbrž ve, da je Planina iz izvira nad vasjo dobila vodo po vodovodnih ceveh že pred 150 leti, torej pol stoletja prej kot prvi kraji v sedanji črnomaljski in semiški občini. Bukovec ni pozabil pohvaliti tudi ljudi, ki so veliko storili za te kraje. Med najzaslužnejši je gotovo Franc Janež, ki je med drugim postavil kačipote, da je Planino sploh moč najti, uredil pa je tudi gozdno učno pot od Planine do Mirne gore.

M. B.-J.

## Sprehod po Metliki

**SAMOSTOJNA PODJETNICA** MARJETKA ŽELE je vzele svoje pokroviteljstvo pri mednarodnih poletnih kulturnih prireditvah sila resno. Ne oblači samo Anice Kopinič, predsednice pripravljalnega odbora, ampak je za nastop odela tudi Pojoče stelj'ce kvartet Bard, pripravila pa je tudi samostojno modno revijo. Vse ni brezplačno, zato ni prevelikega strahu, da bi jo pričeli množično posnemati.

**METLIČANI ŠE NISO IZGUBILI SMISLA ZA HUMOR** Ko so se vračali z obiska italijanskega mesta Roncki, so s prenovega telefona (mobitela) poklicali Milana Travnikarja, sekretarja metliške občine, ki je bil v istem avtobusu kot klicatelj, člani folklorne skupine Ivan Navratil. Na plahtali so ga, da je župan naročil, da se morajo obvezno ustavi pri gostilni Petra Badovina na Jatorju, kjer jih čaka brezplačna gostija. Vestni Travnikar je vzele naročilo nadvse resno in petdesetglava družina se je na Jatorju zabavala pozno v noč. Priljubljen je bil tudi župan, ki se mu o naročilu narezka in pijače niti sanjalo. Račun so poravnali duhoviteži, Travnikar pa naokoli hvali "radodarnega" Matkoviča.

**ŽUPAN BRANKO MATKOVIC** je pokazal svojo hrabrost, ko je pred kratkim skočil padalom. Resnici na ljubo moramo zapisati, da ne sam, ampak se je pri podvigu oklepal izkušene padalca. Zlobneži so primaknili svoj pisiker in trdijo, kako je župan prepričan, da se padalo ne bo odprlo in ni hotel biti v nestrošnem, njegovi privrženci pa to zlagajo kot Matkovičevo družabnost. Žena Vida še ni poročala o stanju županovega spodnjega perila, predno ga je vrgla v prašni stroj.

## Črnomaljski drobci

**RAZTRESEN(OST)** - Medtem ko je za gospodarja Borisa domačije Rastresen v Jankovičih splošno znano, da je vsak dan RAZTRESEN (ker se tako piše), pa je glasbenik Mladen Rodella, ki je nastopil na nedavno prireditvi Platno-pesem-pisanice, priznal, da se je tudi sam nekoliko navzel pomena Borsovega priimka. Kar se raztresenosti tiče, pa najbrž vse prekasno Mrmrač, pes Rastresenovih. Prej ko je pel Rodella, se je Mrmrač najprej zapletel v električne žice ter s tem potegnil z dober meter visoke ograje na tla zvočnikov. Potem se je pred nastopajočim celotnim auditorijem začel plati po prvih tacah, zadnje pa je vzel za seboj. Nato je uprizoril takšno predstavo, da ne pevec ne poslušalstvo niso mogli več zadržati smeha. Rodella je bil v tem primeru v nekoliko slabšem položaju, saj bi moral brenkati in pesemu je uspelo pesem dokončati še v četrtem poskusu. Očitno Mrmrač začuti, da bi lahko s pesmjem skupaj ustvarjala cirkusna predstava.

**PONAVLIJANJE** - Slavnostni govornik na prej omenjeni prireditvi Branko Matkovič, sicer metliški župan, je med drugim dejal, da nekatere stvari v govorih ponavlja že peto leto. Ne srečo letos ni ponovil napake lanskega leta, ko je pozabil v govoru spremeniti zaporedno številko prireditve.

**SPOMENIK** - Črnomaljski borci so sedaj, ko so jim pred dve ma letoma ukradli bakren spomenik pri vranoviškem mostu, sicer umetniško delo akademskega kiparja, postavili obeležje iz kamna. Upajo, da jim nepravilni ne bodo odpeleli še tega, saj je kamenja vendar dovolj vsod po Beli krajini.

## Semiške tropine

**ČEBULA** - Ekipa Društva kmečkih žensk iz Semiča je z žbularijo v Gribljah zasedla mesto, zadnje mesto. Vendar je razumljivo. Kdo pa je še videl v semiškem koncu rasti cele čebule, ki bi jo potem plehli vence cele dneve in noči! A kar pridejo Gribelji v Semiško goro na tekmovalno v trgatev, Semičani jim že vnaprej objavlajo, da bodo potegnili krakol. Lahko bodo srečni, če se bo sploh kam ustili!

**MREZA** - Na kopalšču semeške Iskre na Primostku imajo cer igrišče za odbojko, a brez mreže. Očitno v teh neznanih vročih poletnih dneh na kopalšču računajo na fatamorgano, naj bi jim pomagala, da bi odbivalci željni kopalci med drugimi zaznali (navidezno) mrežo.



## Sporne cisterne, pesjaki in tudi strelišče

Nujna odločitev

**KOČEVJE** - Pri pripravi osnutka sprememb in dopolnitve prostorskega ureditvenega plana (pupa) občine in osnutka pupa za območje KS Kočevska Reka so na tem območju evidentirali 21 od skupno 25 objektov razpršene gradnje. Večino obstoječih objektov, ki so črne gradnje, bo zato možno legalizirati, vendar pa bo nekatere potrebno tudi odstraniti.

"Območje Kočevske Reke predstavlja najširše zaledje pitne vode za kočevsko občino, zato vseh obstoječih objektov na tem območju nismo evidentirali," pojasnjuje vodja oddelka za okolje in prostor na kočevski občini **Simona Peršak Cvar**. Med 21 evidentiranimi objekti, ki so si s tem pridobili možnost za legalizacijo, so predvsem nastanitveni objekti in skladišča ministrstva za notranje zadeve. "Za vsa sicer še ni znana njihova natančna namembnost, vendar pa pričakujemo, da bomo potrebne odgovore dobili že v kratkem v postopku javne razgrnitve osnutkov planskih in izvedbenih dokumentov," pravi Peršakova. Legalizacija teh objektov, ki so črne gradnje, bo zato možna, vendar pa le pod pogojem, da bo izdelana lokacijska dokumentacija z ustreznimi študiji vplivov na okolje. "Če bo lokacijska dokumentacija negativna, objekta ne bo mogoče legalizirati," pravi Peršakova.

Objekte, ki jih ne bo možno legalizirati, bo potrebno odstraniti oziroma sanirati v skladu z zakonom tako, kot se to na ob-



Simona Peršak Cvar

močju Gotenice denimo predvideva za vkopane cisterne in pesjake. Vendar pa odločitev o tem, vsaj kar zadeva žago za razrez hlodovine v Gotenici in dosedaj najbolj znano sporno zadevo - strelišče v Mrzlem studencu - še ni dokončna. "Oba objekta se nahajata v 1. območju varstva vodnih virov, zato ju ne v plan ne v pup nismo vnesli," pravi Peršakova. Vendar pa je ministrstvo za notranje zadeve skupaj z novo idejno zasnovo za izgradnjo poligona za urjenje policistov v Mrzlem studencu vrstni v svoje planske akte. Ker občinska strokovna služba, pristojna za urejanje prostora, kot pravi Peršakova, "nima nobene pravne podlage za odločanje in podajanje soglasja," pa bodo občinski svetniki morali obravnavati tudi vlogo ministrstva za notranje zadeve za izdajo soglasja za spremembo namembnosti objekta žage v Gotenici, ki je prenehala obratovati leta 1993, v objekt za namestitev službenih psov. Sprejem obeh odločitev čaka svetnike že na prvi seji po dopustih.

M. LESKOVŠEK-SVETE



**SREČANJE PRIJATELJSKIH MEST** - Od petka do vključno ponedeljka minuli vikend je Kočevje gostilo delegacijo iz prijateljskega nemškega rudarskega mesta Oer-Erkenschwick. V Kočevje so dopotovali na povabilo župana Janka Vebra, s katerim so se v uradnem delu obiska (na posnetku) pogovarjali o organizaciji Iger prijateljstva, ki bodo prihodnje leto v Kočevju. Gostje so si v štirih dneh pred dvema letoma obnovljenih tradicionalnih vsakoletnih srečanj ogledali v muzeju razstavo o kočevskih Nemcih, se udeležili lovske veselice v Predgradu, nedeljo preživeli na celodnevem pikniku v Dolu, na dan odhoda, v ponedeljek, pa so si ogledali še znamenitosti Kočevske Roga. (M. L.-S.)

## Ribniški zobotrebci

**V PRIČAKOVANJU VEČ DOBIČKA** - Prvo nedeljo v septembru bo v Ribnici ponovno potekal tradicionalni sejem suhe ribe in lončarstva. V vsakem primeru bodo suhorobarji s prodajo bolj zadovoljni, kot so bili letos po prireditvi "Srečanje v naši deželi". Pričakovali so, da bodo veliko prodali, zato je bilo njihovo razočaranje, da so izsejenci le gledali, skoraj nič pa kupovali, še toliko večje. Zato bi se videli, da se na bližnjem sejmu ponovi njihovo dosedaj najslabše leto na sejmu, kot pa se en tizeljski piknik".

**CRNA PIKA ZA OBČINO** - Bencinska črpalka v Ribnici buri lahove. Razburja se podjetnik Rudi Lovšin, ki želi ob Partizanski cesti zgraditi bencinski servis, pa mu zaradi zapletov sedaj vsa zadeva stoji že dve leti, razburja pa se tudi bližnji stanovalci, ker se bodo imeli bencinskega servisa pred svojimi vrati. Investitor in stanovalci drug drugega raje meje, kar pa jim prav nič ne pomaga, da bi zadevo lahko rešili. Če se morajo v obrambi svojih interesov pripraviti med seboj, je namreč kriva občina, ki ob opremlitvi poslovne dejavnosti in masega gospodarstva ni izločila dejavnosti, ki so neprimerne na območju stanovanjskega naselja. Črna pika torej za ribniško občino, ki je sicer skoraj vedno deložna samo pohvale - pogosto upravnice, vendar pa včasih tudi tako, da se jo v primerjavi s kočevsko občino postavi v lepšo

## Kajakaški center že na sodišču

Dokončna razrešitev spora v rokah pravnikov - Luskovec razstavo preselil v Kovačevo gostilno

**OSILNICA** - V Starih malnih pri Osilnici že četrto leto sameva po urejen kajakaški center. Poleg gostinskega dela in pisarn so zgradili več sob za tekmovalce in goste. Razvoj projekta je vezan na organizacijo svetovnega prvenstva 91 v kajaku in kanujih na dveh vodah. Organizacijski komite SP je načrtoval, da bi se v izgradnjo kajakaških centrov v sklopu SP poleg Soče in Tacna vključili satelitski kajakaški centri na Kolpi, Savi, Bohinjki in na Savi pri Prusniku.

Ob centru je namreč tekmovalna steza za jakaj in kanu, ki bo do leta 1990 domačini ob pomoči kajakaške zveze Hrvaške več let pripravljali mednarodna tekmovanja, zadnja leta pa so bile tekme manj odmevne. Zaledje je ob nastanku nove občine Osilnica in neurejenih planskih razmerij, saj bi občina morala zupan Anton Kovač, ki je bil prej znan kot priznan oštr, center usposobila za dejavnost, ki seveda zastoj(!) prepisane na njo, investitor Projekt inženiring iz Ljubljane pa bi

lično stavbo občini prodal, a ga ta ni pripravljena odkupiti.

To je na kratko novinarska različica spora, ki se je že "preselil" na sodišče. Čeprav imata obe strani močno odvetniško zaledje, pa se zdi, da se bo zaradi počasnosti sodnih mlinov zadeva vlekla še nekaj časa; stavba nesojenega kajakaškega centra, ki je v zaključni fazi gradnje, pa bo tarča vlomilcev in objestnežev. Tudi obe strani sta doslej večkrat zamenjali ključavnico, prepričani, da je stavba njihovo lastništvo. V so-

boto je to v spremstvu odvetnika po obvestilu kočevski policiji storil Rade Kovačević, iz Projekt inženiriga, ki je bil presenečen, da je občina dovolila postaviti razstavo novinarju Viktorju Luskovcu o Mirtovškem potoku. Seveda, nekdanji državni reprezentant v kajaku ni nasprotoval razstavi, ampak ga je prizadela drznost druge strani, ki si še lasti prostore. Luskovec je bil navzoč ob Kovačevićem obisku, brez kakršnega koli zapleta je razstavo odpeljal v Kovačevo gostilno na Sela pri Osilnici. Po oceni uradnih cenilcev se vrednost kluba vrti okrog 500 tisoč mark. Pred tehničnim prevzemom je potrebno dokončati inštalacijska dela ter zgraditi tenis igrišče, parkirišče in še kaj.

MILAN GLAVONJIC

## Črn scenarij lova se lahko ponovi!

Ob 50. obletnici Lovske družine Predgrad so opozorili na napačna razmišljanja ob pripravi novega lovskega zakona - Podelili odlikovanja Lovske zveze Slovenije

**PREDGRAD** - Na praznični dan minuli vikend je LD Predgrad svečano počastila 50-letnico svojega delovanja. S prireditvami v počastitev jubileja so pričeli že prejšnjo nedeljo z organizacijo strelskega tekmovanja, nadaljevali v petek z odprtim lovske razstave, v soboto pa so jih sklenili z lovske veselice, ki je sledila uradnemu delu osrednje slovesnosti.

Starešina Vlado Prebilič je v orisu prehojene poti LD Predgrad, ki danes šteje 85 članov, ki gospodarijo z divjadjo na površini 4950 hektarjev, poudaril, da za krajane Poljanske doline pred drugo svetovno vojno lov ni bil mogoč. Lovna področja Poljanec so imeli v lasti tuji veleposestniki ali pa v zakupu premožnejši lastniki žag in lesni trgovci. Vsi drugi Poljanci, ki so bili lovci, so zato lovili neorganizirano in pretežno na skrivaj vse dokler leta 1946 niso ustanovili LD Stari trg ob Kolpi.

Črn scenarij, ki bi lahko slovenskega kmeta in krajana ponovno odmaknil od lova in ga pahnul v organizacijsko obliko izpred druge svetovne vojne, pa se lahko, kot je opozoril Prebilič, s sprejemom novega lovskega zakona ponovi. "Zgodi se lahko, da bo ponovno vnesel kapitalsko razmišljanje v lovstvo, zanemaril ohranjanje

narave, lovce pa razdelil na tiste, ki si bodo lov še lahko privoščili in na tiste, ki tega ne bodo več zmogli," je poudaril. Vse navzoče na slovesnosti, ki so se je poleg kočevskega župana Janka Vebra in predstavnikov Lovske zveze Slovenije kot slavnostnih gostov udeležili tudi lovci sosednjih lovskih družen Belokranjske zveze in Zveze lovske družen Kočevje, pobratene lovske družine Sveti Jurij in LD Lipov vrh in Jelenski jarak iz sosednje Hrvaške, je zato pozval, naj povzdignejo svoj glas in opozorijo na napačna hotenja in razmišljanja ambicioznih politikov.

Predsednik IO Lovske zveze Slovenije Milan Jenčič je ob tej priložnosti podelil 31 članom LD Predgrad za dolgoletno uspešno delo v lovstvu odlikovanja Lovske zveze Slovenije. Red za lovske zasluge II. stopnje je prejel Marko

Režek, red za lovske zasluge III. stopnje Alojz Mesner, Jože Rade in Ivan Mihelič, 27 članov pa je prejelo znak za lovske zasluge. V kulturnem programu so nastopili otroci iz Starega trga, tamburaški orkester iz Sadevec in pihalna godba Predgrada, na veselici pa je igral ansambel Zasavci.

M. LESKOVŠEK-SVETE

## LOVSKO TEKMOVANJE V PREDGRADU

**PREDGRAD** - Strelskega tekmovanja, ki ga je organizirala LD Predgrad v okviru prireditve v počastitev 50. obletnice svojega delovanja že prejšnjo nedeljo, se je udeležilo 23 ekip lovskih družen iz vse Slovenije. V streljanju na glinaste golobe je zmagala LD Brežice, 2. je bila ekipa LD Taborska jama in 3. LD Loka. V streljanju z malokalibrsko puško na tarčo jelena je bila prva ekipa LD Ig, 2. LD Loka in 3. LD Notranjska. Po rezultatih obeh tekmovanj je zmagala Loka, druge so bile Brežice in tretji Ig. Med posamezniki se je v streljanju na glinaste golobe najbolje odrezal Henrik Hofman, 2. je bil Jože Benkič in 3. Tadej Nučič, v streljanju z malokalibrsko puško na tarčo srnjaka pa je bil najboljši Damjan Kandare, 2. Jože Vrbcin in 3. Dušan Simec. V kombinaciji obeh tekmovanj je najvišje število točk zbral Tadej Burazer, 2. je bil Damjan Kandare in 3. Stane Resnik.



50 LET LD PREDGRAD - Starešina Vlado Prebilič je opozoril na potrebo, da se v pripravo novega zakona o lovstvu aktivneje vključijo lovce. (Foto: M. L.-S.)

## Spomini na otroštvo vabijo domov

Koprivnik: lani postavljen križ bodo 6. septembra blagoslovili

**KOPRIVNIK** - Prvo nedeljo v septembru se bodo v Koprivniku zopet srečali nekdanji prebivalci te gorske vasice s sedanjimi. Leto je namreč naokrog in bratje Meditz, ki so tako kot skoraj vsi nemško govoreči prebivalci Kočevske ob italijanski okupaciji leta 1941 s starši zapustili svoj dom, ponovno prihajajo na obisk v svojo rojstno vas.

Čeprav so si po tragični usodi pregnance brez domovine bratje Meditz ustvarili nove domove eden v Nemčiji, drugi v Italiji in tretji v Avstriji, jih spomini na mlada leta že nekaj časa vsako leto privabljajo nazaj v Koprivnik. Njihove rojstne hiše sicer ni več in na njenem mestu stoji nova hiša, v kateri živijo v to med drugo svetovno vojno izpraznjeno staro kočevsko vas po vojni naseljeni

novi prebivalci. Prav tako je tudi okolico, kjer se je včasih pasla živina, že zdavnaj prerasel gozd, enako pa je tudi s krajem, kamor so radi hodili in se igrali kot otroci in kjer se še danes radi zbirajo tudi otroci sedanjih prebivalcev.

Kraju, kjer so bratje Meditz preživeli najbolj brezskrbne in najlepše trenutke svojega otroštva, so že takrat rekli "Pri križu". Tako pa mu rečejo še danes, čeprav je šele od lanskega leta ponovno upravičen od tega imena. Pred letom dni so namreč bratje Meditz ob pomoči sedanjih prebivalcev Koprivnika na mestu, kjer je nekoč stal križ, o katerem so vrsto let pričali le bori ostanki, postavili nov križ. Prav tu pa bo v nedeljo, 6. septembra, ob 10.30 poljska maša, ki bo posvečena vsem, ki počivajo na vaškem pokopališču. Obenem bodo lani postavljen križ na gričku pred vasjo na levi strani ceste, ki vodi iz Kočevja v Koprivnik, tudi blagoslovili. Mašo bo daroval dekan Ivan Potrebuješ, slovesnosti pa se bodo udeležili tudi prebivalci Griča pri Dobličah, ki so sodelovali pri postavitvi križa.

M. L.-S.

## PREDSTAVITEV DOMAČIH DEJAVNOSTI

**ŽAGA** - V tej obkoljski vasici sta v okviru razvoja turizma na podeželju, ki ga izvaja cerkniška Vitra, Alojz Samsa in Jože Klarič predstavila svoje dejavnosti. Pri Samsovih ponujajo bivanje v kampu, prosti čas pa gostje lahko preživijo ob oz. na vodi v vožnji z različnimi plovili, neokrnjena narava vabi na daljše in krajše sprehode. Za popoln užitek pa so poskrbeli pri Jožetu Klariču v Fari, ki izposoja kajake in gumijaste čolne, za nameček pa začetnike lahko popelje na vožnjo po Kolpi. Ob tej priložnosti se je Jože Klarič predstavil tudi z lesenimi ročnimi izdelki, med katerimi je trenutno najbolj zanimivo izdelovanje vesel.

## RIBNIŠKA SKRBA ZA UREJENOST OKOLJA

**RIBNICA** - Občina Ribnica, kot nosilec akcije, Radio Univox in drevesnica Pinuss iz Kočevja so pripravili natečaj za najlepši vrt s stanovanjsko hišo in dvoriščem z domačijo v ribniški dolini. Ocenevalna akcija, ki jo bodo popostrili s strokovnimi oddajami na radiu Univox, posebna komisija pa bo poleg ocenjevanja nudila tudi pomoč in svetovanje, bo trajala do 31. avgusta. Izide najboljših bodo razglasili ob tradicionalnem ribniškem sejmu suhe robe in lončarstva, ki bo v nedeljo, 6. septembra.

## Vodni vrtini sta (skoraj) neuporabni

Razočaranje popolno

**STARI IN NOVI KOT** - Hidrološka predvidevanja in raziskave, ki jih je naročila občina Loški Potok že preteklo leto, so zagotavljale, da je na območju Starega in Novega Kota na globini nekaj čez 200 m dovolj pitne vode. Področje je še toliko bolj zanimivo, ker je redko naseljeno, kmetijska pridelava oziroma uporaba gnolj in drugih kemikalij pa minimalna. Poleg tega sta naselji Stari in Novi Kot še brez tekoče vode. Predvidene viške vode pa bi priključili na centralni vodovod, za katerega je znano, da je voda v njem večkrat oporečna in ob nali-vih kalna.

Tako so 18. junija začeli z vrtanjem in v rekordnem času prišli do globine 230 m. Že med vrtanjem so ugotovili, da je področje luknjasto (kaverne) in je bil zaključek prve vrtnine porazen. Do vode so sicer prišli, a so izračuni pokazali, da bo vrtina dajala komaj 2 decilitra na sekundo, kar je pomenilo, da je vrtina ekonomsko neuporabna.

Drugo vrtino so zastavili dober kilometer od prve, ob vasi Stari Kot. Na globini 274 m so zopet naleteli na vodo, ki daje skromne 3 dcl na sekundo in bi, če bi zgradili primeren rezervoar, morda zadoščala za 46 prebivalcev obeh naselij in nekaj vikendašev.

Razočaranje je torej popolno. Če bodo poskušali še s tretjo vrtino, še ni znano. Po razpisu bo to občino stalo 3,4 milijone tolarjev in še dodaten vodohram in razvod po dokaj razstresenih hišah. Občina je računala na sredstva iz programa Phare, če bi bilo vode dovolj.

A. KOŠMERL

## Po novem vrtec tudi v Zagradcu

V preurejenem stanovanju zdravstvenega doma v Zagradcu bo otroški vrtec - Do sedaj Suhokranjci brez - Več otrok v vrtcu v Šentvidu pri Stični in v Ivančni Gorici

IVANČNA GORICA - Stanje na področju otroškega varstva v občini Ivančna Gorica se bo letos ob začetku novega šolskega leta močno izboljšalo. V Šentvidu pri Stični so povečali zmogljivost vrtca za 10 otrok, v Ivančni Gorici za 24, v Zagradcu, ki je bil do sedaj brez vrtca, pa bodo vzgojiteljice v prihodnje skrbele za četrtni otrok.

V Šentvidu pri Stični bo prostor v vrtcu Čebelica dobilo deset otrok več kot do sedaj. Ko so zgradili prizidek k osnovni šoli, so izpraznili en razred, v katerem bo spet igralnica. Do sedaj so v Čebelici s 76 otroki prekoračili vse normative o največjem dovoljenem številu otrok v oddelku, z novim prostorom pa bodo te normative lahko upoštevali, a so kljub temu pa so morali odkloniti 12 otrok.

V Ivančni Gorici oddelke Marjetica že 26 let domuje v začasnih prostorih, ki so povrh vsega premajhni in nezadostni za vse potrebe tega kraja. Zadnjih šest let vsako leto odklonijo okoli 40 otrok, za prihodnje šolsko leto pa je odklonjenih kar 51, zato je bilo

treba nekaj storiti. Na županstvu so opozorila direktorice vzgojno-varstvenega zavoda Vrtec Ivančna Gorica **Branka Kovaček** vzeli zares in v priložnosti bivšega Traiga našli začasne prostore za še en oddelke, kamor bodo septembra lahko namestili še 24 otrok.

Najbolj spretno so rešili problem otroškega varstva v Zagradcu. Potem ko so za zobozdravnico, zaposleno v zdravstvenem domu Ivančna Gorica, našli prazno stanovanje v Ivančni Gorici, kamor se je preselila iz Zagradca, so v njenem bivšem stanovanju našli prostor tudi za suhokranjske otroke. Lanskega decembra so namreč z anketo ugotovili, da so potrebe po otroškem varstvu na območju Zagradca dovolj velike

za dva oddelka oziroma okoli 50 otrok, čeprav v tem delu do sedaj ni bilo organiziranega varstva otrok. Nekaj jih je bilo vključenih v enoto Marjetica v Ivančni Gorici, nekaj pa v vzgojnovarstveno društvo v Krški vasi, ki pa te dni zapira vrata. V izpraznjenih in preurejenih prostorih zdravstvenega doma v Zagradcu bodo v nov oddelke vključili 24 otrok.

I. V.

### MLADI NEODVISNI V GRADU MALA LOKA

TREBNJE - V soboto, 29. avgusta, bodo ob 19. uri v gradu Mala Loka pri Trebnjem odprli likovno razstavo druge slikarske kolonije mladih neodvisnih ustvarjalcev. V koloniji, ki jo je organiziralo društvo Arti, je sodelovalo 10 mladih likovnikov iz Nemčije, Koprja, Kranja, Celja, Jesenice, Medvoda in Ljubljane.

### STIČNA IMA NAJBOLJŠE ORAČE

STIČNA - Na izbirnem (za državno prvenstvo) 28. tekmovalnem oročev ljubljanske regije je med člani zmagal Franc Kavšek iz ekipe Stična II, drugi je bil njegov sotekmovalec Tone Pečjak, tretji in četrto mesto pa sta iz moštva "Hribovski orači iz Stične" osvojila Janez Čebular in Jože Habjan. Med mladinci so se Dolenjci tudi najbolje odrezali, saj je zmagal Anton Markovič iz Stične II. Ekipno je zmagala Stična II, drugi so bili "Hribovski orači iz Stične" in tretji orači iz ekipe Stična I.

## Šentjanž: brez cisterne ne bo kosila

Ljudi že pesti suša

ŠENTJANŽ - Poletna suša, ki traja že drugi mesec, povzroča prebivalcem višje ležečih vasi in zaselkov, kot so Kal, Leskovec, Breško, Kocutna, Murnec, Zdevo in Hinje, v krajevni skupnosti Šentjanž obilo problemov, saj so vsi posamični vodni viri in vodnjaki že zdavnaj presahneli, življenje brez vode pa, kot je znano, ni mogoče.

Tako že lahko govorimo o ogroženosti kakih dvesto gospodinjstev tega hribovitoga območja, kjer so naselja ali posamezne kmetije kot nalašč posejane ravno po vrhovih bregov, do koder je vodo najteže pripeljati. Gospodinjstva v tem delu sevniške občine z vodo zaenkrat oskrbujejo šentjanški gasilci, cisterne pa so krajani lani kupili sami. Zanjso so morali zbrati kar 3,3 milijona tolarjev. Naložba se jim v teh sušnih dneh sicer obrestuje, še raje pa bi videli, ko bi tudi do njih prišel vodovod, ki v poletnih mesecih ne bi presahnil.

Doslej o zadevi na sevniški občini še niso posebej razpravljali, čeprav tako hudo, kot je letos, še ni bilo, bo pa vsekakor kmalu potrebno izdelati kakovosten projekt, kako v te kraje pripeljati prepotrebno vodo. Kot kaže, jo je mogoče zajeti le v Primštalu ali pa v litijski občini. Gasilci iz Šentjanža so na najbolj sušna območja doslej zvozili že več kot 460 tisoč litrov vode, ki jo črpajo iz vodonosnega omrežja v Šentjanžu. Toda zaradi hude suše, ki ji še ni videti konca, tudi ta vir ni povsem zadovoljiv, zato lahko natočijo le po dve cisterne na dan, poleg tega pa to počno na svoje stroške. Upamo, da bo na pomoč priskočila tudi občina, predvsem pa si želimo trajnejše rešitve oskrbe z vodo, nam je povedal predsednik krajevne skupnosti Šentjanž Milan Jamšek.

J. Š.

### TRČIL V TRAKTOR

ŠENTRUPERT - 13. avgusta ob 10.30 se je B. Č. iz Koprja vozil s kolesom z motorjem po Šentrupertu, in sicer po levi strani voznišča v trenutku, ko mu je nasproti pravilno po svoji strani pripeljal s traktorjem K. R. iz Brinja. Traktorist se je umikal desno, vendar trčenja ni uspel preprečiti. Pri trčenju se je voznik kolesa z motorjem hujše poškodoval.

### ZAPELJAL NA BANKINO

ŠTEFAN - 16. avgusta ob 5.40 se je na magistralni cesti pri Štefanu zgodila prometna nesreča zaradi vožnje preblizu desnega roba ceste, zaradi česar je voznik osebnega avtomobila M. M. iz BiH zapeljal na bankino, nakar se je po dobrih 88 metrih vozilo prevrnilo in trčilo v občestni kamen. Pri prevračanju in trčenju sta se v avtomobilu hudo poškodovali dve potnici.

### KONEC ŽIVČNE VOJNE Z IZKAZNICAMI

Novo osebne izkaznice za prehod slovenske meje končno veljajo. Vse kaže, da je vendarle konec živčne vojne zaradi izdelave fotografij, ki jo je povzročilo menjavanje navodil. Ta zdaj pravijo, da morajo fotografije za izkaznico meriti 3,5 x 4,5 cm, zgornji del glave mora biti od roba 4,5 mm, velikost glave pa mora biti 25 x 31 do 21 x 27 mm. V teh okvirih mora biti obraz z lasmi vred, drugače fotografija ni primerna. Obraz mora biti obrnjen naravnost in na odtenku modre ali rjave barve.

I. V.

### VABLJENI NA SEJEM V GORNJO RADGONO

SEVNICA - Sevniska kmetijska svetovalna služba in Govedorejsko društvo Sevnica vabita v petek, 28. avgusta, na kmetijsko-živilski sejem v Gornjo Radgono. Odhod avtobusa iz sevniške avtobusne postaje bo ob 6.30. Udeleženci si bodo ogledali sejem, ker pa je v petek dan govodorejcev, bodo lahko prisluhnili tudi predavanju na temo "Nacionalni cilji v govodoreji Slovenije". Ob 16.30 bo kosilo na turistični kmetiji Frank na Slamnjaku pri Ljutomeru, sledi povratek domov. Cena ekskurzije, v katero je vključen avtobusni prevoz, vstopnina in kosilo, znaša 3.000 tolarjev in se plača ob prijavi. Prijave zbira Kmetijska svetovalna služba do petka, 21. avgusta. Tel.: (0608) 82 725.

### PONOVNO VESELICA NA TELČAH

Prostovoljno gasilsko društvo Telče vabi v soboto, 22. avgusta, ob 20. uri na gasilsko veselico. Za jed in pijačo je poskrbljeno, obiskovalce pa bodo zabavali Poskočni gamsi.

### ZAPELJAL JE KAR NA CESTO

SEVNICA - 11. avgusta ob 13.40 se je na Planinski cesti v Sevnici zgodila prometna nesreča, v kateri se je hudo poškodoval voznik kolesa z motorjem. 17-letni C. B. se je odpeljal s kolesom z motorjem z dvorišča pred stanovanjsko hišo in nameraval prečkati regionalno cesto Sevnica-Planina ter nadaljevati vožnjo po poljski poti. Pri tem pa se ni prepračil, če je prečkanje varno in zapeljal na cesto v trenutku, ko je s Planine proti Sevnici pravilno po svoji desni strani pripeljal z osebnim avtomobilom B. D. Prišlo je do trčenja, pri tem pa je voznik kolesa z motorjem hudo poškodoval.



DO SLOVENŠČINE TUDI Z RAČUNALNIKI - V poletni šoli slovenskega jezika sta prof. Mira Krmarič (levo) in prof. Alenka Knez (desno) s pridom uporabljali tudi šolske računalnike. Po dveh tednih so tudi tisti, ki pred prihodom na Mirno niso znali slovensko, že napisali preproste spise v našem jeziku. (Foto: I. V.)

## Po znanje slovenščine na Mirno

Mirncani so gostili otroke iz vsega sveta, ki so se pri njih učili govoriti slovensko - Bivali so pri družinah svojih vrstnikov - Izleti v okolico in po Dolenjskem

MIRNA - Na mirni osnovni šoli je bilo prvo polovico avgusta živahno kot sredi šolskega leta. Od 3. do 17. avgusta je namreč Mirna gostila 38 otrok iz 10 držav, ki so se tja prišli učiti slovensko. Poletno šolo slovenskega jezika že osmo leto pripravlja Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, ki tudi oblikuje program učenja, medtem ko je nosilec projekta ministrstvo za šolstvo in šport. Vsako leto je poletna šola slovenskega jezika v drugem kraju, poleg Mirne pa v tem projektu letos sodelujejo še Puconci.

Otroci iz Bosne, Hrvaške, ZDA, Nizozemske, Nemčije, Madžarske, Avstrije, Italije, Japonske in Jugoslavije so na Mirni živeli v gostiteljskih družinah pri svojih vrstnikih, ki so jih organizatorjem poletne šole pomagali poiskati sodelavci mirnske osnovne šole, ki

Otroke so preko slovenskih društev v posameznih državah v poletno šolo slovenskega jezika prijaviли starši, nekateri pa so bili v poletni šoli že večkrat. Vsak dan so imeli po 4 ure pouka, velik del časa pa so namenili spoznavanju bližnje okolice Mirne in izletom po Dolenjski. Tako so si ogledali izviri reke Krke, Novo mesto, Otočec, Kostanjevica s podzemno jamo in tamkajšnji galerijo, Bogenšperk in Stično.

I. V.

### SEVNICA SI ZASLUŽIJO NOV KULTURNI DOM

## Kulturo motijo hrumeči vlaki

Gasilski dom naj imajo gasilci, kulturnega pa bo treba šele zgraditi

SEVNICA - Da Sevnici ljubijo kulturo, kažejo dobro obiskani poletni grajski večeri, še več časa za uživanje ob različnih kulturnih dogodkih pa si vzamejo v zimskem času, ki je za ogled tovrstnih prireditev tudi nekako najprimernejši.

Manj primerni pa so prostori, v katerih se odvijajo dramske ali glasbene predstave, saj se edina sevniška dvorana nahaja kar v prvi etaži gasilskega doma. 205 sedežev, kolikor jih dvorana premora, je pogosto premalo, da bi nanje sedli vsi, ki bi to želeli, poleg tega pa predstave s hrupom in tresenjem motijo tudi vlaki, ki vozijo po progi tik ob gasilskem domu. Pred leti se je namreč zgodilo, da je zaradi vlaka izgubil intonacijo celo slovit Slovenski oktet!

"Vsekakor si moramo prizadevati za izgradnjo novega kulturnega doma, za katerega je prostor v bližini osnovne šole Sava Kladnika že rezerviran. V sedanji premajhni dvorani moramo včasih predstave za osnovnošolce tudi do petkrat ponavljati, da jih lahko vsi vidijo, kar zadevo seveda podraži,

mente po neprimernih stopnicah vlačiti v prvo nadstropje. V dvorani imamo poleg predstav za otroke tudi gledališke abonmaje ter razne glasbene prireditve in ker zanimanje ljudi zanje stalno narašča, je sedanje število sedežev daleč premalo. V Sevnici potrebujemo dvorano s 350 do 400 sedeži in upam, da se nam bo ta želja kmalu uresničila," nam je povedal alfa in omega sevniške kulture Albert Felician.



Albert Felician

Sedanja dvorana nima niti prepotrebnih zadržkih in ostalih prostorov, tako da sevniški pevski zbor vadi kar na (premajhnem) odru. Pot do novega kulturnega doma, ki naj bi imel tudi knjižnico, čitalnico ter prostore za ljubiteljsko dejavnost, sicer ne bo kratka in lahka, vseeno pa sevniškim kulturnikom želimo, da bi v svojih prizadevanjih po preselitvi v boljše prostore uspeli.

J. Š.

### Krjavljve iskrice

KO VSAJ NE BI NIČ NASTA - Na gradbišču bodoče avtoceste so se v Ivančni Gorici prvi podali arheologi, ki so začeli kopati ob Petrolovi črpalki. Za zdaj niso našli še nič takega, kar bi se dalo skupaj sestaviti in razstaviti. V Ivančni Gorici upajo, da tudi ne bodo našli ničesar, pa ne da bi se bali, da bi se gradnja avtoceste in obvoznice zaradi arheoloških najdb zavlekla, ampak najdenega ne bi imeli kje razstaviti, saj ne premorejo muzeja pa tudi denarja, da bi ga uredili, ne. Če bi se kaj le našlo, jim bodo morali priskočiti na pomoč stiški menihi, da bi vseh dragocenosti spet popokali v Ljubljano.

### Trebanjske iveri

CEST PA NI - Trebanjska občina na Dolenjskem slovi po najslabših cestah. Ko je krmilil občinskega voza prevzel Alojz Metelko iz slovenske ljudske stranke, je Lojze Peterle povedal, da bodo zdaj tukajšnji kraji končno prišli do boljše ceste, saj naj bi za Metelkom stala vladajoča koalicijska. Pa se ni nič spremenilo, kot se ni spremenilo, ko je bil Peterle predsednik vlade ali pa ko je Peterleterova stranka v prejšnji vladi trdno držala v svojih rokah ministrstvo za promet in zveze. Očitno tudi v tem primeru velja povedano v Peterletovev slog: "Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal".

ZVEZDNI TRENUTEK MIRNE - V Trebnjem se zadnje čase v poletni vročini očitno dogaja nič pomembnega, zato pa je, kot kaže, veliko bolj zanimivo na Mirni. Državna televizija je minuli teden Mirncane obiskala kar dvakrat. S poletno šolo slovenskega jezika so se pojavili kar v osrednjem dnevniku, o mirnskem grajskem bajerju pa so se razgovorili v sobotni oddaji Hlomo turisticus. Zdej se Mirncani bojijo, da bodo Trebanjci ljubosumni nanje in bo občinski svet prekal odločitve, da bodo prihodnje leto tudi s pomočjo občinskega denarja uredili bazen v okolico bajerja.

### TEKMOVANJE TRAKTORISTOV V SLOVENSKI VASI

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba Trebnje in Strojni krožek Temenica-Mirna vabita na ogledno tekmovalno traktoristov dolenjske regije v oranju in spretnostni vožnji, ki bo v Slovenski vasi pri Šentrupertu v soboto, 22. avgusta, s pričetkom ob 9. uri. Pri kazali bodo tudi oranjsko konjsko vprego, na ogled pa bo razstava najnovejših in najstarejših traktorjev.

### Sevniški paberki

HOTEL ALI SAMSKI DOM - Pretekli dni se je marsikdo v Sevnici spraševal, če se ni po leti neuspelem poizkusu odprave novega hotela kaj hudega zgodilo še s sedanjim, znanim in ednim, Ajdovcem. Mnogi meščani so se, hiteč po opravkih, namreč rado vedno in obenem zaskrbljeno ozirali proti hotelskim oknom, ki gledajo na mestni trg. Številni kosi oblaci in obute ter brisače, ki so krasile omenjena okna, so namreč tako na prvi pogled dala vedeti, da se je dobri stari hotel spremenil v samski dom za delavce iz južnih delov. Malo bolje obveščeni pa si s tem niso belili glav, saj so vedeli, da hotel še vedno hotel, le da v njem časno prebiva ekipa športnikov, ki si je za priprave izbrala Sevnico.

VSI ZA ENEGA - V Sevnici volilci že nekaj časa ugibajo, kdaj neki se bo jeseni pojavil na kandidatih listah za novega župana. Sedanjí je že nekajkrat javno izjavil, da na novih volitvah ne bo kandidiral, može iz njegovega najozkejšega kroga pa se podobni izjav tudi ne izogibajo. Če vemo, da je v predvolilnem boju trebnje na poti do končnega uspeha znan uporabljal tudi zvijače in na tak ali drugačen način slepiti nasprotnike, nas ne bi čudilo (saj pa se tudi že), če bi se konec leta na lističih pojavilo tako ime dolenjskega župana kot ime njegovega tajnika. Pravilno izbrana strategija in taktika sta menda polna peha.



# Otroci so se najbolj radostili

Dva jubileja ob prazniku krajevne skupnosti Dolenja vas - Otroški vrtec Tonček proslavil 20-letnico delovanja, gasilci pa 50 let več - Nova pridobitev vrtca

**DOLENJA VAS PRI KRŠKEM** - Letošnji krajevni praznik v tej krajevni skupnosti je znova pritegnil veliko število obiskovalcev, ki so bili priča kar dvema jubilejema. Dolenjevaški gasilci so proslavili 70. obletnico svojega delovanja, posebej slovesno pa je bilo v tamkajšnjem otroškem vrtcu Tonček, ki je bil ustanovljen pred dvajsetimi leti.

Krajani Dolenje vasi so pričeli s prizadevanji za odprtje vrtca že 1971. leta, ko so v tem kraju ukinili osnovno šolo. Pobuda je prišla iz vrst Društva prijateljev mladine Dolenja vas, vendar je ideja naletela na odpor pri takratnih občinskih oblasteh. Toda krajani so zstrajali in čez osem let je po prizadevanju vzgojiteljice Jožice Vogrinc in Mimice Molan le prišlo do odprtja vrtca, ki so ga uredili v zasebni hiši Tončka Cerjaka, po katerem je dobil tudi ime.

**• Predsednik KS Dolenja vas, Branimir Vodopivec je v slavnostnem govoru naštel nekaj največjih dosežkov pri razvoju in urejanju krajevne skupnosti v zadnjih letih, ni pa se mogel izogniti kritiziranju tistih, ki s svojo nerazumljivo trmo nočejo odstopiti oz. prodati niti pednja svoje zemlje za dokončno ureditev cest in pločnikov.**

To je bil takrat prvi vaški vrtec v Sloveniji. Sprva ga je obiskovalno

lo štirinajst otrok, danes pa se je število pozpelo že na 35. Otroci so po starosti razdeljeni v dve skupini, sama stavba, ki jo je po smrti Cerjakovega Tončka krški vzgojnovarstveni zavod odkupil, pa je v tem času doživela več preureditev. Pri tem je treba omeniti, da so denar za odkup zbrali krajani v obliki samoprispevka sami, kar kaže, da je vrtec ves čas živel v tesni povezavi s krajem.

Danes ga krasiojo lepo opremljene igralnice in urejeno okolje, od letos pa je bogatejši še za as-

faltno ploščad, namenjeno različnim otroškim igram, za katero je kot darilo ob okroglem jubileju poskrbela krajevna skupnost Dolenja vas.

J. Š.

## NA GRAJSKEM POLETJU BIG BAND KRŠKO

**SEVNICA** - Na sevniškem gradu bo v soboto, 29. avgusta, ob 20. uri koncert od revijske in plesne glasbe do swinga, latina, funka in jazz-rocka, s katerim se bo obiskovalcem predstavil Big band Krško. Tudi ta prireditev je iz sporeda Grajsko poletje 98, ki ga organizira Zveza kulturnih društev Sevnica.

## PREDSTAVA NA GRADU RAJHENBURG

**BREŠTANICA** - Poletje na gradu Rajhenburg se nadaljuje. To soboto (22. avgusta) ob 20. uri bo na grajskem dvorišču v Brestanici nastopilo Amatersko gledališče iz Velenja s predstavo Iva Brešana "Hamlet v Spodnji Mrduši". Zveza kulturnih društev Krško vas vabi k ogledu, prav tako tudi k ogledu jesenskih serenad, štirih koncertov, ki se bodo vrstili v septembrskih petkovih večerih.

## POLETNA NOČ V STAREM KRŠKEM

**KRŠKO** - V petek, 21. avgusta, bo staro krško mestno jedro znova oživel. Domača Agencija Lukec, d.o.o., bo ob 19. uri pripravila zanimivo plesno-zabavno prireditev z naslovom Poletna noč v starem Krškem, na katerem bo poleg plesalcev plesnega kluba Lukec nastopil tudi najmlajši slovenski harmonikar, petletni Gregor Gramc iz Krškega, strokovna žirija bo izbrala najlepše dekle Posavja, za tiste, ki radi preizkušajo svojo srečo pa bo na voljo bogat srečelov.

## VAGONA IZTIRILA

**KRŠKO** - 13. avgusta okrog 17. ure je na železniški postaji Krško prišlo do iztirjenja dveh tovornih vagonov. Krški policisti so kasneje z zbiranjem obvestil in ogledom kraja dogodka ugotovili, da je premike tovornih vagonov opravljal 51-letni strojevodja K. S. Okrog 17. ure mu je prometnik, 25-letni P. A., dal dovoljenje za premik lokomotive in dveh tovornih vagonov, od katerih je bil prvi naložen z odpadnim železjem, drugi pa je bil prazen. Vagone je z lokomotivo potiskal v smeri Dobove na industrijske tere podjetja ICEC. Ker pa ni bil umaknjen raztirniki, sta oba vagona iztirila. Nastalo je za okrog 2 milijona tolarjev materialne škode.

Na podlagi določila 3. člena Odloka o priznanjih Občine Brežice (Ur. list RS, št. 53/96) in 3. člena Poslovnika o delu komisije v postopku podeljevanja priznanj z dne 5.9.1996,

## RAZPISUJE OBČINA BREŽICE

### OKTOBRSKA NAGRADE IN PRIZNANJA OBČINE BREŽICE ZA LETO 1998

1. Oktobrska nagrada Občine Brežice se daje za posebne uspehe in dosežke na družbenoekonomskem, znanstvenem, tehničnem, kulturnem in na drugih področjih ustvarjalnosti in dela, ki imajo poseben pomen za razvoj in napredek občine Brežice.
2. Priznanje občine Brežice se podeljuje posameznikom ali pravnim osebam za izredno uspešno delovanje na vseh področjih družbenega dela.
3. Predloge lahko posredujejo občani, župan, krajevne skupnosti, podjetja, druge organizacije ter društva, najkasneje do 15. septembra 1998.
4. Predloge je treba podati v pisni obliki na naslednji naslov: "Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, 8250 Brežice - "Priznanja občine Brežice".
5. Predlog naj vsebuje:
  - podatke o predlagatelju,
  - podatke o kandidatu oz. o predlagani pravni osebi,
  - kratak življenjepis kandidata,
  - vrsto nagrade oz. priznanja,
  - natančna obrazložitev in utemeljitev predloga.
 Predlogov, ki bodo prispeli po tem roku, komisija ne bo upoštevala.
6. Kriterija za podelitev:
  - če gre za enkratne dosežek, je pomembna odmevnost dosežka v slovenskem in mednarodnem prostoru,
  - če gre za življenjsko delo, pa pomen njegovega dela za gospodarski ali družbeni razvoj občine Brežice.
7. Podelitev oktobrskih nagrad in priznanj občine Brežice za leto 1998 bo ob prazniku občine Brežice.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta občine Brežice

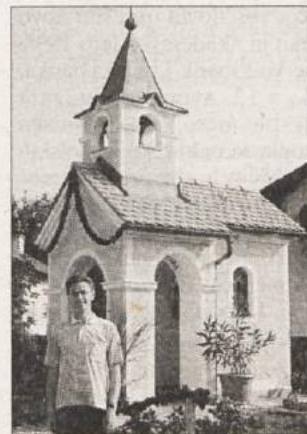


DARILO OB JUBILEJU - Varovanci dolenjevaškega vrtca so na novi asfaltni ploščadi skupaj s svojimi vzgojiteljicami veselo zarajali (Foto: J. Š.)

## Na Hrastjah imajo kapelico

Poskrbeli so tudi za javno razsvetljava

**HRASTJE PRI CERKLJAH** - Na praznično soboto, veliki šmaren ali Marijino vnebovzetje, po cerkvah širom brežiške občine ni manjkalo slovesnosti. Še posebej veselo pa je bilo na Hrastjah pri Cerkljah, v naselju ob letališki stezi, ki se tam izgublja nekje v poraščenem bregu. Vaščani so namreč dočakali odprtje in blagoslov novozgrajene vaške kapelice, posvečene Mariji pomagaj.



VESEL PRIDOBITVE - Cerkljanski župnik pred novo kapelico.

Hrastje v vsej svoji zgodovini kapelice še ni imelo, lani pa so se vaščani odločili, da jo postavijo. Za vzorec so vzeli tisto, ki krasi Gornjo vas v sosednji krški občini, jo z vseh strani fotografirali, potrebne načrte je nato zrisal Stane Turšič, sezidali pa so jo kar krajani sami s prostovoljnimi delom. Tisoč ur so porabili zanjo ter zbrali 800 tisoč tolarjev. Na svojo novo pridobitev, ki jo je blagoslovil cerkljanski župnik Tone Gnirdovec, so vaščani nadvse po-

nosni in želijo, da bi postala kraj povezovanja in sprave.

Istega dne so na Hrastju prvič zagorele tudi luči nove javne razsvetljave, krajani pa so se uspešno zaključene dela ob glasbi, hrani in pijači še dolgo veselili.

J. Š.



IZVIR - Zadnji dan Izvirskih počitnic, za katerega so izbrali Trško goro, je udeležence pozdravil tajnik krške občine Vinko Bah, ki je pohvalil zamisel društva. Sicer je bil tudi zadnji počitniški dan namenjen veselju, kar po malem razkriva tudi slika. (Foto: L. M.)

## Nova srednja šola bo pravočasna

Glavnina opreme se že nahaja v novih prostorih, pločnik do šole pa še gradijo - Slovesne otvoritve, ki bo šele oktobra, se bo udeležil tudi predsednik države

**BREŽICE** - Potem, ko je zaradi zapleta okoli dokupa zemljišča za izgradnjo pločnika do nove srednje ekonomske šole odprte le-te viselo v zraku, zdaj je lahko z gotovostjo trdimo, da bodo bodoči ekonomski in komercialni tehnični ter trgovci na prvi septembrski šolski dan iz sedeli v novih klopih novih učilnic na novem naslovu.

Delavci cestnega podjetja namreč te dni že gradijo pločnik v smeri proti blagovnici, do koder bodo dijake vozače pripeljali z avtobusi, naprej pa naj bi za njihovo varnost poskrbel ravno novi pločnik, če seveda v svoji mladostni razigranosti ne bodo ubrali kašno svojo, manj varno pot.

Sama šola je pravzaprav že pripravljena na njihov sprejem. Učilnice so v glavnem opremljene, manjka le še nekaj elektronske opreme, nekako posebej imenitno deluje tudi posebna predavalnica za večje skupine, v kateri se bi lahko odvijal tudi višje in visokošolski študij, na katerega v Brežicah tudi računajo. Problem, ki bo žal prisoten dalj časa, pa predstavlja prostor za izvajanje

športne vzgoje, ki ga nova šola sploh nima. Kot je znano, lansko-



ZA VARNOST DIJAKOV - Delavci cestnega podjetja postavljata robnike za pločnik. V ozadju nova ekonomska šola.

letni referendum za zbiranje sredstev za izgradnjo športne dvorane ob ekonomski šoli ni uspel, zato bodo imeli profesorji in dijaki pri izvajanju tega predmeta kar nekaj težav. Kot nam je povedal ravnatelj šole, prof. Martin Soško, bodo ob lepem vremenu lahko izkoristili nekaj zunanjih asfaltiranih prometnih površin tako, da bodo profesorji svoja vozila parkirali na koncu sedanje slepe ulice ob šoli, na "uradno" parkirišče pa bodo postavili koše za košarko. Kaj bodo pri uri športne vzgoje počeli pozimi in ob slabem vremenu, pa se bodo še odločili.

Sicer pa je notranost šole kljub nekaterim pomanjkljivostim lepo urejena, deluje prostorno in varno, vsak dijak bo imel svojo garderobno omarico s ključem, tako da bi lahko morda vse te prijetne novosti vplivale tudi na boljši učni uspeh.

J. Š.

## Novo v Brežicah

**SVETNIKA STA IMELA PRAV** - Ob prvih pojavih velikih jumbo plakatov ob cestah v brežički občini sta na ta novi način oglaševanja imela največji primerek občinska svetnica Marjan Gladičnik in Jernej Zorko, ki sta svađevno označila kot onesnaževalca okolja. Takrat sta bila brž potolažena, češ da občina s tem pridobiva del svojega izvirnega prihodka, denarja pa da se ni do- ro brant. To je sicer res, da pa je kljub temu za onesnaževanje okolja, dokazuje fotografija, posneta ob brežiški Cesti svobode v bližini velikega nakupovalnega centra.



**ROMI SAVO, TA PA NJIH** - Medtem ko se pod znamenitim starim brežiškim mostom čez reko zaradi njene onesnaženosti kopa dosti manj kopalcev kot pred leti, je toliko bolj živahno pod novejšim mostom čez Savo. Tam imajo okoliški Romi vikend neke vrste piknik, karati pa letos zelo toplo reko Savo v velikem številu izkoristijo za kolanje in zehtu. Če se je zaradi tega onesnaženost nadaljnje onesnaženosti reke kaj povečala, nam uspelo izmeriti, enako vprašanje pa ostaja tudi glede čistoče vmenjenih kopalcev po opravljenem kolanju v naši največji reki.

**VSE JE MINLJIVO** - Če je občina Brežice v Sloveniji po čem posebej znana, je po Čateških kopalnicah. Ker pa grozi, da bo sedanja občina v prihodnje razpadla na tri dele, bo v tem primeru samo njen ostanek ostal brez kopalnic, kajti bodoča občina Dobovo, oziroma najbolj znana pod- muniška družina iz te za sedaj še krajevne skupnosti, se že zavzeto pripravljala na gradnjo lastnih kopalnic, ki naj bi bile prava pravo- stež sosednjim Čateškim topli- nam. Kaj sploh še ostane velikim Brežičam?

## VLOMIL V MERCEDESA

**KRŠKO** - 14. avgusta med 10. in 18.30 je neznanec vlomil v mercedesa, ki ga je hrvaški državljani M. parkiral na travnatem parkirišču pred zunanjim bazenom Term Catež. Iz vozila mu je ukradel avtoradiokasetofon znamke Pioneer in žensko torbico gotovino ter zlatim nakitom. Pridridil je lastnika oškodovalca okrog 600 tisočakov.

**PRIHAJA MAESTRO**

LJUBLJANA - Nova LB je zamenjala celotno bazo 340 tisoč debetnih kartic s karticami Maestro, istočasno pa sta z zamenjavo 350 tisoč kartic pričeli tudi Banka Koper in Activa Group. Maestro, v svetu najhitreje razvijajoči se ponudnik elektronskih plačilnih storitev (POS/BA), naj bi po nekaterih napovedih že v bližnji prihodnosti pokril celo ves trg slovenskih debetnih kartic.

**NIZJE OBRETNOSTNE MERE ZA ZAČETEK ŠOLE**

Kot voščilo za uspešno novo šolsko in akademsko leto 1998/99 je Volksbank-Ljudska banka, d.d., z 12. avgustom znižala obrestne mere za potrošniška posojila za nakup knjig, šolskih potrebščin in drugega potrebnega za uspešen pričetek. Obrestne mere za tovrstna posojila za komitente in nekomitente do 6 mesecev znašajo TOM + 3,9 %. Ugodna posojila veljajo do 31.10.1998.

**NAJVEČ TRGUJEMO Z NEMČIJO**

LJUBLJANA - Slovenija je v prvih šestih mesecih letos izvozila za 4,37 milijarde dolarjev blaga, uvozila pa za 4,98 milijarde dolarjev, kar pomeni, da je pokritost uvoza z izvozom znašala 87,7 odst. Naši največji kupci so Nemci (28,74 odst.), Italijani (13,08), Hrvati (9,28), Francozi (8,09), Avstrijci (6,97), Rusi (3,53 odst.) itd. Največ smo uvozili prav tako iz Nemčije (20,43 odst.), Italije (17,11), Francije (12,06), Avstrije (7,57), Hrvaške (4,37), ZDA (2,85 odst.) itd.

**ICEC KRŠKO DOBIL NOVEGA VEČINSKEGA LASTNIKA**

KRŠKO - Konec junija je prišlo do večje spremembe v lastništvu podjetja ICEC Krško, saj je večinski lastnik podjetja postala praška investicijska in poštna banka. Ta je za novega izvršilnega direktorja, ki bo hkrati tudi predsednik uprave, imenovala Oldricha Kettnerja.

**PRAVNA SVETOVALNICA**  
Svetuje dipl. iur. **Marta Jelačin**

**Izločitvena pravica v stečajnem postopku**

Izločitvena pravica je pravica upnika, da zahteva izločitev stvari, katere lastnik je, iz stečajne mase. Izločitveni upnik ne sodeluje v stečajem postopku tako kot drugi upniki in se tudi ne poplača iz stečajne mase kot navadni stečajni upniki. O zahtevi, ki jo vložijo stečajni upniki, odloči stečajni senat s sklepom. Na podlagi tega sklepa mora stečajni upravitelj izročiti to stvar izločitvenemu upniku. Seveda pa stečajni upravitelj lahko tudi preka takošno odločitev senata ali pa jo priznava. Vse to se dogaja v fazi preizkušanja prijaviteljevih terjatev. Če stečajni upnik izjavi, da priznava izločitveno pravico in te pravice ne preka nihče od upnikov, izda stečajni senat sklep, s katerim stečajnemu dolžniku nalozijo, da izroči upniku del premoženja, na katerem obstaja priznana izločitvena pravica. Sklep stečajnega senata je pravna podlaga za izvršbo. V pri-

**Uvedba evra bi zmanjšala obrestne mere**

Mnenje dr. Franja Štiblarja

Predrag denar, ki ga povzročajo predvsem visoke bančne obresti, so po mnenju mnogih gospodarstvenikov velik krivec za premajhno konkurenčno sposobnost slovenskih podjetij. Banke, ki se kopljejo v denarju, kar dokazujejo skupni neto dobički, na javne pozitive ne dajo dosti, to pa širša javnost sprejema z negotovostjo. Kako bi na tem področju bolj uveljavili tržno logiko in banke prisilili k znižanju obrestnih mer, na to vprašanje ponuja dr. Franjo Štiblar v *Gospodarskih gibanjih*, ki jih izdaja Ekonomski inštitut Pravne fakultete, zanimiv odgovor. Kot ugotavlja dr. Štiblar, so se v zadnjih letih, odkar banke sprejemajo medsebojne dogovore, realne pasivne obrestne mere znižale celo do 5,3, aktivne pa do 8,3 odst. Hkrati s tem so se zniževale tudi obrestne mere banke, to so razlike med obrestno mero za posojila in za depozite. Te so zelo različne med posameznimi bankami. Zanimivo je, da ima največje marže tuja banka, kar dokazuje, da ona ne prispeva k povečanju konkurence, marveč le pobira smetano obrestnih zaslužkov.

Dr. Štiblar ocenjuje, da bo obrestne mere lahko občutno znižala le še inflacija, ki ima vse večji delež v nominalni obrestni meri. Temeljna obrestna mera (TOM) predstavlja zdaj že dve tretjini nominalne obrestne mere. Čeprav je imela v juniju in juliju inflacija ničelno stopnjo rasti, za avgust pa dr. Jože Mencinger napoveduje celo negativno, je po Štiblarjevem mnenju rešitev le v postopnem uveljavljanju evra, to je bodoče skupne trdne evropske valute. Vse več bančnih poslov naj bi opravljali v tej valuti, kar bi pripomoglo, da bi se obrestna mera za najeta posojila lahko celo prepolovila.

**PREDSTAVITEV KMETIJE IN KRAJA**

KOSTEL - V okviru študijskega krožka Komunikacija za turistični razvoj podeželja, ki ga v Kostelu organizira domača TSD, vodi pa Vitra, Center za uravnotežen razvoj, organizira družinska ovčerejska kmetija Skender iz Kostela danes, ob 18. uri, predstavitev svoje kmetije in kraja. Zakonca Skender se z ovčerejo ukvarjata že 15 let, 150 ovac, kolikor jih imata, pa redita na tradicionalen način, to je s pašo in doma pripravljeno krmo brez industrijskih dodatkov. Kakšnega okusa je na ta način vzrejen janček, bodo lahko poskusili vsi, ki bodo danes prišli na njihovo kmetijo.

meru, da pa kateri izmed upnikov ali stečajni upravitelj preka izločitveno pravico, napoti stečajni senat stečajnega upravitelja oziroma upnika, ki je pravico prekal, ali izločitvenega upnika, da začne v 15 dneh od dneva vročitve sklepa pravdo zaradi ugotovitve neobstoja prerekane pravice. Sodišče napoti na pravdo tisto stranko, pri kateri je ugotovitev prerekane pravice manj verjetna, torej stranko s šibkejšo pravico. Če stečajni upravitelj ali stečajni upnik ne začne pravo v danem roku, se šteje, da je izločitvena pravica priznana.

Pri tem je treba nujno poudariti, da denar ne more biti predmet izločitvene pravice. Težava pa se pojavi, če je dolžnik predmet izločitvene pravice prodal. Pri tem je pomembna okoliščina, kdaj je bila izvršena prodaja. Če je bil predmet prodan pred začetkom stečaja, ima izločitveni upnik pravico uveljaviti odškodninski zahtevek v skladu z načelom sorazmernega poplačila kot stečajni upnik, če pa je stvar prodal stečajni upravitelj, torej po uvedbi stečaja, postane izločitveni upnik upnik stečajne mase, kar pomeni, da višina izplačila ustreza znesku, za katerega je stečajna masa neopravičeno obogatena.

**Ministrstvo za kmetijstvo o novih zaposlitvah**

Novi kadri zaradi priprav na vstop v Evropsko unijo

LJUBLJANA - Po sklepu vlade bo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s 1. septembrom zaposlilo 35, po novem letu pa še 46 novih delavcev, ki bodo takoj pričeli z nujnimi deli pri uskladitvi zakonodaje in priprave vsega potrebnega za nemoteno vključevanje Slovenije v Evropsko unijo.

Ministrstvo v sporočilu za javnost opozarja, da je uspeh poganjanj za polnopravno članstvo v uniji v veliki meri odvisen prav od doseženega sporazuma na področju kmetijstva. Zaradi tega je treba ob dobrih pogajalskih izhodiščih in analizah pripraviti še državni program kmetijstva, program podpore hribovskim kmetom, program prestrukturiranja živilsko-predelovalne industrije in druge.

Priprava teh obsežnih nalog zahteva dodatne delavce, prav tako uskladitev zakonodaje, njeno izvajanje in vzpostavitev infrastrukture. V ministrstvu poudarjajo, da kar 29 odst. vse evropske zakonodaje ureja kmetijstvo v ožjem smislu, s predpisi o ribištvo, živilih in širšem kmetijstvu pa celo 38 odst. Samo tržni red pri mleku, na primer, vključuje 55 dopolnil, poljščine pa pokriva 510 predpisov.

**Trikrat presegli razpis**

Izjemno veliko zanimanje za razpis posojil malemu gospodarstvu iz proračunskih sredstev

NOVO MESTO - Mestna občina Novo mesto, občina Šentjernej in občina Škocjan vsako leto del proračunskih sredstev namenjajo za pospeševanje razvoja malega gospodarstva. Ena izmed oblik pomoči občin podjetnikom so posojila za razvoj malega gospodarstva z ugodnejšo obrestno mero. Za ta namen je v letošnjem letu Mestna občina Novo mesto v proračunu rezervirala 42 milijonov tolarjev, občina Šentjernej 3 milijone tolarjev in občina Škocjan 2 milijona tolarjev. Posojila so namenjena samostojnim podjetnikom in manjšim družbam z do 50 zaposlenimi.

V letošnjem letu je aktivnosti v zvezi z razpisom posojil iz proračunskih sredstev vseh treh občin izvajal Podjetniški center Novo mesto, d.o.o. K sodelovanju pri razpisu je povabil vse večje banke v lokalnem okolju. Pozivu so se banke odzvale, tako da je celotni kreditni potencial občin, povečan s sredstvi bank v razmerju 1:2, znašal za Mestno občino Novo mesto 126 milijonov tolarjev, za občino Šentjernej 9 milijonov tolarjev in za občino Škocjan 6 milijonov tolarjev. Banke so pristale na obrestno mero TOM + 4%, odplačilno dobo 5 let, z možnostjo koriščenja enoletnega moratorija pri odplačevanju glavnice posojila. Razpis je bil objavljen v Dolenjskem listu 9. aprila in je trajal od 15. maja oz. do porabe sredstev. Podjetniški center Novo mesto je v razpisnem roku prejel 47 vlog, od tega 16 projektov za proizvodno dejavnost in 31 projektov za storitveno dejavnost. Kar 16 podjetnikov se je v letošnjem letu odločilo za izgradnjo novih poslovnih prostorov oz. za razširitev obstoječih. Podprti pa so bili tudi projekti 6 začetnikov. Zaradi velikega odziva podjetnikov, zlasti na območju Mestne občine Novo mesto, je vsota zaprošenih sredstev znatno presegala razpisana, in sicer kar 3-krat.

Podjetniški center Novo mesto je za razdelitev sredstev pripravil merila, pri katerih je upošteval pogoje, določene v razpisu. Na osnovi izdelanih kriterijev je nato v sodelovanju z bankami in z občinskimi komisijami za dodelitev posojil iz proračunskih sredstev izdelal končni predlog za razdelitev sredstev. Posojilo je bilo odobreno 38 prosilcem, 7 projektov ni prejelo pozitivnega bančnega mnenja, ki je pogoj za pridobitev posojila, dva prosilca pa nista izpolnjevala razpisanih pogojev. S tem je razpis posojil za razvoj malega gospodarstva iz občinskih

**Šutejevih ni podrlo malodušje**

Takoj, ko sta hkrati ostala brez zaposlitve, sta Ljubica in Bogomir Šutej začela iskati delo - Tekstilno podjetje Moda Vinica danes največji proizvodni obrat na viniškem koncu

VINICA - Ko je šel pred dobrimi tremi leti v stečaj viniški obrat Novoteksa ter leto pozneje še Vinteks, ki ga je v istih prostorih nasledil, je ostalo brez zaposlitve okrog 200 delavcev. Zanje je bil to še toliko večji udarec, ker na viniškem koncu tako rekoč ni bilo skoraj nikakršnih možnosti za zaposlitev. A nekateri so vedeli, da morajo v skoraj brezizhodnih razmerah sami najti rešitev.

Med temi sta bila tudi Ljubica in Bogomir Šutej iz Vinice. Ljubici je bila zaposlitev v Novoteksu prva in edina, po dveh desetletjih pa sta konec julija 1996 z možem oba hkrati ostala brez dela. Vendar danes Ljubica pravi, da nista pristala na cesti, saj sta šla na Zavod za zaposlovanje, ki sta mu še danes hvaležna za pomoč. Nista se namreč prepustila malodušju. Kmetije, ki bi jim pomagala prebroditi najhujše čase, nista imela, zato pa precej znanja iz tekstilne stroke. Ljubica je namreč pred izgubo zaposlitve vodila program šivanja kril in ženskih hlač. Kroj iz Škofje Loke, za katerega so takrat delali te izdelke, pa je zaradi viniških stečajev ostal brez kooperanta, zato so poprosili Ljubico, če bi bila pripravljena šivati za njih doma.

«Pripravljena sem bila delati, a kaj, ko poleg znanja nisem imela ničesar. Na Zavodu za zaposlovanje pa so nama z možem ponudili možnost, da nama izplačajo denar, ki bi ga sicer prejela v dveh

letih, kolikor bi bila lahko zapisa na kot iskalca zaposlitve. Pogoj je bil le, da se samozaposliva. Tako sva s tem denarjem kupila prve stroje, problemi pa so bili le še s primernim prostorom. Najemni-na prostorov v Novoteksovem



Ljubica Šutej

obratu je bila previsoka, a cele tovarne tudi nisva potrebovala. Na srečo je za najino težavo zvedel sosed, ki nama je ponudil pritličje v svoji stanovanjski hiši, pripoveduje Ljubica. Čeprav je bilo potrebno v teh prostorih še marsikaj urediti, sta zelo pohitelo, tako da je podjetje Moda Vinica d.o.o., katerega lastnica in direktorica je Ljubica, konec oktobra 1996 že začelo pogodbeno delati s škofjeljskim Krojem.

Že od vsega začetka je v podjetju skupaj s Šutejevima 20 zaposlenih. Prav vse delavke so prej delale v Novoteksu oz. Vinteksu enako delo kot sedaj v Modi. «Ker sem bila prva, ki sem se odločila za svojo delavnico, sem imela srečo, da sem lahko izbrala najboljše delavke. In zares jih moram pohvaliti. Naši izdelki, ki gredo skoraj v celoti v izvoz, sodijo v visok cenovni razred,» je zadovoljna Šutejeva.

Vendar pa se Ljubica in Bogomir dobro zavedata, da delavnica ne bo mogla ostati v sosedovi hiši vnedogled. Poleg tega so sedaj preveč utesnjeni, saj nimajo prostora za krojilnico in likalnico, tako da so odvisni od Kroja. Čakala sta, če bo morda naprodaj Novoteksova stavba, saj sta jo bila pripravljena delo odkupiti. Vendar na vlogo, ki sta jo letošnjega maja poslala novomeškemu Realu, sedanjemu lastniku Novoteksovega obrata, nista dobila odgovora. Zato sta začela razmišljati v drugo smer: v Vinici sta že kupila parcelo, na kateri naj bi prihodnjo pomlad začela rasti delavnica. Ljubica pravi, da bi, če bo šlo po sreči, konec naslednjega leta morda že lahko delali v novih prostorih. Glede na sedanja naročila pa bi takrat proizvodnjo lahko povečali, zaposlili še okrog 10 ljudi ter odprli trgovino z izdelki, ki jih šivajo.

M. BEZEK-JAKŠE

**PRODAN INLESOV DOM NA LOŠINJU**

RIBNICA - Pred začetkom glavne turistične sezone je nekdanje vodstvo Inlesa prodalo počitniški dom na Malem Lošinj. Stavbo so kupili leta 1979, do osamosvojitve pa je bila priljubljen kraj letnih počitnic za Inlesove delavce in tudi druge občane. Težave so se začele po osamosvojitvi in sicer zaradi neurejene slovenske lastnine na Hrvaškem. Nekdanji čelni možje Inlesa, ki je med tem časom zabredel v velikanske rdeče številke, so dom sprva naprodaj ponujali občini Ribnica, a ga je ta gladko zavrnila. Zdaljo so ga za 500 tisoč mark prodali nekemu hrvaškemu zdravniku iz Švedske. Zvedeli smo, da večina Inlesovih delavcev ni lahkega srca sprejela te odločitve, saj je preprečena, da je dom prodan prepeconi, denar zanj pa ne bo nikakor rešil sila neugodnih gmotnih razmer znotraj podjetja.

M. G.

**Revoz in Krka v deseterici največjih**

Nadpovprečna gospodarstvena moč Novega mesta

LJUBLJANA - Gospodarski vestnik je objavil posebno prilogo 300 največjih slovenskih podjetij, razvrščenih po skupnem prihodku v minulem letu. Med prvo deseterico sta kar dve podjetji iz Novega mesta, Revoz na prvem in Krka na sedmem mestu, kar dokazuje sorazmerno veliko gospodarstvo moč dolenske metropole, daleč nad povprečjem v Sloveniji. Primerjalni podatki so naslednji:

1. Revoz: skupni prihodek 156,6 milijarde tolarjev, izvoz 130 milijard, kapital 26,7 milijarde in število zaposlenih 2.561. Dobička lastni Revoz ni imel.
2. Petrol: skupni prihodek 121,6 milijarde, dobiček 3,2 milijarde, izvoz 33 milijard, kapital 43,7 milijarde tolarjev in število zaposlenih 2.751.
3. Elektro Slovenija: skupni prihodek 83,5 milijarde, dobiček 200 milijonov, osnovni kapital 41,9 milijarde in število zaposlenih 503.
4. PS Mercator: skupni prihodek 72 milijard, število zaposlenih 3.763, dobička pa lani ni bilo.
5. Gorenje: skupni prihodek 61,5 milijarde, dobiček 1,5 milijarde, izvoz 53 milijard, osnovni kapital 12 milijard in število zaposlenih 6.500.
6. Telekom Slovenije: skupni prihodek 55 milijard, dobiček 5,7 milijarde, osnovni kapital 65,3 milijarde in število zaposlenih 3.161.
7. Krka: celotni dohodek 52,7 milijarde, čisti dobiček 5,1 milijarde, izvoz 38 milijard, kapital 47,5 milijarde in število zaposlenih 2.784.
8. Lek: celotni prihodek 48 milijard, čisti dobiček 3,7 milijarde, izvoz 32,8 milijard in kapital 35,9 milijarde ter zaposlenih 2.518 ljudi.
9. Slovenske železnice: skupni prihodek 47 milijard, kapital 40 milijard in izvoz 19 milijard tolarjev. Število zaposlenih 9.243.
10. Merkur: čisti prihodek 46 milijard, dobiček 909 milijonov, izvoz 6,4 milijarde, kapital 18 milijard zaposlenih 1.317.

**BORZNI KOMENTAR**

**Nekaj panike zaradi rublja**

Minuli teden se je naraščanje cen nekoliko umirilo, dnevni obseg prometa v rednem trgovanju se je zmanjšal na nekaj sto milijonov tolarjev, sledilo je padanje tečajev najpomembnejših delnic in SBI je ponovno padel pod 2.000 indeksovni točk.

Borzni analitiki navajajo različne vzroke za nenaden obrat. Najbolj previdni investitorji naj bi se že zadovoljili z zaslužki, ki so jih dosegli in so začeli prodajati vrednostne papirje. Denarni tok, ki se je zaradi nizkih obrestnih mer sesel iz bank na borzo, naj bi se ustavil, saj so cene delnic že toliko narastle, da so nadaljnji nakupi postali že preveč tvegani. In končno je nekaj panike na trgu vnesla tudi finančna kriza v Rusiji in napovedovana devaluacija rublja, čeprav sta od ruskega trga neposredno odvisna le Krka in Helios, ki na tem trgu ustvarita okrog 30 odstotkov prihodkov. Večina pa borzniki niso pesimistični in ocenjujejo, da se bodo cene delnic še vrtele na ravni, ki so jih imele, preden so pričele padati. K temu jim bodo morda pomagale že objave polletnih poslovnih rezultatov vodilnih delniških družb, ki so

po nekaterih napovedih v glavnem zelo dobri. Poleg tega je bila zadnja rasti tečajev povzročena skoraj izključno z domačimi nakupi in realno je pričakovati, da se bodo na našo borzo prej ali slej vrtili tudi še tuji investitorji.

Sivi trg se odzove na dogodke na borzi praviloma z določnim zamikom, včasih pa celo ne. Kadar cene v uradnem trgovanju padajo, na sivem trgu pa ostajajo nespremenjene ali pa še naraščajo, pomeni, da borzne hiše pričakujejo zgolj krizo prehodne narave. Tako se je v ponedeljek z delnicami Krke serije G še vedno trgovalo po tečajih okrog 32.000 tolarjev, Pivovarne Laško po 5.500 tolarjev, Uniona 46.000 tolarjev, Save 12.100 tolarjev, Telekom 32.000 tolarjev in Petrola B po 23.500 tolarjev. Sivi trg zaenkrat ostaja evforičen, v naslednjih dneh pa se bo verjetno izkazalo, ali bo tudi na borzi prišlo do novega obrata ali pa je pred nami stagnacija, ki se zna zavleči tudi v pozno jesen.

**IZTOK PLUT**

Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o. Glavni trg 10, Novo mesto Tel.: 068/371-8221, 371-8228



# Velik pridelek, a slabša kakovost

## Kaj vpliva na vsebnost beljakovin v pšenici, odločilnih za kakovost in plačilo

Letos je pšenica dobro obrodila, nekoliko slabša je bila le po kakovosti, predvsem vsebnost beljakovin je nižja glede na lansko izjemno leto. Letošnji tržni red še vedno plačuje pšenico po vsebnosti beljakovin, kjer mora pšenica vsebovati vsaj 10 odst. surovih beljakovin. In kaj vpliva na vsebnost beljakovin?

Vsebnost beljakovin je odvisna od genetskih lastnosti sorte. Sorte z višjim genetskim potencialom za vsebnost beljakovin so: profit, renan, krona, justus, žitarka... Toda

sorte se obnašajo iz leta v leto različno, zato pridejo na priporočeno sortno listo sorte, ki v poskusih dajo dobre povprečne pridelke kot tudi kvaliteto. Sorte z visokimi

pridelki (več kot 7 t/ha) ne dosega izjemne kvalitete, zlasti ne visokega odst. beljakovin.

Vsebnost beljakovin je odvisna tudi od mineralne prehrane rastlin. Pšenica je zahtevna glede gnojenja, predvsem pa pravilne prehrane z dušikom. V celotni rastni dobi potrebuje pšenica od 150 do 200 kg dušika/ha, odvisno od sorte in vremenskih razmer. Vsekakor je potrebno pšenico dognojevati v času razraščanja (zgodaj spomladi), v fazi kolenčenja in v fazi klasenja. Še zlasti gnojenje v fazi klasenja bistveno vpliva na kvaliteto zrnja (vsebnost beljakovin). Potrebe po količinah dušika v rastni dobi ugotovljamo s pomočjo cenenege listnega nitratnega testa. V kolikor opravimo samo dognojevanje marca, ne moremo pričakovati visokih in kvalitetnih pridelkov. Torej je gnojenje bistveni tehnološki ukrep pri pridelovanju pšenice.

Kvaliteta zrnja je odvisna tudi od klimatskih pogojev v času rasti. Velike količine padavin, zlasti v času zrelosti pšenice, zmanjšujejo vsebnost beljakovin. Če pade v času tehnološke zrelosti več kot 100 mm padavin, se v poprečju zmanjša vsebnost beljakovin za 1 odst. beljakovin pri isti sorti. To pomeni, da moramo sorto pravočasno požeti. Zgodilo pa se je ravno v letošnjem letu, da je v času zrelosti zgodnjih sort (ane, pinke, žitarke) bilo deževje in da so bile prepozno požete, kar je vplivalo na manjši odstotek beljakovin, celo pod predpisanih 10 odst.

Kakovost pšenice istih sort pada od vzhoda proti zahodu, oziroma se za vsakih 100 mm več padavin v poprečju zmanjša vsebnost beljakovin za 1 odst. Zato določene sorte dosegajo boljše rezultate v Prekmurju kot na Dolenjskem.

Znano je tudi, da pšenica ne prenaša kislih tal. Na kislih tleh so hranila težje dostopna, tudi dušik, ki vpliva na odstotek beljakovin, torej je tu tudi slabša kvaliteta zrnja.

Ker ne moremo vplivati na klimatske pogoje, saj pšenico ne pridelujemo pod streho, lahko vseeno izboljšamo samo pridelavo in kvaliteto z izbiro priporočene sorte, zemljišča in ustrezno tehnologijo pridelovanja, zlasti z gnojenjem in pravočasno žetvijo.

O priporočenih sortah ozimnega žita za letošnjo jesen pa v eni izmed naslednjih števil Dolenjskega lista.

MARJETA UHAN, dipl. inž. kmet.  
Kmetijski zavod Ljubljana, oddelek Novo mesto



# EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

## Pripravljamo se na trgatve

Enostavno belo vino nižje kakovosti, ki bi dobilo na ocenjevanju med 15,5 in 16,0 točk, je lahko zelo pitno in prijetno, če ima opazen svež vonj po sorti grozdja in lahko tudi po sadju. S počasnim alkoholnim vrenjem pri temperaturi do 18°C to tudi dosežemo. Pozorni moramo biti, če nam vrenje poteka v sodu in je v njem veliko zraka. Dokler intenzivno teče alkoholno vrenje, se tudi v napol polnem sodu ne zgodi nič slabega, če se je pa vrenje začelo upočasnjevati in ni več dovolj dotoka ogljikovega dioksida, v nekaj dneh "zgori" nežna aroma po grozdju in sadju. Zato moramo imeti na razpolago primerno posodo, bolje cisterno, ki ima pomični pokrov, da ga spustimo na površino mošta, ko se vrenje umiri in tako preprečimo, da zrak oksidira arome vina.

Takšno vino zahteva tudi zgodnji prvi pretok, ki ga opravimo v roku 14 dni do štiri tedne po končanem alkoholnem vrenju. Vino mora povreti do suhega. Ostanek sladkorja bi v takem lahkem vinu zakril ves vinski okus in imeli bi občutek, da pijemo sladkano vodo.

Po končanem alkoholnem vrenju dnevno pokušamo vino, da bi pravočasno zaznali možen pojav vonja po gnilem jajcu. V tem primeru moramo vino takoj zažveplati z 1 dcl 5% žveplaste kisline na hektoliter in naslednji dan zračno pretakati. Pojav žveplodivka bo zmanjšal iskrovost vina (CO<sub>2</sub>) in aromo. Toda v vseh posodah se to ne bo zgodilo.

V primeru, da vse srečno poteka, zažveplamo z enako koli-

čino SO<sub>2</sub>, mlado vino 10 dni po končanem alkoholnem vrenju. Po enem tednu lahko že pretakamo, toda če je aroma vina popolnoma čista, opravimo prvi pretok, da ohranimo v vinu čimveč ogljikovega dioksida (CO<sub>2</sub>). Po pretoku določimo vsebnost prostega SO<sub>2</sub>, in če je ta nad 15 mg/l, imamo vino dovolj žveplano. Po končanem prvem pretoku pogosto opazujemo razvoj vonja, okusa in tudi videz vina. Pri vinu, ki je bilo ob pretoku preveč motno, se lahko pojavi žveplodivik. Vino mladostnega svežega značaja ne potrebuje biološkega razkisa, ker bi z njim zgubilo svežino, rezkost in iskrovost.

Močnejše belo vino vrhunske kakovosti zahteva drugačen postopek. Za takšno vino namenimo boljše grozdje iz dobrih leg in sort, ki zmoro dati vrhunsko kakovost vina. V tem primeru ima sod prednost pred cisterno. Mošt seveda lahko razsluzimo v cisterni. Če le ni nevarnosti, da bi začel vreti, podaljšamo razsluzenje za nekaj ur, da dobimo čimbolj bistrejši mošt. Več kot 20 ur ni potrebno čakati do pretoka. Žveplanje mošta za razsluzenje naj bo za spoznanje močnejše kot pri lahkem belem vinu, zadostuje pa 1 dcl 5% žveplaste kisline za 2 hektolitra vina, če smo se držali načel stroke pri trgatvi.

Pri pretoku razsluzenega mošta v sod ni potrebno žveplati, svetujemo pa dodatek kvasnega nastavka na začetku natakanja mošta v sod. Predno postavimo na sod kipelno veho, izmerimo temperaturo in sladkorno stopnjo mošta in zaželimo kvasovkam dobro počutje.

(Nadaljevanje sledi)

dr. JULIJ NEMANIČ

## IZLET DRUŠTVA VINOGRADNIKOV ČRNOMELJ

ČRNOMELJ - Društvo vinogradnikov Črnomelj prireja v soboto, 29. avgusta, izlet za svoje člane v deželo cvička. Izletniki si bodo ogledali vinograde in sadovnjake kartuzije Peterje, vinsko klet v Leskovcu pri Krškem, šampanjerijo Istečaj na Bizeljskem in repnico. Prijave s plačilom 4.000 tolarjev zbirajo Gabi Vranešič, Martin Vrtin in Jože Grdiša do srede, 26. avgusta.

## Z NOVOMESKE TRŽNICE

Ponedeljkova tržnica je bila pet bogato založena. Branjevske so ponujale: endivjo po 300 do 400 tolarjev za kilogram, radič po 300, krompir po 70 do 100, koren po 200, rdečo peso po 150, stročji fižol po 300, česen po 500, čebulo po 200, paradižnik po 100 do 150, bučke po 150, novi fižol v zrnju po 500 do 600, zelje po 100 do 150, kumare po 100 do 150, kumarice za vlaganje po 200 do 300, ohrovt po 200, papriko po 100 do 140, feferone po 500, jabolka po 100 do 150, nektarine po 200, breskve po 120 do 200, maline po 100 do 150 za košarico, jabolčni kis po 200 in orehe po 950 do 1000 tolarjev za kilogram.

## PREDLAGAM OBNOVO OBRAMBE PROTI TOČI

Dobro se še spominjam časov obrambe proti toči in moram reči, da so bile "rdeče" rakete nekaj učinkovite. Zato predlagam, da slovenska vlada spet aktivira raketo obrambo, saj kolikor vem, imamo po vsej Sloveniji še 139 raketnih izstrelišč, ki so bila pred nekaj leti posobljena. Zdaj vsa ta tehnika kupaj z radarjem na Lisci neoriščno rjavi. Ne vem, kaj delajo naši poslanci in župani v podeželju, prav tako ne vem, kaj delajo naši zborniški organi, ne pa tudi delo društva kmetijskih inženirjev in tehnikov, ki ob vsem tem modro molči.

IVAN MUHIČ



ŠE VEDNO SPRETNE ROKE - Za pletivo za pletenje čebule v vence ali kite uporabljajo ženske rženo slamo, pri delu pa morajo biti zelo spretne. Včasih je vsaka na uro splela po 15 do 20 vencev, najbolj urne celo 30, v vsakem vencu pa je bilo po 10 čebul. Tako stari kot mladi pa so na gribeljskem kmečkem prazniku dokazali, da so temu delu še vedno kos. Na fotografiji članice Društva kmečkih žensk iz Adlešičev, ki so na žbulariji zasedle 3. mesto. (Foto: M. B.-J.)

## Žbularija ne gre v pozabo

### Med belokranjskimi orači najboljši Anton Filak, na kmečkih igrah in pri žbulariji pa Gribeljci

GRIBLJE - Črnomaljska Kmetijska svetovalna služba ter gribeljsko Društvo kmečkih žena in Društvo podeželske mladine Črnomelj so v nedeljo v Gribljah pripravili kmečki praznik. V njem so združili kar tri prireditve: regijsko tekmovanje oračev, žbularijo in kmečke igre.

Pridelovanje čebule ali žbula, kot pravijo domačini, je bilo za gribeljsko-krasinsko polje ob Kolpi nekaj tako značilno, pomembno, a tudi donosno, da ni čudno, da so tukajšnje prebivalce poimenovali žbularji. Pred drugo svetovno vojno je prideloval čebulo skoraj vsako gospodinjstvo. Nekateri so je pridelali celo 10 vozov, torej okrog 5 ton. Potem ko so jo spleli v vence ali kite, pri tem pa so sodelovali vsi družinski člani, so jo prodajali po Beli krajini, onkraj Kolpe in Gorjansev. Vendar so nekaj let po drugi sve-

točni vojni s prodajo prenehali, danes pa se le še malokje ukvarjajo s pridelavo in predvsem s prodajo čebule. Da pa tovrstno delo le ne bi povsem zamrlo ter da bi ga spoznali tudi mlajši, so v Gribljah pripravili tekmovanje v pletenju vencev iz čebule. Pomerilo se je 7 ekip Društev kmečkih žena in sicer iz Gribelj, Zilj, Adlešičev, Črnomlja, Metlike, Dragatuša in Semiča, v takšnem zaporedju pa je bila tudi njihova končna uvrstitev.

V kmečkih igrah pa so člani Društev podeželske mladine reševali dekleta, pletli čebulo v kite, pobirali krompir in čebulo, se sli karike in pospravljali bale sena. Najboljši so bili zopet Gribeljci,

• Na regijskem tekmovanju se je pomerilo 8 oračev. Najbolje se je odrezal domačin Anton Filak, ki je sicer tudi lanski državni prvak in se bo septembra udeležil svetovnega prvenstva oračev v Nemčiji. Skupaj z drugouvrščenim Petrom Staršašičem s Krasinca pa se bosta septembra pomerila na državnem prvenstvu v Vipavi. Tretji je bil Peter Cerar iz Obrha pri Dragatušu, četrti pa komaj 13-letni Tomaž Agnič z Desinca.

sledile pa so ekipe Zilj, Macolarji iz Zilj, Poljanske doline in Dobljč, medtem ko so veterani s Krasinca, ki bi bili po doseženih rezultatih sicer drugi, tekmovali izven konkurence. M. B.-J.

## V SOBOTO ODPRT SEJEM V GORNJI RADGONI

GORNJA RADGONA - V soboto se bo v tem kraju ob Muri začel devetdnevni osrednji slovenski živilski sejem, na katerem bo na skoraj petih hektarjih razstavnih površin svoje izdelke predstavilo 1.550 razstavljalcev iz 27 držav. Sejem, ki bo odprt vsak dan med 9. in 19. uro, zabavišni del pa do 24. ure, bo spremljalo mnogo vzporednih prireditev, od strokovnih predavanj in okroglih miz do proglasitev rezultatov različnih tekmovanj v kakovosti vin in mesnoprredelovalnih izdelkov. Letos pričakujejo nad 200.000 obiskovalcev.

## Uspeh belokranjskih vinogradnikov

### Na ocenjevanju vin v okviru radgonskega Kmetijsko-živilskega sejma Anica in Jože Prus s Krmačine ter Anton Kostelec iz Drašičev med 26 najuspešnejšimi slovenskimi vinogradniki

GORNJA RADGONA - V soboto se prične v Gornji Radgoni tradicionalni mednarodni Kmetijsko-živilski sejem. V okviru tega sejma so ocenjevali tudi vina, letos pa je prispelo v oceno 927 vzorcev 373 pridelovalcev. Med 26 najuspešnejšimi vinogradniki, ki so prejeli šampione ali velike zlate medalje, so bili tudi Belokranjci.

Anica in Jože Prus s Krmačine sta pristala na 7. mestu. Za renski rizling izbor, rumeni muškata jagodni izbor in laški rizling ledeno vino sta prejela velike zlate medalje, za rumeni muškata pozno trgatvev zlatu medaljo ter za rumeni muškata srebrno medaljo. Anton Kostelec iz Drašičev pa se je uvrstil na 16. mesto. Za sivi pinot jagodni izbor, ki je bil tudi prvak sorte, je dobil veliko zlato medaljo, za šardone izbor in sivi pinot izbor zlati medalji, za metliško črnino, laški rizling pozno trgatvev in šardone pozno trgatvev pa srebrne medalje. Tudi sovinjon pozna trgatvev družine Plut iz Drašičev je bil prvak sorte, za katerega so dobili zlato medaljo. Zlato pa so si prisluzili še njihovi sivi pinot, šardone, rumeni muškata pozna trgatvev, sivi pinot izbor in šardone izbor l. 96, medtem ko je modra frankinja l. 96 dobila srebrno medaljo.

Izmed belokranjskih vinogradnikov so dobili medalje še Stane Bajuk iz Metlike za laški rizling zlato in renski rizling srebrno. M-KZ Metlika je prejela zlate medalje za laški rizling pozno trgatvev, izbor, jagodni izbor in ledeno vino ter za metliški črnini letnik 95 in 90, srebrni medalji pa za šardone in metliško črnino. Milan Malnar iz Vavpce vasi si je s šardonejem pozno trgatvijo in laškim rizlingom pozno trgatvijo pri-

brno za rumeni muškata. Jože Šuklje iz Trnovca je dobil zlato medaljo za kerner jagorni izbor, Milan Vajda iz Metlike pa zlati medalji za šardone pozno trgatvev in izbor, srebrno za šardone in priznanje za laški rizling. Vsa vina so lanskega letnika, razen če ni drugače označeno.

M. B.-J.

## HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

### Šopek praktičnih nasvetov

• Kadar pripravljamo zvitke iz svežih zeljnih listov, najprej zeljnati glavi odstranimo slabše zunanje liste in izrežemo kocen. Potem glavo položimo v vrelo vodo, kuhamo nekaj minut, odcedimo in odtrgamo z nje zmehčane liste. Namesto, da liste mehčamo z vročino, jih damo v plastično vrečko in čez noč shranimo v zamrzovalniku. Naslednji dan zeljne liste odtajamo pri sobni temperaturi in poljubno napolnimo z nadevom ter oblikujemo zvitke.

• Led v zamrzovalnem delu hladilnika se bo stopil dosti hitreje, če bomo po njem potresli drobno sol.

• Bledi jajčni rumenjaki bodo bolj rumeni, če jih nekaj ur pred uporabo dobro razžvrkljamo in rahlo osolimo.

• Če vodi, v kateri kuhamo cvetačo, dodamo žličko moke, bo cvetača ostala lepo bela.

• Aranzmaji iz suhega cvetja se pogosto zaprašijo. Najlažje in brez škode odstranimo z njih prah z ročnim sušilcem za lase. Nastavimo ga na najnižjo stop-

njo in držimo v primerni oddaljenosti.

• Volnena oblačila bodo mehka, če bomo zadnji vodi za izpiranje dodali pol žličke glicerina. Oblačilo bo postalo nedražeče tudi za občutljivo kožo.

• Če se pojavijo krvavitve iz dlesni, pomaga izpiranje ust s slano vodo. Po nekajdnevem izpiranju in hkrati masiranju dlesni z mehko zobno ščetko tegobo odstranimo. Vse to dopolnimo še z žajbljevim čajem, ki ga poleg zdrževanja v ustih tudi grgramo in nato izpljunemo. Priporočljivo je uživanje vitamina C.

• Učinkovito sredstvo proti kašlju dobimo, če celo čebulo drobno sesekljamo in zmešamo s tremi žlicami sladkorja. Dodamo eno osmino litra vode in počasi kuhamo nekaj minut. Po kuhanju pustimo stati več ur in nato iztisnemo sok. Uživamo tri do petkrat na dan po dve čajni žlički sirupa.

• Kavna usedlina na kompostu privablja deževnike, ki odpadke spreminijo v dragocen humus. Vmešamo ga med zemljo za lončnice.

## Kmetijski nasveti

### Plenilke kot človekove zaveznice

Podobno kot nekatere druge razvite države se tudi Slovenija ne bolj odloča za integrirano, okolju oz. naravi prijazno varstvo rastlin, ki združuje vse doslej znane metode, poseben poudarek pa daje naravnim, to je biotičnim postopkom. Da bi ugotovili, kaj to pomeni in kakšne so možnosti naravnega varstva rastlin, je Ministrstvo za znanost in tehnologijo financiralo projekt Integrirana fitomedicina, ki je prinesel nekaj zanimivih ugotovitev. Ze doslej je bilo znano, da so nekateri insekticidi s širokim polem delovanja koristni in škodljivi hkrati, saj poleg škodljivih žuželk uničijo tudi njihove naravne sovražnike in s tem še olajšajo njihovo novo razmnoževanje. Tako imenovane "koristne vrste" je zato potrebno ohraniti in celo spodbuditi razmnoževanje. Raziskava je pokazala, da so nekatere žuželke - plenilke pomembni človekov zaveznik pri ustvarjanju ravnovesja v naravi. Najbolj znane teničarice, 7 in 2-pika pikapolonica, plenilska hrčica in nekatere druge žuželke so lahko zelo učinkovite, če se razmnožijo v zadostnem številu. Raziskovalci so izdelali tudi laboratorijsko metodo razmnoževanja. "Umetna" metoda razmnoževanja teničarice je bila tudi pri nas prvi primer razmnoževanja koristnih vrst.

V boju proti škodljivcem so lahko človekovi naravni zavezniki tudi bakterije. Znan je primer *Bacillus thuringiensis*, ki učinkovito deluje na ličinke metuljev, dvokrilcev in nekaterih hroščev. Je v kristalini obliki in ga škodljivci zaužijejo med hranjenjem z navlaženimi vabami, enostavneje pa ga je uporabiti v obliki škropilne. Tudi med virusi in celo ogorčicami (nematodami) se najdejo človekovi pomočniki in zavezniki, saj je v naravi pač tako, da vse živi v ravnovesju, z izjemo človeka, ki zavoljo večje učinkovitosti pri delu spodbuja monokulturo, največje rušiteljice naravnega ravnoteženja stvari. Prav nenavadno je zato, da na primer kološki hrošč še nima učinkovitega naravnega sovražnika-plenilca in da je po tolikih letih, odkar je prišel na naša polja, kemično zatiranje še vedno nenadomestljivo.

Inž. M. L.

POČITNIŠKE DEJAVNOSTI V DOLENJSKEM MUZEJU

NOVO MESTO - V okviru arheološke razstave Kapiteljska njiva Novo mesto bodo v Dolenjskem muzeju 25., 26. in 27. avgusta od 10. do 12. ure pripravili za najmlajše in njihove spremljevalce, šolarje vseh starosti in odrasle izdelovanje situl iz papirja, v slogu situlske umetnosti bodo na "bronasti" ploščici oblikovali motiv s situle s Kapiteljske njive, izdelovali lončeno posodo s kačicami in oblikovali "steklene" okrasne in ogrlice različnih barv, s kakršnimi so se ženske krasile in si poživljale oblačila v času starejše železne dobe.



FOLKLORISTI DRAGATUŠA V PREKMURJU - Na Polanskih dnevih v Veliki Polani, rojstnem kraju pisatelja Miška Kranjca, je na folklornem festivalu nastopilo tudi 26 folkloristov Folklorne skupine (FS) Dragatuš. Predstavili so delček bogatega belokranjskega kulturnega izročila in z njim navdušil mnoge gledalce. Posebne pohvale so bili deležni tamburaši in violinistka, ki so s tankočutnim muziciranjem poskrbeli za lepo glasbeno spremljavo belokranjskih plesov. Tudi belokranjski gostje so bili navdušeni nad gostoljubnostjo pomurskih ljudi. (Z. M., foto: M. Bahor)

GILŠ V DOLENJSKIH TOPLICAH  
DOLENJSKE TOPLICE - Gledališka in lutkovna šola - Kozmopolitanska delavnica umetnosti (Gilš kodum), ki deluje kot samostojno kulturno društvo in ki ga vodi prof. Metka Zobec, organizira od 16. do 23. avgusta v Dolenjskih Toplicah prvič samostojno poletno gledališko, glasbeno, lutkovno in likovno šolo, za katero se je prijavilo 53 udeležencev. Skrivnosti posameznih umetnosti jim bodo približali mentorji Marko Mandič, Mitja Vrhovnik Smrekar, Silvan Omerzu, Marija Mojca Pungercar, Diego Barros Ross, Dragica Potočnjak, Branko Potočan in Davor Janjič. Javne produkcije bodo na ogled v petek, 21. avgusta, zvečer in v soboto, 22. avgusta, popoldne.

# Že pred stoletji načrtno urejali

Z arheološkimi izkopavanji, ki so se v starem črnomaljskem mestnem jedru pričela konec preteklega meseca, potrdili, da je šlo že v srednjem veku za načrtno urejanje naselja

ČRNOMELJ - Konec julija so v starem črnomaljskem mestnem jedru zopet pričeli z arheološkimi izkopavanji. Narediti nameravajo pet sond, razlog za izkopavanje pa je načrtovana napeljava plinovoda v tem delu mesta. Kot je povedal vodja izkopavanj arheolog dr. Phil Mason, so namreč predvidevali, da so tudi tu, takoj kot v bližnji Ulici Mirana Jarca, arheološke ostaline, čeprav niso imeli nikakršnih podatkov.

Njihova predvidevanja so se uresničila. V 8 krat 4 metre veliki sondi pod arkado Stoničeve hiše

so najprej našli na srednjeveško cesto, ki sta ji sledili dve plasti, za kateri konec preteklega tedna dr. Mason še ni vedel, ali spadata v srednjeveško ali poznoantično obdobje. Zadnja plast, ki je vidna v kanalizacijskem jarku, pa je iz mlajše železne dobe. Prvič pa se je zgodilo, da so v mestnem jedru našli prazgodovinsko jamo z odpadnim materialom. "Podatki, do katerih smo prišli s pomočjo te sonde, so za nas zelo dragoceni. Potrdilo se je namreč, da so že v srednjem veku ne le urejali gradbene parcele, ampak tudi ceste, ki pa so potekale bolj ali manj po isti trasi kot danes. Podobno cesto sem videl pri Ivančni Gorici, kjer

izkopavanj pa še ne ve povsem natančno, kakšna je logika obrambnega sistema v tem delu mesta. Sicer pa je dejal, da pričakuje vsaj še prazgodovinsko naselbinsko plast.

Tretjo sondo so izkopali na mestu, kjer je nekdanje stal Kobetičev grad. Čeprav je bila večina arheoloških plasti že uničenih pri nedavni rekonstrukciji kanalizacije, so znova dokazali, da so povsod po mestnem jedru, kjer se lotijo izkopavanj, arheološke plasti. Zato bodo morali biti v Črnomlju previdni pri gradbenih posegih. V okviru tokratnih izkopavanj nameravajo arheologi narediti še dve sondi, že dosedanje pa so dale pomembne podatke o srednjeveških trgih na Slovenskem. Pomembna pa je še ugotovitev, da je šlo tudi v Črnomlju za načrtno urejanje naselja.

M. BEZEK-JAKŠE

## V pričakovanju Veronikine nagrade za zbirko

Med 150 pesniškimi zbirkami izbranih prvih pet

CELJE - V okviru prireditve z naslovom Poletja v Celju bo na večeru poezije v torek, 25. avgusta, svečana podelitev Veronikine nagrade (600.000 tolarjev), ki jo mestna občina Celje in Društvo slovenskih pisateljev podelujeta za najboljšo pesniško zbirko v zadnjih 12 mesecih. Letos bo nagrada podeljena drugič. Za natečaj je bilo veliko zanimanje, saj je morala tričlanska žirija DSP, ki so jo sestavljali Tone Pavček, Peter Kolšek in Mitja Čander, izbrati med več kot 150 pesniškimi zbirkami.

V ožji izbor za nagrado so izbrali pet avtorjev. Ti so: **Tone Kuntner** s pesniško zbirko **Čmurek** (založba Mladinska knjiga), **Vida Mokrin Pauer** s pesniško zbirko **Krili v kletki** (Cankarjeva založba), **Aleš Šteger** z zbirko **Kašmir** (Nova revija), **Milan Vincentič** z zbirko **Tanin** (Pomurska založba) in **Uroš Zupan** z zbirko **Nasledstvo** (Studentska založba). Zmagovalca bodo razglasili v torek. Lani je Veronikino nagrado dobil pesnik Iztok Osojnik za zbirko **Razglednice za Darjo**.



MEDNARODNA SLIKARSKA KOLONIJA - Od 1. do 6. septembra bo pod pokroviteljstvom Mestne občine Novo mesto potekala mednarodna slikarska kolonija z naslovom "Novomeška likovna srečanja 98". Udeležilo se je 20 slikarjev iz Nemčije, Hrvaške, Španije in Slovenije, ki bodo en teden ustvarjali v prelepem okolju mimopeške doline. Organizatorja kolonije sta novomeška Galerija Kralj in gostilna Novljan. Razstava ustvarjenih del bo 22. oktobra v Galeriji Kralj. Več o koloniji naslednjič. Na sliki: Samo Kralj, Primož Novljan in umetnostni zgodovinar Jožef Matijevič, ki je programski vodja projekta.



BO LONEC ALI SKLEDA? - Med obiskovalci na prireditvi na domačiji Raztresen je bilo zelo veliko zanimanje za izdelovanje izdelkov iz gline. Na lončarskem vretenu se je poskusilo staro in mlado. Lončarja je bila nekdanj v Beli krajini dobro razvita, tokrat pa se je pokazalo, da ne bi bilo napak, če bi se kateri od Belokranjcev odločil izdelovati glinene lonce. Tako se Belokranjecem ne bi bilo potrebno učiti lončarije pri lončarjih iz Prekmurja in Trbovelj, kot se je zgodilo v Jankovičih. (Foto: M. B.-J.)



ARHEOLOŠKO IZKOPAVANJE - Kjer koli v črnomaljskem starem mestnem jedru začnejo z izkopavanjem, naletijo na arheološke plasti. Tudi sondiranje na parkirišču ob gradu (na fotografiji) ni bilo izjema. Zato dr. Phil Mason opozarja na gradbene posege v mestu, saj bi bilo prav, da bi povsod tla najprej raziskali arheologi. (Foto: M. B.-J.)

prav sedaj potekajo arheološka izkopavanja. Upam, da bo moč datirati, ali je cesta iz 14. ali 15. stol., sicer pa smo v makadamski plasti nad srednjeveško cesto našli kovance iz 16. do 18. stol.," je pojasnil arheolog. V tej sondi so odkrili, da so imeli Črnomaljci že v začetku 19. stol. urejeno kanalizacijsko omrežje.

V sondi na parkirišču pri gradu, veliki 7,5 krat 5 metrov, pa so do konca preteklega tedna odkrili plasti iz 20., 19. in 18. stol. Naleteli so tudi na ostanke porušeni grajskih hlevov. Pod makadamsko plastjo pa so našli enotno nasutno plast iz poznega 15. stol., ki je prekrivala porušene zidove, a jih časovno še ne morejo opredeliti. Po mnenju dr. Masona so lahko srednjeveški ali poznoantični. Kaže, da so v tej sondi odkrili tudi ostanke mestnega obzidja, vodja



PORTRETIRANJE - Mladi belokranjski likovni ustvarjalci so na poletnih delavnicah med drugim tudi portretirali. Seveda so jim bili pri tem še kako dobrodošli nasveti akademskega slikarja in njihovega mentorja Roberta Lozarja. (Foto: M. B.-J.)

# Težko delo vedno lajša pesem

Da ne bi običaji naših prednikov zašli v pozabo, na domačiji Raztresen v Jankovičih že peto leto pripravljajo prireditev Platno-pesem-pisanice - Kaj pa podpora širše skupnosti?

JANKOVIČI - Pred petimi leti so se na domačiji Raztresen v Jankovičih pri Adlešičih s prireditvijo Platno-pesem-pisanice odločili razgibati poletno turistično ponudbo v Beli krajini. To je bila takrat pogumna odločitev, ki pa se je vsako leto znova potrjevala kot pravilna. Letošnji mali jubilej so v Jankovičih pretekli petek proslavili tudi z najbogatejšim sejmom domače obrti doslej, na katerem je sodelovalo kar 28 obrtnikov iz vse Slovenije.

Ime prireditve in kraj nista nalključna. Pridelava in predelava lanu sta bili v Beli krajini nuja, saj so si ljudje tako sami izdelali plat-

no. Pri pisanju pisanice je šlo bolj za obred verskega značaja, ki je kdaj prinesel tudi manjši zaslužek. Oboje pa se je v svoji izvornosti dobro ohranilo prav na adlešičkem koncu. In če k temu prištevamo še pesem, s katero so si krajšali čas, zlasti še, ko se je pri sosedski pomoči dobilo skupaj več krajanov, je zasnova za prireditev, kakršno so si zamislili na domačiji Raztresen, že tukaj. Zlasti še, ker so ta opravila zanimiva tudi za druge in ker je prav, da jih spozna mladi rod.

Koliko truda vložijo v takšno prireditev, vedo najbolje Raztresenovi sami, zlasti pa gospodinja Majda in gospodar Boris. A kot je v slavnostnem govoru poudaril metliški župan Branko Matkovič, bi bilo prav, da bi takšna prizadevanja za ohranitev narodove dediščine opazila tudi širša skupnost. Ne nazadnje zato, ker je veliko lažje podpreti običaje, dokler so še živi kot pa jih obujati, ko bodo že zamrli.

Na letošnji prireditvi so se v kulturnem programu predstavili tamburaši KUD Božo Račič in Adlešičev, adlešičke Kresnice, glasbenik Mladen Rodella ter gospodarjema mama Nežka Raztresen z zadnjo zbirko pesmi Ne pozabni biseri. Na ogled je bilo več razstav: slikar Božo Rupčić iz Karlovca je predstavil motive ob Kolpi, na ogled in naprodaj so bili kruh, pecivo, med in medeni izdelki, Pošta Slovenije pa je s prvimi priložnostnimi žigom Pošta Adlešiči žigosala razglednice, pisane in ostale pošiljke. Na sejmoma domače obrti, kjer je bilo trikrat več obrtnikov kot prva leta, so številni obiskovalci ogledali delo lončarjev, pletarjev, izdelovalcev pisanic in drsank, slikarjev na kamen, suhobarjev in še koga. Seveda so se lahko sami poskusili v ročnih spretnostih, napredaj pa je bila tudi bogata paleta izdelkov domače obrti iz vse Slovenije.

M. BEZEK-JAKŠE

- Obstaja izvrstni učitelj - če ga razumemo. Narava. (Kleist)
- Skrivnost človeškega bitja ni v življenju samem, ampak v tem, za kaj živi. (Dostojevski)

## Ob 4. številki revije Rast

Konec minulega tedna je izšla nova številka Rasti. Urednik Milan Markelj razmišlja v uvodniku, kakšne so razlike med domačim Homo slovenicusom in Homo turisticusom, ko v milijardni mašinariji turizma ni usahnila tudi močna kulturna ponudba. O tem, ali in kako si privoščimo take ali drugačne užitke oddiha, pa namiguje uvodnikov naslov "Za odgovor vsakdo sam dobro ve".

Gostja Rasti je tokrat znana in ugledna arhitektka konservatorka Špelka Valentič Jurkovič, ki jo je v prijetno napisan klepet zapeljala Marinka Dražumerič. Njeno ime je tesno prepleteno z vsem, kar je po drugi svetovni vojni sodilo v obnovo Otočca in Kostanjevice. Zajeti se ga da tudi z veliko sliko Kostanjevice, ki jo je arhitekti poklonil Božidar Jakac s posvetilom "dohtarci za gradove". Dolenjska je lahko srečna, da je Špelka Valentič Jurkovič toliko let delala v naših krajih, ki glede spomeniške službe nosijo nemaljav pečat njene duha in bistrih odločitev.

V Rasti so tudi tokrat utečeni razdelki. Pesmi objavljajo Janez Kolenc, Helena Crček, Barbara Rebolj, Ivan Škofljanec, Dejan Ladika in italijanski pesnik Elio Andrioli. Šest pesmi slednjega je prevedla Jolka Milič, ki pisca tudi predstavlja. Malce neobičajen je literarni zapis Barice Smole z naslovom "V enem stavku", ki ga kot politakso predstavlja na dveh straneh, a resnično le v enem samem stavku. Vinko Beličič predstavlja pozabljenega in zamolčanega belokranjskega pisatelja Matijo Malešiča, medtem ko Matija Brezovar piše o "Lingvističnih ugankah in zankah". Mitja Simič razmišlja o "Grajskem parku v Mokricah", Zvezdana Koželj pa o "Muzejih na prostem v svetu in pri nas". Dopolnjuje jo prispevek Dušana Strgarja o "Muzeju na prostem pri Kartuziji Pleterje".

Jernej Zupančič predstavlja pojem identitete ob zatonu drugega tisočletja, ko nam predstavlja regionalno istovetnost in njeno današnjo vlogo v lokalni samoupravi, s posebnim primerjanjem

Dolenjske in Bele krajine. Zanimivo je obdelano vprašanje današnjega regionalizma v Sloveniji, kjer radi prisegamo na "deželo raznovrstnosti" na majhnem prostoru. Za občine, ki so po svoji funkciji predvsem lokalne skupnosti, je lokalna istovetnost predvsem izhodišče pri oblikovanju občin. V razdelku Rastoča knjiga predstavlja Anka Novak "Dobrepoljski turistični spominek", objavljene ilustracije pa govore o pestrosti ljudske umetnosti v tem delu Dolenjske.

Med Odmevi in odzivi piše Drago Gradišek o "Kakovostnem premiku" po 3. reviji simfoničnih orkestrrov v slovenskih glasbenih šolah, ko je bila taka prireditev 24. aprila v krškem Kulturnem domu. Karolina Vegelj Stopar poroča o "Ustvarjalnosti pri izobraževanju", ki jo sklene s čudovito mislijo A. Einsteina: "Domišljija in ustvarjalnost sta pomembnejši od samega znanja." O "Kratki zgodovini Slovenije" dr. Janka Prunka (Založba Grad, 1998) razmišlja Rudi Stopar. Delo so predstavili pred meseci na sevniskem gradu. Na 220 straneh je zajet zaokrožen potek življenja Slovencev od antike do včerajšnjega dne. Marinka Dražumerič predstavlja zbornik ob stoletnici napeljave prvega vodovoda v Beli krajini pod naslovom "Voda v Beli krajini", medtem ko ocenjuje Milan Markelj izid dveh novih domačih knjig. Osnovna šola Trebnje je ob svoji 140-letnici izdala širšo kroniko "Stoji učilna zidana", Miloš Jakopec pa pregled "Novomeškega steklarstva" (Od rimske čaše do Novotermja).

Gradivo za dolenjski biografski leksikon prof. Karla Bačercja ima v tej številki Rasti že 53. nadaljevanje, tokrat od gesla Šušteršič Ivan (politik) do Taufferer Mihael. Lidija Murn je sestavila kroniko kulturnih dogodkov za obdobje maj-junij 1998. Nova Rast objavlja 81 fotografij, skic, ornamentov, načrtov in drugih ilustracijskih zapisov. Z vrsto fotografij je revijo obogatil fotograf Borut Peterlin, ki ga predstavlja Franc Umek.

T. GOŠNIK

# Vlomilce pogosto povabimo sami

Družba za varovanje G7 - sektor Dolenjska - tehnično in fizično varuje več kot 800 objektov - Najpogosteje jih pokličejo alarmne naprave - Odprta vrata in okna enkratna vaba za tatu

NOVO MESTO - Že leta 1989 so se po Markovičevem zakonu o podjetjih v Sloveniji začela pojavljati prva zasebna varnostna podjetja, še več se jih je pojavilo po osamosvojitvi. Pred dobrima dvema letoma so se tri uspešna slovenska varnostna podjetja (Enigma, Elpro & Z in Bradač Security) združila v Družbo za varovanje G7, s sedežem v Ljubljani. Sektor Dolenjska vodi direktor Matija Bradač, nekdanji policist in vodnik službenih psov, ki je pred leti v Novem mestu ustanovil firmo Bradač Security.

V teh letih je G7 postalo največje podjetje za varovanje na Dolenjskem, trenutno šteje 75 zaposlenih, medtem ko celotna Družba za varovanje G7 zaposluje okrog 600 ljudi. Še vedno pa zaposlujejo nove delavce.

"Naš sektor deluje na območju od Ivančne Gorice, Trebnjega, Novega mesta, Škocjana, Sentjerneja do belokranjskih občin ter Kočevja in Ribnice," je povedal direktor Matija Bradač. G7 nudi fizično in tehnično varovanje, receptorsko službo, montažo protivlomne in protipožarne zaščite, videonadzornega sistema, prevoz gotovine, varovanje prireditelj, v njihovem projektivnem biroju pa naredijo tudi načrte varovanja. To je služba, ki poteka 24 ur na dan in, kot pravijo v G7, ne mine dan, da se ne bi kaj zgodilo. Za zbiranje informacij skrbijo v dežurnem centru v BTC-ju v Bršljinu, kjer je sedež dolenjskega sektorja, na terenu pa imajo več ekip, ki posredujejo, kadar je to potrebno. Na Dolenjskem tehnično varujejo več kot 600 objektov, skupaj s fizičnim varovanjem pa od 800 in 900 objektov. Med njimi tudi največje

podjetja kot so Krka, Mercator, Labod, BTC, Dolenjske pekarnice, pa tudi vrtnice, osnovne in srednje šole.

Pri svojem delu varnostniki preprečijo marsikatero kaznivo



Matija Bradač

dejanje in ujamejo tudi nemalokatero storilca, čeprav je njihovo delo predvsem varovanje in preprečevanje nadaljnje škode, zato dobro sodelujejo s policisti. Najpogosteje jih na teren pokličejo alarmne naprave in to izven delovnega časa npr. trgovin. Na

G7 so povedali, da so v teh akcijah njihovi varnostniki zelo uspešni. "Mislim, da se je še vsem, ki so investirali v alarmni sistem, to

• V podjetju G7 pa izdajajo tudi svojo strokovno revijo G7 PRO. Med obilico najrazličnejših informacij bralci najdejo tudi veliko nasvetov glede zavarovanja pred nepridipravi. V zadnji številki povzemajo tudi zanimive izsledke ankete med ameriškimi tatovi. Na podlagi njihovih odgovorov se da ugotoviti, na kaj bi morali biti bolj pozorni, da ne privabimo tatu. Med drugim so ameriški tatovi povedali, da so jih v 70 odst. k dejanju privabila odprta vrata, potem znaki, da v stavbi ni nikogar in ker je bila hiša slabo ali neosvetljena. Več kot polovica anketiranih pa je odgovorila, da jih od tega ne namere odvrne pes, potem sledijo alarmne naprave ter bližina drugih ljudi.

izplačalo," pove Bradač. Alarmne naprave pa vgrajujejo tudi v zasebne hiše, te so prav tako kot ostali objekti povezane z njihovim dežurnim centrom, še posebej je zanimiva t.i. help linija, ki jo lahko ogrožen ali onemogel prižge tudi, kadar je doma. Varnostniki ugotavljajo, da ljudje pogosto nepridiprave povabimo kar sami, naj si bo z odprtimi vrati, okni ali pa celo z listkom na vratih, kjer sporočamo, da nas ni doma.

Varnostniki G7 varujejo tudi številne večje prireditve, od raznih športnih tekem, koncertov in veselic do sejmov, med drugim tudi speedway v Krškem, kjer se povprečno zbere okrog pet tisoč gledalcev, takšno prireditev pa varuje okrog 40 varnostnikov. Zanimivo je, da imajo varnostniki največkrat težave s tistimi, in teh ni malo, ki bi si na vsak način prireditev radi ogledali zastonj.

J. DORNJŽ

## Prvi avtomobil preloških gasilcev

Na Preloki si želijo še novo gasilsko brizgalno

PRELOKA - Minulo soboto so v prostovoljnem gasilskem društvu Preloka dobili kombi z gasilsko nadgradnjo. To je bil za preloške gasilce velik dogodek, saj v 63 letih, kolikor društvo obstaja, še niso imeli prevoznega sredstva. Zadnja dobra tri desetletja so imeli le motorno brizgalno, ki so jo prevažali na prikolici, priključeni na osebni avtomobil.

Na srečo zadnjih 10 let niso velikokrat gasili, prav letos pa so imeli že štiri požare zaradi kurjenja v naravi. "Štiri leta star kombi smo kupili domačini sami s pomočjo pokrovitel-



Franc Ivanušič

ljev in rojakov, ki so se raztepli po Sloveniji. Denar za gasilsko nadgradnjo, ki je veljala 1,6 milijona tolarjev, pa je prispevala Občinska gasilska zveza Črnomelj," je bil zadovoljen predsednik preloških gasilcev Franc Ivanušič. Ni pa pozabil omeniti, da si želijo ob 65. ali vsaj ob 70. obletnici društva novo brizgalno, saj je sedanja stara že več kot 30 let.

Na nedavni slovesnosti je boter vozila črnomeljski župan Andrej Fabjan predal ključne kombija poveljniku GD Igorju Jauševcu. Razvili so tudi nov prapor, katerega boter je Jože Starešinič s Preloke 20. Društvo, ki šteje več kot 50 članov, je ob tej priložnosti prejelo priznanje 1. stopnje, ki ga je podelila Gasilska zveza Slovenije.

M. B.-J.

## KAJ PIŠEJO DRUGI - DELO

### Gnitje v slovenski politiki

Zakaj vse več naših ljudi dvomi v pravno državo

Več kot polovica vprašanih Slovencev je v zadnji anketi Dela Slik odgovorilo, da ne živimo v pravni državi, kar je katastrofalna ugotovitev, nad katero se velja zamisliti. Zanimiv odgovor na vzkroke za tako velike dvome v pravno državo ponuja komentator Dela Boris Jež.

Po njegovem mnenju se pri nas hitreje kot pravno urejuje javno življenje politizira in to politizira v najslabšem možnem pomenu besede. Politična hipertrofija (spet) postaja sestavni del vsega obstoječega, le s to razliko, da nam je v prejšnjem družbenem sistemu življenje kontaminirala ena sama stranka, zdaj pa jih več. Zdaj živimo v iluziji, da nam več strank daje možnost izbire, v resnici pa se je to izjalovilo v nekaj povsem drugega. Svoboda izbire je prekril mrtvaški prti različnih koalicijskih javnih in tajnih sporazumov. Pomembnejši položaji v državnem aparatu, sodstvu in celo v kulturi niso več odvisni od partijske knjižice, ampak od Golobčičevega ali Podobnikovega blagoslova, brez katerega se ne da več niti dihati. Začelo se je gnitje v slovenski politiki in slovenski družbi, v kateri je civilna družba izgubila vsako odločno besedo.

### IZPOSOJENEGA VOZILA NI VRNIL

BREŽICE - 27. julija se je na Opel servisu, last K. F. iz Brežic, oglašil nemški državljani in z izgovorom, da je njegovo vozilo v okvari, na servisu najel oz. si sposodil avtomobil Opel astra GL, registrske številke KK OPEL08, letnik 1997, rdeče barve, z litimi platišči, strešnim oknom in z bočnimi nalepkami Opel Kruno. Vozilo bi moral v skladu s pogodbo vrniti do 31. julija, vendar ga do sedaj ni vrnil, pa tudi lastnika ni obvestil o vzrokih, zakaj ga še ni vrnil. Vse, ki bi karkoli vedeli o vozilu, naj pokličejo najbližjo policijsko postajo ali na telefon 113.

## Namesto ježa bodičast trak za ustavitev avta

Slovenska policija uvaja sodobno novost

Bežičim voznikom bo odklenkalo. Slovenska policija namesto dosedanjega okornega in nepraktičnega ježa za prisilno ustavljanje bežečih vozil uvaja sodobnejšo napravo - bodičast trak, izdelek ameriške tovarne Stinger.

Jež ni le nepraktičen, ker ga je mogoče postaviti le na ravnam delu ceste, ampak tudi nevaren. Gume izprazni v trenutku, to pa lahko povzroči nevarno zvrnitev vozila in v najslabšem primeru celo smrt voznika. Bodičast trak ima nerjaveče jeklene bodice zbrušene tako, da omogočijo počasno praznjenje avtomobilskih gum, vendarle dovolj hitro, da voznik z vozilom ne more pobegniti pred zasledovalci oz. roko pravice. Gume se izpraznijo v približno dvajsetih sekundah, to pa je dovolj časa, da se vozilo varno ustavi. In še nekaj: kovinske bodice so na traku postavljene tako, da se ne bleščijo in jih voznik ne more pravočasno opaziti ter jih obiti.

Novo sredstvo za prisilno ustavljanje vozil bo pospremil tudi spremenjen predpis o uporabi. Po starih navodilih je uporabo prisilnega sredstva lahko odobril le notranji minister, izjemoma pa načelnik UNZ. Po novem bo ustavitev bežečega vozila z bodičastim trakom smel odobriti že vodja izmene OKC, kar bo olajšalo delo policije zlasti v nočnih urah, ko se tako in tako zgodi največ takih primerov. To seveda ne pomeni, da bodo trak uporabljali ob vsaki priložnosti, tovrstno delo pa bo smel opraviti le posebej za to nalogo usposobljen policist.

-n

## Gorelo zaradi os

"Kaznovana" neprevidnost

ZGORNJI OBREŽ - 12. avgusta ob 11.40 so bili brežiški policisti obveščeni, da je zagorelo gospodarsko poslopje na Zgornjem Obrežu. Policisti so ugotovili, da je lastnica gospodarskega poslopja v dopoldanskem času zanetila ogenj pri žičnati ograji, okrog 1,5 m od poslopja, da bi uničila osja gnezda pri gospodarskem posloplju in pri skladovnici drv. Ogenj je hitro pogasila z nekaj vedri vode. Ker pa ogenj ni bil popolnoma pogasjen, pa tudi zaradi močnejšega vetra, so se vnele stare deske pod skladovnico drv. Ogenj se je zaradi vetra razširil še na podstrešje, kjer je bilo seno in okrog 3 kubične metre deske.

Požar na gospodarskem posloplju so najprej opazili sosedje, ki so prihiteli na pomoč reševat živino, razne električne stroje in naprave. Na kraj so prihiteli gasilci iz prostovoljnih gasilskih društev Brežice - okolica. Globoko in Spodnja Pohanca, ki so požar pogasili. Zgorelo je 5 kubičnih metrov desek, približno 3 kubične metre drugega lesa, približno 5 kubičnih metrov sena, ostrešje in kritina. Materialne škode je za okrog milijon tolarjev.

## KOLESAR JE BIL PREHITER

KRKA - 14. avgusta ob 11.20 se je M. S. iz Krke s kolesom vozil po lokalni cesti iz smeri Smolenje vasi proti Krki. Neposredno pred vasjo je zaradi neprilagojene hitrosti po klancu navzdol pri srečevanju z voznikom osebnega avtomobila R. O. iz Sevnega izgubil oblast nad vozilom in padel po cesti. Voznik osebnega avtomobila je kljub umikanju na travnato banko z zadnjim kolesom zapeljal čez zadnje kolo kolesa in nogo kolesarja. Pri tem je kolesarju zlomil golen.

## NAŠLI MRTVEGA V JEZERU

BORŠT - 10. avgusta se je na policijski postaji Brežice zglašil G. M. in povedal, da od prejšnjega dne pogrešajo 35-letnega Ž. D. iz Podgorja pri Pišecah. Povedal je, da so se on, Ž. D. in ostali odpeljali na kopanje v peskokop v Borštu. Ž. D. so nazadnje videli, ko je odhajal v vodo. Začeli so ga iskati, vendar ga do 18. ure niso našli, zato so na dom Ž. D. odnesli oblačila in copate. Policisti so 11. avgusta pri pregledu jezera našli pogrešanega Ž. D. mrtvega v vodi, oddaljenega okrog 2,5 m od obale. Na truplu pokojnega ni bilo znakov nasilja, vzrok smrti pa bo pokazala obdukcija.

## Konoplji delajo krivico

IZVIR v obrambi pred gonjo proti konoplji

LJUBLJANA - Interesno združenje za vodilne industrijske rastline (IZVIR), ki je sicer še v postopku registracije, je minuli petek na tiskovni konferenci opozorilo na nezakonite zasege navadne konoplje v Sloveniji ter nazorno predstavilo razlike med to konopljo, ki jo gojimo že čez 400 let, ter indijsko konopljo. S pomočjo dr. Jožeta Spanringa z biotehniške fakultete so predstavili vrste konoplje, kot jih ločijo botaniki.

Dr. Spanring je zagotovil, da nobena od okrog 40 sort navadne konoplje (cannabis sativa), ki jih je moč najti po Evropi, ni primerna za pridobivanje droge, saj vsebujejo premalo (le do 3 odst.) tetrahidrokanabinola (THC). "Če bi kadili navadno konopljo," je dejal, "bi to povzročilo kvečjemu bruhanje, poznejši glavobol, nikakor pa ne omamljenosti."

Dr. Spanring je še pojasnil, da pri nas ločimo samoraslo (plevelno prezimno), gojeno in indijsko konopljo. V Sloveniji se vrsta cannabis sativa v celoti šteje med droge, ne glede na zvrst in sorte, s čimer delamo veliko krivico nedolžni poljščini, ki jo priporočajo že prve knjige umnega poljedelstva.

Avstrijski pridelovalci so povedali, da pri njih zadnjih 5 let lahko vsakdo prideluje konopljo, ki vsebuje do 3 odst. THC. Država celo subvencionira posevke (letos s 7500 šilingi za ha), za pridobitev te pomoči pa je treba sejati eno izmed 24 priporočenih vrst semen, spo-

• Andrej Žorž iz združenja Izvir v obširnem pismu javnosti opozarja na gonjo proti slovenskim gojiteljem navadne konoplje. Pridelovalci iz vse Slovenije so bili privedeni k ljubljanskemu sodniku za prekrške, čeprav so bili med njimi tudi posamezniki iz Prekmurja, Posavja in Dolenjske. Žorž navaja, da je bil sam postopek nekorekten in žaljiv, zato bodo prizadeti gojitelji vložili pritožbe na odločbe in tudi odškodninske tožbe.

ročiti, kje so seme dobili in koliko so ga porabili ter prijaviti količino pridelka. Kdor seje brez državne podpore, mu teh podatkov ni treba sporočati. Avstrijski pridelovalci tudi ugotavljajo, da je povpraševanje po konoplji izredno, zlasti po preji, ki bi jo lahko prodali celo nekajkrat več.

POTA IN STRAN POTAK

dežurni poročajo

OB GORSKO KOLO - V noči na 16. avgusta je nekdo ukradel nezaklepano gorsko kolo, ki ga je imel E. iz Ulice Slavka Gruma na stopnišču v stanovanjskem bloku. Lastnika je oškodoval za 130 tisočakov.

OKRADLI JUGA - V noči na 16. avgusta je neznanec v Termah Catež ukradel parkiranega juga 45, medtem ko je bil lastnik avta M. D. v samokajšnji diskoteki. Nepridiprav je neznanim orodjem odprl vrata prijažnika in iz avta ukradel avtonadiokasetofon in zadnjo polico, na kateri sta bila pritrjena zvočnika. S tem je lastnika oškodoval za 35 tisočakov.

OB PUŠKE IN NABOJE - Nedeljo je v času od 14. do 16. avgusta prišel do stanovanjske hiše v Vrhu pri 10 v krški občini, kjer stanuje Š. V hišo je prišel skozi odprto okno in ukradel malokalibrsko puško, ročno puško šibernico in lovsko puško karabinko ter pripadajoče naboje. Š. S. je lovec in je orožje posedoval legalno. Neznanec ga je s tem oškodoval za okrog 150 tisočakov.

IZGINILO KOLO Z MOTOROM - V noči iz 13. na 14. avgusta je neznanec izpred stanovanjskega bloka v Ulici 1. maja v Metliki odpeljal neznano kam kolo z motorjem APN 6 temno modre barve in s tem lastnika D. G. iz Metlike oškodoval za okrog 50 tisočakov.

IZSILJEVAL PREDNOST

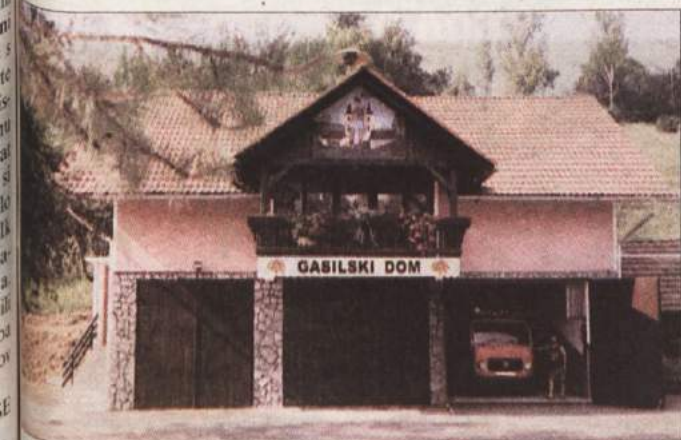
DRAGE - 13. avgusta ob 22.15 se je voznik osebnega avtomobila J. H. odpravil po lokalni cesti iz smeri Drage proti Kronovemu in v križišču zapeljal na prednostno cesto v trenutku, ko je po njej pripeljal voznik osebnega avtomobila R. R. iz Razdrte. Med vozili je prišlo do trčenja, pri tem pa se je R. R. hujše poškodoval. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

## S ponarejenimi potnimi listi

DOBOVA, OBREŽJE - 14. avgusta je na mednarodni železniški mejni prehod v Dobovo iz Hrvaške pripotovala Romunka P. A., ki se je pri mejni kontroli izkazala z madžarskim potnim listom. Policist je ugotovil, da je potni list ponarejen, saj se je videlo, da je bila na originalnem dokumentu zamenjana fotografija. Romunka je povedala, da je madžarski potni list kupila v Beogradu, svoj potni list pa je po pošti poslala domov v Romunijo. Nameravala pa je potovati naprej v Italijo. Policisti so ji ponarejeni potni list zasegli in vrnili nazaj na Hrvaško, zoper njo pa napisali kazensko

ovadbo.

Napačen potni list je imel tudi turški državljani S. V., ki je 16. avgusta ob 8.15 pripotoval v Dobovo z mednarodnim potniškim vlakom iz Hrvaške. Policistom je pokazal potni list, za katerega so ugotovili, da je ponarejen. Potni list so Turku zasegli, ga vrnili nazaj na Hrvaško in ga kazensko ovadili. Istega dne, le nekaj ur pozneje je na mednarodnem mejnem prehodu vstopal iz Hrvaške v Slovenijo kot sopotnik v osebem avtomobilu Opel omega A. D., ki se je na mejni kontroli izkazal s francoskim potnim listom. Policisti so ugotovili, da je potni list ponarejen. A. D. je potni list nabavil v Sofiji v Bolgariji. Policisti so ponarejeni potni list zasegli, zoper držeča napisali kazensko ovadbo in ga po končanem postopku vrnili na Hrvaško.



KA IMA NOV GASILSKI DOM - 75-letnico ustanovitve prostovoljnega gasilskega društva so na Raki dostojno proslavili. Pripravili so veličastno parado, podelili priznanja in odličja najzaslužnejšim članom, višek pa je namenili otvoritve novega gasilskega doma, saj dosedanj ni več ustrezal potrebam. Večino denarja so gasilci sami zbrali, veliko pa so naredili s prostovoljnimi delom. Kot je povedal predstavnik društva Marjan Cemič, bo nov dom še bolj pritegnil članstvo, saj imajo poleg v domu tudi lepo urejeno društveno dvorano in druge prostore. (Foto: M. Vesel)

## Na mivki v Žužemberku kot v raju

Na novih igriščih v odbojki na mivki rekordna udeležba - Pokal Dolenjskega lista v Kamnik, drugo mesto Novomeščanom - S prostovoljnimi delom zelo pocenili gradnjo

**ŽUŽEMBERK** - Na stotine ur prostovoljnega dela je bilo potrebno, da se je v petek, 14. avgusta, na novih igriščih za odbojko na mivki na Loki ob Krki pod žužemberškim gradom začel četrti turnir za odprto prvenstvo Dolenjske. Vse priprave so se izplačale, ko je v Žužemberk pripotovalo rekordno število ekip, tako da se je turnir iz predvidenih dveh dni razvlekel na tri.

Idilično okolje žužemberške Loke je na vse goste, ki so prišli tokrat v Žužemberk igrati ali pa gle-

dati odbojko, naredilo poseben vtis. Tekmovanje so v petek začeli registrirani igralci, zbralo pa se je kar 26

dvojic. Kljub temu, da so pod žarometi igrali vse do polnoči, tekmovalci niso končali in so morali nadaljevati v soboto popoldne. Zmaga s prehodnim pokalom Dolenjskega lista je tokrat pripadla ekipi Kamnika, za katero sta igrala Koprivec in Malevič, ki sta v finalu premagala Novomeščana Zuniča in Babnika. Tretje mesto sta zasedla mladinska državna prvaka v odbojki na mivki Sevnikar in Stubej, četrta pa sta bila lanska zmagovalca, domačin Smrke in Jerončič iz Kanala.

V soboto so Žužemberčani igrišči, ki sta jih ne upoštevajoč udarniškega prostovoljnega dela stali okroglih milijon dolarjev, tudi uradno odprli. Za primer, koliko je vredno prostovoljno delo mladih in nekoliko starejših žužemberških odbojkarjev zanesenjakov, naj navedemo ceno dveh enakih igrišč v Kamniku. Tam so morali zanj odšteti deset milijonov dolarjev. Po otvoritveni slovesnosti so si nasproti stopile rekreativne trojke, ki se jih je zbralo kar 41, med njimi osem ženskih. Do nedelje popoldne so ekipe odigrale kar 120 tekem, zmaga pa je pripadla nekdanjim jugoslovanskim reprezentantom Baltiču, Kšeli in Obolnarju. Prizadeveni člani odbojarskega kluba Žužemberk so poskrbeli tudi za dobro in poceni gostinsko ponudbo, tako da nihče izmed udeležencev ni odšel domov ne lačen ne žejen.

I. V.

### KOČEVSKÉ ROKOMETAIŠICE TIHO STAVKAJO

**KOČEVJE** - Rokometaišice Gramiza, ki so lani osvojile 6. mesto v 1. ligi in tako z domačimi igralkami dosegle enega največjih uspehov kluba, naj bi šele ta teden začele s pripravami na novo sezono. S tem so se dekleta in trener Zdenko Mikulin odločili za tiho stavko, saj jim klub ni poravnal vseh dolgov do njih. Ker v blagajni ne bo denarja za nove igralke, bo ekipa Gramiza tudi v novi sezoni nastopala v isti postavi, kar pomeni, da bodo breme igre nosile že uveljavljene domače rokometaišice. Zanesljivo bodo priložnost dobile številne mlajše, ki so tudi članice različnih državnih reprezentanc v mlajših kategorijah. Klub težavam pa naj bi se igralke in uprava še ta teden dogovorili za začetek priprav, saj bodo prvo tekmo v novi sezoni odigrale 26. septembra proti Velenju. Trener Mikulin, če bo seveda ostal v klubu, upa, da bi ob solidnih pripravah in veliki borbenosti lahko ponovili lanski uspeh, kar pa bo v marsičem odvisno tudi od uprave, ki skrbi za denar. (M. G.)



**NA MIVKI Z GRADOM V OZADJU** - Z igriščema za odbojko na mivki je na Loki pod žužemberškim gradom nastal športno-rekreativni park, ki mu ni para nikjer ob reki Krki, pa tudi drugod po Sloveniji bi težko našli kraj, ki bi se lahko primerjal s tem. To so znali poudariti tudi udeleženci tokratnega turnirja, ki je po njihovem mnenju eden največjih in najlepših do sedaj pri nas. (Foto: I. V.)



**ZAMUJENA PRILOŽNOST** - Pred tekmo s Šentjurjem so v novomeškem nogometnem klubu Elan pričakovali hud poraz, a so imeli tik pred koncem srečanja celo priložnost, da bi iztržili točko, kar pa jim ni uspelo. Trener Vlado Klinčarovski je bil po tekmi z igro svojega moštva, predvsem v prvem polčasu, zadovoljen: "Napaka obrambe pri prvem zadetku je neizkušene fante vrgla s tira, kar jim ne gre zameriti. Borili so se do konca in to velja. Smo zelo oslABLJENI, saj so nekateri komaj začeli trenirati pa tudi moštvo je še nepopolno. Po nekaj kolih bo bolje, čeprav je v moštvi preveč mladih, da bi lahko ciljali na višja mesta." (Foto: I. Vidmar)

## Elan jo je še dobro odnesel

Novomeški nogometišči začeli sezono močno oslABLJENI - Mladost in neizkušenosť vzrok za prvi poraz

**NOVO MESTO** - Vzrok, da je moštvo novomeškega Elana začelo letošnje sezono v precej šibkejši postavi kot lani, leži v denarju, ki ga je v klubske blagajni zelo malo, tako da upravi ni uspelo doma zadržati nekaterih najboljših iz lanske zelo uspešne sezone. Mlado in neizkušeno moštvo na čelu z novim trenerjem Vladom Klinčarovskim, ki v Novem mestu ni prvič, se kljub temu ni predalo vnaprej.

Dokaz za to je tekma prvega kola, ko so bili Novomeščani v prvem polčasu dokaj enakovredni boljšemu in izkušenejšemu moštvu iz Šentjurja. Začeli so sicer precej prestrašeno, kar pa gostje niso znali izkoristiti, ob koncu prvega dela igre pa so imeli tudi nekaj lepih priložnosti, da povedejo. Najzrejšo priložnost je imel v 37. minuti kapetan Janez Gruden, ko mu je močan in natančen prosti strel mimo živega zidu gostujoči vratar Šribar ubranil.

V drugem polčasu so gostje poskusili Novomeščane spraviti na kolena s hitrimi protinapadi in po dveh grobih napakah domače obrambe v 62. in 66. minuti jim je to tudi uspelo. Predvsem drugi gol je posledica neizkušnosti mladih Novomeščanov, saj so se po prvem zadetku povsem ustavili, opomogli pa so si šele nekaj minut kasneje. Zadetek Prudiča šest minut pred koncem je elanovce opogumil, a

izenačiti jim ni uspelo, čeprav se je zadnje minuto v napad vključil celo vratar Ivica Pavič.

Moštvo novomeškega Elana je lansko leto kot novinec v drugoligaški konkurenci zelo prijetno presenetilo, saj je bilo sposobno premagati tako rekoč vsakogar, na domačem igrišču pa so bili Novomeščani skorajda nepremagljivi. Le malo je manjkalo, da bi se uvrstili v kvalifikacije za prvo ligo, kjer ne bi bili brez možnosti za uspeh. Ob tem velja omeniti, da je imel in še vedno ima Elan najnižji klubski proračun med drugoligašči, nastopa pa skoraj izključno z domačimi nogometišči, kar je pri nas velika redkost. V klubu bodo v prihodnje morali zbrati več denarja, saj bi bilo škoda, da bi jim bogatejši klubi po vsaki sezoni pobrali vse najboljše domače nogometišče. I. V.

### AVTORALLY

**ŠENTJERNEJ** - Šentjernejsko turistično društvo organizira za letošnje Jernejevo v petek, 21. avgusta, avtorally. Start bo na šentjernejskem hipodromu od 14. do 16. ure in cilj od 17. do 19. ure. Avtorally bodo udeleženci vozili po podgorjanski vinski cesti: Šentjernej-Kostanjevica-Ržišče-Pleterje-Gorenje Vrhpolje-Tolsti Vrh-Sentjernej. Prijave zbirajo v trgovini Gaia v Šentjerneju na tel.: 068/81-363. Prijavi se lahko vsak, ki ima vozniški izpit in avtomobil ali motor. Vožnja bo potekala po cestnoprometnih predpisih. Zanimati lahko dobijo informacije na tel.: 068/41-010.

### Čez dan Vita sameva, zvečer pa se napolni

Teniška euforija je mimo - Ljudi je težko zadovoljiti

**TREBNJE** - Zanimanje ljudi za tenis, počasi a vztrajno upada, ugotavlja lastnik športnega centra Vita v Studencu pri Trebnjem mag. Marko Grandovec. Medtem ko so pred leti teniška igrišča tudi po Dolenjskem rasla kot gobe po dežju, vsa pa so bila ob lepem vremenu polna tudi ob najhujši pripeki, je danes ljudi pred poznim popoldnevom težko privabiti nanje. Tako je športni center Vita odprt le zjutraj in popoldne od pete ure naprej, športna igrišča pa se napolnejo šele po sedmi uri.

"Kdor misli, da se da s športnimi objekti in organizacijo športnih dejavnosti obogatiti, se moti. Ljudje so čedalje bolj zahtevni, za svoj denar pa hočejo dobiti čim več, kar je razumljivo. Zato skušamo ponuditi vedno kaj novega. Letos smo pripravili aktivne počitnice za otroke, ki se jih je udeležilo 12, ravno za eno skupino. Najbolj jim je bilo všeč tabornišvo, medtem ko jih tenis ni ravno navdušil. Po osmih letih tudi meni že zmanjkuje idej, s čim bi se dalo še privabiti ljudi," je povedal Grandovec. Maja in junija so v Viti pripravili rekreativno ligo v košarki pa turnirje v minigometu in hokeju na rolerjih. V kratkem bodo pripravili turnir trojk, septembra pa podjetniške igre. Tudi teniških turnirjev letošnje jesen v Viti ne bo manjkalo. I. V.



Marko Grandovec

**KRKA ZDRAVILIŠČA**  
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

## BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

### KONJENIŠTVO

**Kasaška dirka, Šentjernej, 1. dirka, dvoletniki z zaslužkom do 100.000 SIT:** 1. Sai Baba (Maletič, Šentjernej) 1:23,4; 2. dirka, 3-12 l., do 120.000 SIT: 1. Schene (Hercog, Slov. Gorice) 1:23,6; 3. Lucky Law (Gregor Mars, Posavje Krško) 1:23,9; 3. dirka, 3-12 l., do 220.000 SIT: 1. Laura (Vidic, Brdo) 1:20,6; 3. Leon (Zagorc, Šentjernej) 1:22,0; 4. dirka, 3-12 l., do 350.000 SIT: 1. Egidij (Blažka Cerar, Lj. Stožice) 1:21,3; 4. Fao Lobel (I. Humek, ml., Šentjernej) 1:21,9; 5. dirka, 3-12 l., do 600.000 SIT: 1. Ita Rina (Drago Les, Šentjernej) 1:18,6; 3. Suriya (Maletič, Šentjernej) 1:20,2; 6. dirka, 3-12 l., do 900.000 SIT: 1. Sissi Sara (Maletič, Šentjernej) 1:19,82; 3. Agil (B. Antončič, Šentjernej) 1:20,8; 7. dirka, 3-12 l.: 1. Jason B (Gorjanc, Brdo) 1:18,8; 5. Jard II (Cetin, Posavje Krško) 1:19,5; dirka županov: 1. Anomis (Bukovec, Semič), 2. Jard (Hudoklin, Šentjernej), 3. Vister (Povšič, Škočjan), 4. Agil (Siter, Krško), 6. Ajd B (Avšič, Brežice); 9. dirka, 3-12 l.: 1. Soultman (Makoter, Ljutomer) 1:17,91.

### KOLESTARSTVO

**2. dirka za slovenski pokal na Velodromu, šprint 200 m, ml. mladinci:** 1. Zrimšek (Krka Telekom) 12,12; 2. Tomec (Črnomelj) 11,99; 3. Kastelic 12,45; 4. Vene 12,58 (oba Krka Telekom); st. mladinci: 1. Marin (Perutnina Ptuj) 12,02; 4. Logar (Krka Telekom) 12,29; člani: 1. Leskovar (Krka Telekom) 11,32.

**Olimpijski šprint, ml. mladinci:** 1. Krka Telekom I (Zrimšek, Kastelic, Vene) 52,74; 2. Krka Telekom II 53,65; 4. Krka Telekom III 55,73; 5. Črnomelj 55,99; st. mladinci: 1. Sava Kranj 53,37; 2. Krka Telekom 53,50; 500 m, ml. mladinci: 1. Zrimšek (Krka Telekom) 36,55; 2. Tomec (Črnomelj) 36,90; 3. Kastelic 37,85; 4. Nose 38,00; 4. Vene 38,00 (vsi Krka Telekom); 1000 m, st. mladinci: 1. Marin (Perutnina Ptuj) 1:11,99; 2. Šutarič 1:12,70; 3. Prevejšek 1:14,15; 5. Logar (vsi Krka Telekom) 1:14,60; člani: 1. Galamič (Krka Telekom) 1:09,70.

**Zasledovalna vožnja, ml. mladinci, 2000 m:** 1. Zrimšek 2:28,50; 2. Nose 2:31,87; 5. Kebej (vsi Krka Telekom) 2:33,59; st. mladinci, 3000 m: 1. Meglič (Sava Kranj) 3:46,95; 3. Kočijaž (Krka Telekom) 3:49,89.

**Vožnja na točke, ml. mladinci, 10 km, 5 šprintov:** 1. Zrimšek 21; 3. Kastelic 10; 5. Vene (vsi Krka Telekom) 3; st. mladinci, 12 km, 6 šprintov: 1. Jerše (Sava Kranj) 24.

### NOGOMET

**2. SNL, 1. kolo: ELAN : ŠENTJUR 1:2 (0:0); Strelci:** 0:1 - Vavdi (62. min.), 0:2 - Postrak (66. min.), 1:2 Prudič (84. min.); ELAN: Pavič, Juršič (Bratkovič), Šumar, Mrak, Prudič, Rodič, Gruden, Jurečič, Stankovič, Molan, Žagar). V drugem kolu bo Elan igral v gosteh z moštvo Jadran Šepič.

**3. SNL, center, 1. kolo: Kolpa : Makor Trade Dob 7:0.**

## Na Gorjancih bo dva dni hrumelo

Tokrat gorska hitrostna dirka na Gorjancih na krajši progi, a s tremi voznjami - Brez Tomljeta - Številni Dolenjci v pokalu clio - Osem formul in prototipov

**NOVO MESTO** - Avtomobilske gorske dirke so na Gorjancih očitno dobile domovinsko pravico, saj si slovenskega državnega prvenstva brez Gorjancev tako rekoč ni več mogoče predstavljati. Letos bo dirka, ki jo bo ob izdatni pomoči nekaterih novomeških avtomobilističnih zanesenjakov z predsednikom organizacijskega odbora Rudijem Šalijem na čelu, kot je že v navadi pripravilo podjetje Itinerar, bo v nedeljo s tremi voznjami na 4270 m dolgi skrajšani progi od Prepiha do odcepa za Dolž ob 12., 14., in 16. uri. Uradni treninji bodo prav tako trje v soboto ob istih urah. Kljub bistveno krajši progi bo ob njej enako število redarjev kot prejšnjega leta.

Tudi tokrat bodo na štartu vsi najboljši slovenski dirkači, med njimi tudi Martin Črtalič. Na štartni listi je skupno kar 99 dirkačev, poleg domačih tudi gostje iz Avstrije, Nemčije, Hrvaške in Češke.

Med prijavljenimi tokrat ni nekdanjega rekorderja Walterja Pedrazze, bosta pa nastopila predlanski zmagovalca Gorjancev Walter Laitgeb in lanski rekorder in zmagovalca Herman Waldy z Reynardom Formulom 3000. Glede na prijave bo na štartu osem formul in prototipov.

Od slovenskih tekmovalcev lahko pričakujemo najhitrejšo vožnjo od vseh treh dirkačev v razredu super-turizem, Martina Črtaliča s peugeotom 406, Mišela Zupančiča z BMW 320 i in Slavka Dekleve z enakim

vozilom. Največ Dolenjcev pa bo nastopilo v pokalu clio, kjer si najboljše uvrstitve obetata oče in sin Alojz in Peter Pavlič iz Novega me-

sta, za visoka mesta pa se bodo potegovali še Branko Uhernik z Otočca, Drago Dolenšek iz Trebnjega, Lojze Udovč iz Novega mesta in Slavko Brunskole, član ŠD Hrast. Žal tokrat ne bomo videli Matjaža Tomljeta, ki je bil vedno do sedaj med prvimi favoriti gorjanske dirke. Dirka bo šela za pokal Fia Challenge, avstrijsko, hrvaško in slovensko državno prvenstvo, za slovenski in hrvaški pokal renault clio in pokal peugeot 106. I. V.



**SMODIŠ BO DRVEL V GOLFU** - V petek, 14. avgusta, je Boštjan Beris novomeškemu košarkarskemu reprezentantu Matjažu Smodišu predal ključke novega golfa in mu zadel srečno vožnjo na treninge, tekmovalnja in tudi na počitnice, če si jih bo zaradi natrpanega urnika uspel privoščiti. Smodiš je dobil od Avtohiše Berus golfa za najmanj pol leta, v primeru, da bo še naprej igral za novomeško Krko, pa bo avto ostal v njegovih rokah še precej dlje. (Foto: I. V.)



**SPOMINSKI POHOD VANJE FURLANA** - Številni planinci, znanci prijatelji in sorodniki pred dvema letoma tragično preminulega alpinista in himalajca Novomeščana Vanje Furlana so se tudi letos 15. avgusta zbrali ob njegovem spomeniku pri Gospodični na Gorjancih. Ob tej priložnosti je njegov nekdanji soplezalec Zvone Požgaj predstavil knjigo Ama Dablam, ki jo je posvetil Vanji in njunim skupnim podvigom. (Foto: I. V.)

# Ita Rina je zvezda Šentjerneja

Tri zmage Šentjernečanov na domači prireditvi - Še nikoli poražena šentjernejska kobila dosegla peto letošnjo zmago - Soulman za las ob rekord - Med župani Belokranjec

ŠENTJERNEJ - Tudi na svoji drugi letošnji konjeniški prireditvi so šentjernejski doživeli svoj dan, saj so njihovi konji kar trikrat zmagali, lepo pa jim je uspela tudi prva dirka županov, ki so na poznavalsko šentjernejsko konjeniško občinstvo napravili dober vtis, najhitrejši pa je bil semiški župan Ivan Bukovec, ki je premagal tudi prvega moža konjeniško najbolj razvite dolenjske občine domačina Franca Hudoklina.

Nedeljska kasaška dirka v Šentjerneju se je za domačine začela, da se bolje ne bi mogla. Že v prvi dirki, na kateri so se pomerili dvoletniki, je zmaga pripadla Sai Babi z izkušenim Vojom Maletičem v sulkiju. Najbolj zanimiva je bila zagotovo peta dirka, v kateri sta se prvič pomerili do sedaj nepremagljivi šentjernejski kobili Ita Rina, ki jo je na vaje držal njen lastnik Drago Les, in Suriya z Vojom Maletičem. Čeprav ima Suriya letos več zmag, je Ita Rina le še enkrat dokazala, da je šampionski konj. Iz ozadja se je v prvem krogu po zunanji stezi prebila v ospredje, na začetku zadnjega kroga pa si je v zavoju v nekaj

sekundah pridobila neulovljivo prednost, tako da je Vojo Maletič, ko je videl, da Suriya ne more še do šeste letošnje zmage, popustil in z njo osvojil tretje mesto.

Novo zmago je Maletič doživel takoj v naslednji dirki, ko je s Sissi Saro premagal vse tekmece. Rekorda steze željni organizatorji so z napetostjo čakali zadnji nastop, spominsko dirko Borisa Andrijaniča pokojnega dolgoletnega direktorja Krke, tovarne zdravil, ki je Šentjernečanom vedno stala ob strani, ko so se na šentjernejskem hipodromu zbrali najboljši tuji in uvoženi konji. Kljub ugodnim razmeram rekord ni padel, čeprav je



**BELOKRANJEC UGNAL DOLENJCA IN POSAVCA** - Semiški župan Ivan Bukovec je zmagal na dirki županov, ki so tekmovali z izžebanimi konji. Ob pomoči lastnikov konj so startali z mesta, a kljub začetniški tremi navdušili šentjernejsko občinstvo. Do zmage je Belokranjec prišel po hudem boju z domačim županom Francem Hudoklinom v ciljnem sprintu. (Foto: M. H.)

Soulman na vaje Janka Mokotarja tekel zelo hitro, za najboljšo znamko pa je s kilometrskim časom 1:17,91 za rekordom zaostal le 9 stotink. Izidi v Besedo imajo številke. I. V.

## DEKLETA IGRAJO

NOVO MESTO - Nogometnice novomeškega Radia Krka so v nedeljo, 13. avgusta, v Krškem igrale prijateljsko tekmo s slovensko žensko nogometno reprezentanco. Po prikazani igri začetnice niso razočarale, vseeno pa so izgubile z 0:11. Danes so odpotovale na priprave v Podzemelju, v soboto ob 17.30 pa se bodo v Crnomlju pomerile s tamkajšnjimi veterani. V nedeljo, 23. avgusta, se bodo ob 17.30 na novomeškem stadionu prvič predstavile domačim navijačem, ko se bodo pomerile z mladinsko reprezentanco.

Andrej Markovič

6

## Nekoč bo Bela gora tudi moja

Po vseh štirih sem kobacal vse nižje in upal, da me ne bo odtrgalo z grebena. Ure in ure sem se boril z vetrom, na utrujenost nisem več niti pomislil. Boj za življenje me je razbistril in mi dal moč, za katero sem mislil, da je nimam več.

Ko sem se prebil do šotora, sem samo odložil del opreme, da mi ob naslednjem poskusu ne bo treba vse znova vlačiti navzgor, in se pognal naprej v dolino. Malo nižje sem v popolni megli zašel in spet našel pravo smer. Počutil sem se močnega in polnega energije. Utrujenosti izpred nekaj ur ni bilo nikjer več. V bazni tabor sem dobesedno pritekkel. Bil sem rešen.

Dva dni kasneje je vest iz tabora III kot strela z jasnega treščila med nas - Blaža je ponoči med spanjem doletel možganski edem. Ne odziva se več na okolje, komaj je še pri zavesti. Duš in Tedi ga, ob pomoči še Italijanov, neseta v dolino. O Blaževem življenju odločajo minute.

V trenutku je stekla reševalna akcija. Pridružil sem se Rafu, Peru, Tomažu in zdravniku Damjanu in odhiteli smo na goro. Viki Grošelj, ki je prespal v taboru I, je šel nesrečnežu naproti s kisikovo jeklenko, ki je, ko so se srečali v taboru II, Blažu rešila življenje. Dan se je začel slabo, končal pa na najlepši način.

Na Belo goro sem se odpravil še enkrat in še enkrat sem se moral obrniti. Blažev primer je bil zadostno opozorilo, da se z višino ne gre igrati. Ko sem obsedel na grebenu 7300 metrov nad morjem in gledal Petra in Tomaža, kako se vzpenjata na vrh, mi je šlo na jok, a vedel sem, da sem storil prav. Noben vrh ni vreden človekovega življenja. Bela gora me tokrat ni pustila na svoj vrh. Spustil



Po normalni smeri na Dhaulagiri - ne le plezanje, tudi hoja na tej višini je težavna.

sem se do šotorov in pobral svojo opremo in jo mešanih občutkov mahnil v bazni tabor. Bil sem razočaran, a na nek način tudi srečen, saj sem zmagal in ostal živ. Tokrat mi gora ni pustila na vrh, a nekoč bo Bela gora tudi moja.

Konec

Andreja Markoviča so podprli številni pokrovitelji:

Novoles, Dolenjska banka, Mestna občina Novo mesto, Krka, Telekom Slovenije, Intel servis, Krka zdravilišča, Renova, BTC Novo mesto, Labod, Foto Asja, VGP Novo mesto, Alp sport, Agencija za šport Novo mesto, Študentski servis Terna, DNS, Pionir Standard, Lekarna Novak, TPV, Prodaja plina Ivo Jaklič, Malkom, SKB banka, Gradbeništvo Zupančič, Trimo Trebnje, Tom Mirna, Elcom, Transport Matjaž, Akripol, Komunala Trebnje in drugi.

## NOGOMETNI TURNIR

DOLENJA VAS - V Dolenji vasi pri Ribnici bo v soboto in nedeljo, 22. in 23. avgusta, tradicionalni malonogometni turnir. Vse informacije po telefonu (061) 800-596.

## SPUST IN TEČAJ

VAS - Na tradicionalnem ekološkem spustu po Kolpi od Fare do Žage je tokrat nastopilo 100 rekreativcev, kar je največ doslej. Kljub nizki, a topli Kolpi je bil spust izredno zanimiv in atraktiven, zma-

govanci pa so bili vsi, saj so v določenem času uspešno preveslali desetkilometrsko razdaljo. Na cilju so vsi udeleženci prejeli posebno darilo organizatorja, Turistično športnega društva Kostel, in vabila, da se 26. septembra udeležijo tekmovalnega spusta po isti progii. V soboto se je na Kolpi končala tradicionalna poletna kajakaška šola, ki jo je tudi tokrat vodil Janez Skok. Deset začetnikov je dobilo osnovno znanje v vožnji s čolnom, nadaljevalni tečaj pa bodo opravili v Tancu.

(M. G.)

## VETERANI VSI ENAKI

SEVNICA - Na rednem avgustovskem šahovskem turnirju sevnških veterani so se pet igralcev (Janaz Blas, Franc Derstvenšek, Jože Blas, Ludvik Cvirn in Rudi Šoper) zbralo enako število točk, v skupnem vrstnem redu pa vodi Derstvenšek. Na četrtem hitropoteznem šahovskem turnirju SKD je med 44 šahisti zmagal Novomeščan, mojstrski kandidat Marjan Kastelic, drugi je bil Toni Kos iz krškega Triglava, tretji pa njegov klubski tovariš Igor Šitnik. Med ženskami je bila najboljša Mojca Grlic iz Sevnice. (J. B.)

ITA RINA SE NE DA - Po besedah Draga Lesa kilometrski čas 1:18,6, ki ga je tokrat dosegla Ita Rina (na sliki tik pred ciljno črto), niti približno ni pove, kar je ta kobila sposobna. V idealnih razmerah bi po njegovem mnenju lahko tekla tudi do tri sekunde hitreje in postavila rekord. Letos je Ita Rina nastopila sedemkrat, dvakrat je bila diskvalificirana zaradi galopa, v petih preostalih nastopih pa je zmagala. Zmage z njo se je Drago Les veselil na vseh šentjernejskih prireditvah in tudi na Bregah pri Krškem. (Foto: I. V.)

## MOJSTRSKA PONUDBA

**MOJSTRSKA PONUDBA**  
690,00  
krogelna pipa, KOVINA, KP 502, 1/2"

**MOJSTRSKA PONUDBA**  
2.190,00  
sifon za umivalnik, UNITAS, art. 16301

**MOJSTRSKA PONUDBA**  
18.590,00  
električni grelnik vode, TIKI, TG 80 E, brez varnostnega ventila

**MOJSTRSKA PONUDBA**  
72.990,00  
oljni gorilnik, LIBELA, SLV 10-K, od 11 do 40 kW

**MOJSTRSKA PONUDBA**  
3.990,00  
WC-splakovalnik, PROSAN, Fontana Nova, bele barve, nizkomontažni

**MOJSTRSKA PONUDBA**  
3.390,00  
WC-školjka, bele barve, odtok v tla ali v steno

**MOJSTRSKA PONUDBA**  
16.990,00  
kabina za tuširanje, KOLPA, TK 80/90, Univerzal, višina 175 cm, bele barve

Vse cene so v SIT.

Delovni čas: med tednom od 8. do 20. ure, sobota od 8. do 13. ure. Tel.: 068/ 371 84 40.

**MERKUR**  
TRGOVSKI CENTER  
Novo mesto - Bršljin

## Izvir Izbira najčistejše vode

Eni od prihodnjih števil Dolenjskega lista bo priložena nekoliko nenavadna vložka. V Radenski so se zanj odločili, ker menijo, da premalo vemo o vodi. Izbira kakovostne pitne vode namreč ni enostavna. Vložka nas bo pozvala k poizkusu.

Ob odkritju nove izvirske naravne negazirane pitne vode Izvir iz Radenske so leta 1994 na Oddelku za kemijo in kemijsko tehnologijo pod okriljem Fakultete za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani opravili analizo. Rezultati so pokazali, da vsebuje izvirska voda poleg trdnih topnih sestavin manj kot 0,1 miligramov nitrata (NO<sub>3</sub>) v enem litru.

Številka sama po sebi laiku bolj malo pove. Zgovornejši je podatek, da veljavni slovenski Pravilnik o zdravstveni ustreznosti pitnih vod dovoljuje do 50 miligramov nitrata v enem litru za vodovodne in embalarane pitne vode. Evropski predpisi za vodo, ki so namenjene za pripravo otroške hrane, dovoljujejo samo 10 miligramov nitrata na liter. Te primerjave pa so verjetno za vse dovolj zgovorne. In kaj je narobe z nitrati, da so količine tako pomembne?

Številne raziskave po svetu so pokazale, da so povečane koncentracije nitrata v vodah, ki so bližje površinskim onesnaženjem, in nekaterih živilih, ki jih zaužijemo, lahko škodljive. V organizmu se namreč nitrati lahko pretvorijo v nitrite, ti pa tvorijo v povezavi z določenimi organskimi

snovmi karcinogene nitrozamine ali pa onemogočajo prenos kisika v organizmu. Pri dojenčkih v prvih štirih mesecih življenja je ta proces še posebej nevaren zaradi fizioloških posebnosti (manjša kislost želodčnega soka, manjša telesna teža ...).

Zakaj ima Izvir lahko tako nizko vsebnost nitrata? Za to je v prvi vrsti poskrbela narava. Izvir je namreč podzemna voda. Prvobitno čista prihaja iz globine več kot 70 metrov. Zaščitena je z mnogimi plastmi glin, zato onesnaženja s površine ne sežejo do nje. Ta biser narave pa ponuja Radenska tudi nam.

Vložka iz Radenske bo ponudila možnost odgovora na vprašanje o kakovosti vode. Prišla bo od srca z željo, da bi čim več potrošnikov vedelo, kakšno vodo pijejo in kaj to pomeni. Pozvala, vas bo: "Poglejte notri (NO<sub>3</sub>) in preverite kakovost "vaše vsakdanje" vode. To je vaša priložnost. Izkoristite jo! In pamet v roke, ko boste izbirali vodo zase.

Radenska



## Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznika pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

## Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Dol. list št. 29, 23. julija

V imenu več bralcev iz KS Adlešiči se oglašam zaradi članka v eni izmed prejšnjih števil Dolenjskega lista, ki obtožuje g. Antona Jankoviča, lastnika bifeja v starem podu. Samo pogosti obiskovalci bifeja in nikoli (ne podnevi ne zvečer) nismo videli ali občutili kake "brce" ali podobne neprijaznosti. Postrežba je pač običajna, kot se za bife spodobi. Jankovičevi - oče Tone, mati Marica ter hčerka Tončka in sin Damir, so delovna družina. Poleg službe, ki jo opravljajo vsi razen Toneta, ki je doma od maja letos, delajo še doma na kmetiji in v bifeju. Medtem ko se mi obiskovalci brezskrbno kopamo in uživamo ob hladni pijači, Jankovičevi delajo. Ne bodimo jim nevoščljivi, saj so veliko denarja že vložili v bife in vanj še vlagajo. Sicer pa je pri Tržoku možnost graditve in s tem tak posel, pa se lahko kdo izmed krajanov odloči zanj. Torej velja poskusiti, kako lepo je opravljati privatni posel, kjer si vse od čistilke do direktorja, pa še državi moraš zadostiti tako finančno kot zakonsko, seveda če ne delaš "na črno".

DANICA IVANUŠIČ  
Gorenjci

## Izdani in kaznovani

Dol. list št. 32, 13. avgusta

Spoštovana gospa Jolanda Teropčič, pridružujem se vaši kritiki glede odnosov v slovenski vojski (SV), pa ne glede na to, da imate moža častnika.

Imam se za zavednega Slovenca in sem toliko bolj ponosen, da smo končno dobili svojo državo in svojo slovensko vojsko. Če nekoliko osvetlim zgodovino razvoja in borbe za samostojnost Slovenije in Slovencev, potem mi dovolite, da izrazim spomin na čase, ko sem videl slovenske vojake v enotah in ko se mi je med njimi še slišala slovenska beseda in pesem.

Tega občutka se še danes dobro spominjam in izražam svoje veselje in ponos. Žal pa moram izraziti ogorčenje, da sem kmalu po koncu druge svetovne vojne spoznal, da so bile formacije slovenske vojske podeljene oz. potopljene v vsejugoslovanskih enotah. Bil sem vojak v najbolj južnih krajih takratne SFRJ. Slišati slovensko besedo v teh krajih kakor tudi v komandi vojske je bila izredno redka prilžnost.

Zgodovinski spomin sem omenil zato, ker sem danes toliko bolj razočaran, da po tolikih letih svobodne Slovenije slišim toliko kritičnih pripomb na račun njene vojske. Vprašam se, kdo vodi SV in ali imajo voditelji le-te svojo moralno odgovornost do slovenskega naroda? Pozivam vse razumnike v vojski pa tudi druge odgovorne ljudi, od ministrov do poslancev, naj vendar končno napravijo red v slovenski vojski!

Vsem častnikom v SV pa lep pozdrav!

VILI MALARIČ  
Brežice

## DEVIZE VZEL, DOKUMENTE PUSTIL

KRIŽE - 6. avgusta med 18. in 20.30 je neznan storilec v Križah vlomil v osebni avto, ki ga je lastnik F. H. iz Novega mesta parkiral pred zidnico ter mu iz predala vzel moško torbico, v kateri je bil devize in dokumente. Oškodovanec je dan kasneje našel torbico v grmovju, v njej so bili dokumenti, devize pa je zmikav vzel. S tatvino je neznanec lastniku povzročil za okoli 152.000 tolarjev škode.

## APLAVZ NI OBVEZEN

### Kraja je kraja

Črnomaljška Fanika Hutar je dobila idejo o Župančičevi poti, ko se je udeležila pohoda iz Litije do Čateža. To je zaupala Jožetu Stegnetu, Viničanu, ki mu nihče ne more očitati zavzetosti in delavnosti. Objubil ji je, da bo zadeva zagledala luč sveta. To se je zgodilo letos, toda brez Fanike Hutar, ki zavoljo svojega predloga ni pričakovala niti avreole niti materialnih koristi, saj ve, da jih pri takšnih uresničitvah ni. Hotela je biti le zraven, želela pomagati, delati. Pa je bila prikrajšana tudi za to. Čuti se opeharjeno, prizadeto, užaljeno. "Vsaj z besedico bi bila lahko omenjena, pa nisem," pravi.

Kraja intelektualne lastnine je pri nas, žal, nekaj samoumevnega, nekaj, česar ljudje sploh nimajo za tatvino. Zmakni v trgovini paradiznik, si že tat, prepisi iz knjige stran ali dve, pa si spoštovan avtor, seveda, če je preplunkano tudi kaj vredno. Presnami kaseto, računalniški program, uporabi glasbo za reklamo - tebi nič, meni nič. Nemalo je radijskih postaj, ki se enostavno poživljajo na plačilo avtorskih honorarjev, pripravljali javnih prireditev so presenečeni, če jih kdo opozori na to, da je izvajano nekdo napisal in da mu iz tega naslova pripadajo pravice. Odkodnina, plačilo, če hočete.

Zato me je strah, da bo tudi užaljenost Fanike Hutar nerazumljena: "Kaj bi pa rada, da ji postavimo spomenik?"  
TONI GAŠPERIČ

## KAM PRIPELJE NENAČELNO LOBIRANJE

# V zrak štrleče železje opominja

Še o šentjurskih zraha zavoljo na črno zgrajene asfaltne baze v Planinski vasi

Pisali smo že, da je podjetnik Mirko Kovač sredi povsem kmečke vasice Planinska vas na Kozjanskem na črno zgradil iz Vzhodne Nemčije uvoženo asfaltno bazo. Prebarvano železje sedaj nemo štrli v nebo poleg hleva s kravami molznicami usmerjenega kmeta Martina Perčiča. Poročali smo tudi o čudnem glasovanju občinskih svetnikov v občini Šentjur, ki so želeli s 17 glasovi "za" in le 8 "proti" legalizirati to gradnjo na 1. območju kmetijskih zemljišč. Zasebni podjetnik Mirko Kovač za to gradnjo nima ne lokacijskega ne gradbenega dovoljenja. Pristojna inšpekcijska služba mu je minulo pomlad izdala odločbo za rušenje. S tem, ko je zasebnik izposloval začetek postopka za spremembo prostorsko ureditvenih načrtov, je izvršitev ureditvene odločbe odložil. Z objavo v Uradnem listu bi vodo napeljal na svoj smrdeči mešalec.

Neuradno se v Šentjurju govori, da se sedaj mnogim svetnikom upira legalizacija črne gradnje za nazaj, samemu podpredsedniku občinskega sveta Rudolfu Mestinsku se zdi sporna tudi dokumentacija, ki jo je Kovač nazadnje predložil občinskemu svetu. Strokovnjakom iz krške Kovinarske se prav tako zdi uvožena asfaltna baza iz Vzhodne Nemčije sumljiva. Nekdanja Kovinarska iz Krškega je, kot je znano, gradila mnogo sodobnejše asfaltne baze z manj kvarnega vpliva na okolje. Take naprave so bile dražje in tovarna je propadla. V posmeh vsemu bi bilo, da bi sedaj zasebnik Kovač sredi idiličnega Kozjan-

skega lahko pognal tako zastarelo napravo.

V Šentjurju je tudi vse več govora o lobiranju med svetniki. Preprost račun med strankarskimi svetniškimi skupinami je pokazal, da so se kljub tajnemu glasovanju svetniki istih skupin različno opredeljevali, kar bo lahko služilo še za temeljiteje premisleke ob bližnjih lokalnih volitvah. Celo komisija za varstvo okolja, katere član je tudi sporni podjetnik Kovač, se ni dokopala do končnega stališča.

Potezo je sedaj potegnila zelo temeljita in prizadevna predsednica občinskega sveta Tatjana Oset. Predno je odšla na zaslužen dopust, je naročila županu Juriju Malovrhu, da zadrži objavo spornega odloka in s tem tudi njegovo veljavnost. Bližnja prihodnost bo pokazala, ali to tudi pomeni, sredi te kmetijske občine z nadstoletno tradicijo kmetijske šole, da prostorskih načrtov ne bodo več prilagajali interesom vplivnih ljudi. Podjetnik Kovač in sodelavci so namreč radi poudarjali, da je

njihova naložba usmerjena v odpiranje novih delovnih mest in asfaltiranje kozjanskih cest. Delovna mesta so tudi v kmetijstvu, kamor se je v Planinski vasi pred mnogimi leti na zemlji svojih očetov usmerilo mnogo kmetov. Da je kraj lep in turistično vse zanimivejši, kaže tudi povratek vikendašev. Če zasebnik Kovač misli resno s plačevanjem odškodnin in gradnjo mastodontskih dimnikov, se mu slej ko prej ne bo izšel podjetniški račun in njegov asfalt ne bo nič cenejši kot tisti iz sosednjih večjih asfaltnih baz. Se torej njegovo tveganje in zanašanje na nekatere veličine ne bo izšlo?

Vsekakor bo o razpletu še slišati.

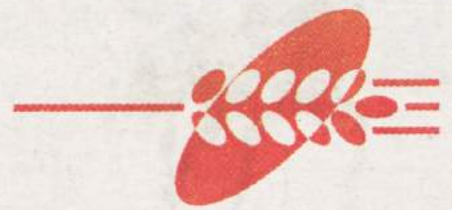
ALFRED ŽELEZNIK

## ZAHVALA VRTAČIČEVIM

Družinici Vrtačičevih iz Pristave pri Šentjerneju se zahvalujemo za prijetno srečanje in pogostitev na vrhu Gorjancev pri Miklavžu.

Rezka v imenu cerkvenih pevcev

Veliko novega boste videli, zanimivega slišali in se srečali s prijatelji



## KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

36. mednarodni kmetijsko-živilski sejem

22. - 30. avgust '98  
Gornja Radgona

1550 razstavljalcev iz 26 držav  
strokovna predavanja in posveti  
v nedeljo 30. 8. ob 10. uri parada kmečkih opravil in običajev  
sejemski vlak Celje - Gornja Radgona z ugodnimi popusti

Delovni čas sejma: 9. do 19. ure



POMURSKI SEJEM

## Čreva ob pokopališčih

Ali bo prostor ob pokopališču postal odlagalnišče za smeti in živalske odpadke?

Zakaj ljudje nimajo spoštovanja do umrlih? V Šentjerneju je ob pokopališču nastalo smetišče. Tukaj so ljudje začeli odlagati vsemogoče smeti. Lahko vidiš dotrajani štedilnik, peč, jogi in še marsikaj, čeprav sta tu postavljena kar dva smetnjaka, ki naj bi služila za smeti z grobov. Bilo je na ponedeljek, 3. avgusta, ko je nekdo tam odvrigel kravjo kožo, rogove, tudi čreva niso manjkala. Ob tem pa se človek lahko samo zamisli, kaj to pomeni v teh vročih dneh. Odpadki so sicer odstranjeni, ostaja pa vprašanje, kdo je brezvestnež, ki je ravno ob pokopališču našel prostor za odlaganje odpadkov.

Mnogi smo trdno prepričani, da bi uslužbenci, ki so pristojni za to, nekako zavarovali to območje tako, da bi postavili vsaj table z napismi, da je prepovedano odlaganje smeti. Dokler pa ne bo nobene opozorila, se bodo brezvestneži še bolj pogumno obnašali ter si prilaščali ta prostor za odlaganje smeti. Niti to jih namreč ne moti, da je zraven počivališče mrtvih.  
E. LAUŠEVIČ



# avto s smetano

Avto boste dobili pri Vašem najbližjem prodajalcu Citroënov, za smetano pa bo poskrbela Zavarovalnica Maribor.

Tako bo Vaš novi avto lahko vedno kot nov.

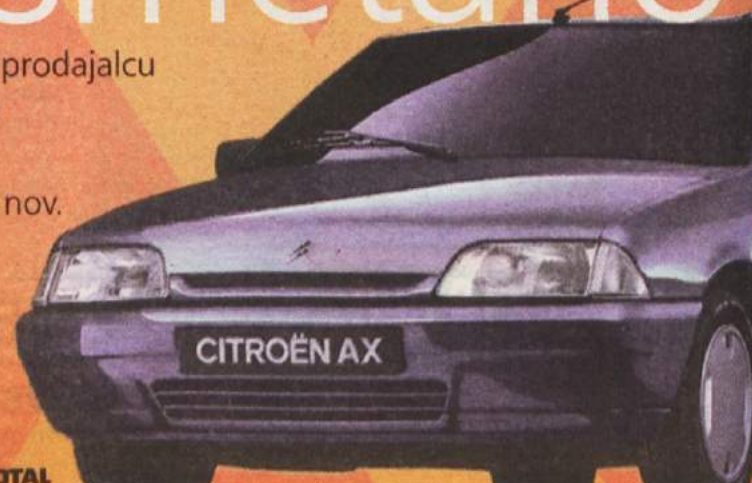


CITROËN

Citroën priporoča TOTAL

Avto, ki vam zleze pod kožo

Pri nakupu novega avtomobila Citroën AX ali SAXO boste dobili še brezplačno kasko zavarovanje Zavarovalnice Maribor.



CITROËN AX

www.citroen.si

# Pot pod noge in v Prlekijo!

Povabilo Dolenjcem in Belokranjcem, naj v Tednu turizma in prijateljstva (od 22. do 29. avgusta) obišejo Kog

Pred mesecem dni sem v svoje rodne kraje pripeljala prijatelje s Koga. To je prelep kraj v Prlekiji, kjer so prebivalci odločno naredili življenje v domačem kraju tako perspektivno, da se mladim ne bo več treba odpravljati v bogatejše kraje s trebuhom za kruhom. Pred kratkim so si prišli pogledat, kaj vse ste naredili Dolenjci in Belokranjci za hitrejši razvoj svojih krajev. Imenitno ste jih postregli na Baragovem domu v Knežji vasi, pa pri Košku v Dolenjem Maharovcu. Veliko so izvedeli na turistični kmetiji Šeruga na Ratežu, dan pa so zaključili pri družini Mavretič v Beli krajini.

Dolenjski griči in belokranjski vinogradi so se jim zdeli kar malo podobni njihovim lastnim bregom. "A tako lepo kot pri nas tudi v tem delu naše ljube domovine ni," so dejali in malo jim je usta skupaj vlekle, navaženim sladke prleške kapljice, ko so pili imenitni dolenjski cviček in metliško črnino. Pa so se vrnili domov tudi s te, že enajste, strokovne ekscurzije zadovoljni. "Dobri so tile Dolenjci in Belokranjci," so dejali. "Bolj se znajo povezovati kot mi. Pa imamo tudi mi kaj za ponuditi," so mi pripovedovali, "pa ne samo nebeskih štajerskih vin, tudi našo zabel z domačim kruhom, pa meso iz tunke in krapce, pa z mlečno juho bi jih pogostili," so razglabljali na poti domov.

In so me prosili, naj vas povabim h njim, ko mi jezik in beseda hitreje tečeta kot njim, ki so najbolj spretni v svojih gorcah, pa zvečer, ko se usedejo skupaj in ob domači kupici žvrgolijo kot slavčki, da o tem, kako znajo zavrteti svoje in tuje dekline, ne izgubljam besed. Se nikjer nisem srečala toliko dobrih plesalcev kot na Kogu.

Ne bo vam treba iti na Madžarsko, kar z njihovega razglednega stolpa na Klumpi si boste lahko ogledali neskončno panonsko ravnico tja do Blatnega jezera. In o svojih znamenitih rojakih vam bodo pripovedovali, slavni in anonimni, ki so se po vrsti upirali vsaki vojski, ki jo je zaneslo na Kog in teh ni bilo malo. Ali veste, da je na

Kogu general Maister zbiral svoje borce? Kar 50 Kogovčanov je bilo med njimi.

Sprehodili se boste med njihovimi goricami, skupaj s kogovskimi vinogradniki ocenili letošnjo letino in se hudovali nad vlado, ki uvaža vino iz tujine. Če boste hoteli, si boste izposodili kolo in se dokazovali na kogovskih klanjih. Imenitno kolesarsko stezo imajo in nešteto postaj, kjer si kolesar lahko priverže dušo. Dobil boste vse, kar si boste pozeleli, od prleške kisline (kisló mleko) do žlahtne prleške zlate kapljice. Pa tudi kulture ne bo manjkalo ta teden. Sedem sosednjih turističnih društev je prispevalo program: od pevskega koncerta v kogovski cerkvi do kegljaškega turnirja, od prijetnih uric ob klavirski glasbi do razstave dveh slikark, da o nogometu in o otroškem rajanju ne govorimo. Tudi trim stezo so pripravili. Za tiste, ki se boste hoteli zvečer povesečiti, pripravljajo pa tudi možnost prenočitve in imenitnega prleškega zajtrka.

**• To pot vabijo vas, brate Dolenjci in Belokranjci, da se jim pridružite na Kogu v dneh od 22. do 29. avgusta, ko bodo pripravili svoj prvi Teden turizma in prijateljstva na Kogu. Pogostili vas bodo z vsem, kar imajo najboljšega, skupaj bomo zapeli po eno prleško pa dolenjsko in Jurjevo kolo bomo zaplesali, če jih boste voljni naučiti.**

In kako se pride na Kog? Z vlakom, avtobusom ali lastnim jeklenim konjičkom do Ormoža, nato pa še 14 km do Koga. Če boste klicali na Turistično društvo Kog (tel. 062/717-522 ali 062/716-405), bomo za tiste, ki imate radi vlak, našli še kakšen prevoz. Pridite, ne bo vam žal. Sama sem že nešteto krat preizkusila njihovo gostoljubnost. Pazite jo še vi! In če se vam konec avgusta ravno ne gre od doma, pridite kasneje, septembra in oktobra na trgatve, novembra pa na prleški vinski krst.

Dr. MATEJA KOŽUH-NOVAK

## PONOVNO ZAPIRANJE KOČEVSKÉ

# Smo pozabljeni, ponižani in prevarani

"Odgovor slovenske vlade na poslančev vprašanje je tak, kot bi ga napisali ljudje z drugega planeta"

Poslanec SDS Bogomir Špiletič je 17. aprila letoš naslovil slovenski vladi vprašanje, kaj namerava le-ta storiti za ponovno oživitve celotnega območja Kočevske Reke. 31. julija je bil v Poročevalcu št. 50 na strani 200 objavljen odgovor, ki kaže na vladino nepoznavanje razmer v bivšem zaprtem območju ali pa gre morda za zavestno zavajanje slovenskih državljanov.

Trditve, da je javno podjetje Snežnik Kočevska Reka moralo glavino svojega premoženja prenesti na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in je eno redkih gospodarskih družb, ki ima urejene odnose s omenjenim skladom, potrebuje pojasnilo. Vedeti je treba, da je odnose "uredila" država po svojem okusu, delavci in ostali prebivalci pa so bili potisnjeni na stranski tir in pri odločanju niso mogli sodelovati. Nam Kočevčarjem (ne več Kočevcem) je presneto dobro znano, da je kočevsko deželo domača in tuja oblast že od nekdaj izkoriščala in izčrpavala, zato bi morala biti "ureditev" povsem drugačna. Zaradi omenjenih razlogov, pa tudi zaradi štiri-desetletne zaprtosti kraja, bi morala država Slovenija Kočevski marsikaj vrniti ali vsaj ponuditi različne olajšave, da bi se vsaj gospodarsko čim prej opomogla in tako dosegla raven razvitosti ostalih občin v Sloveniji. S plačevanjem rente Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov pa se dolg države Kočevski le še večja in zato medsebojni odnosi niso in ne morejo biti urejeni. Gre torej za hudo krivično in nesprejemljivo "ureditev".

Vlada govori o dozdajšnjem financiranju javnih funkcij podjetja iz državnega proračuna, ne pove pa, koliko je država prispevala iz proračuna za opravljanje funkcij v podjetju Snežnik. Brez izdelane in prepričljive dokumentacije je nedostojno posredovati javnosti kakršnekoli zaključke.

Trditve, da je bil konec leta 1997 zaključen postopek lastninskega preoblikovanja podjetja v novo gospodarsko družbo Snežnik, d.d., je potrebno takoj ovreči, ker je družbeni pravobranilec RS vložil tožbo zaradi oškodovanja

druženega premoženja v Javnem podjetju Snežnik v višini 55 milijonov tolarjev in je zato zaradi še trajajočega sodnega postopka lastninsko preoblikovanje neizvedljivo. (Dvomljivo in nevzdržno kadrovanje in razdeljevanje javnih funkcij v takoiimenovani gospodarski družbi Snežnik je bilo javnosti že predstavljeno.) Trditve, da ima lesna predelava tehnolo-

saj vodstvo Snežnika že kar nekaj let ni pokazalo pripravljenosti po tesnejšem povezovanju s KS in občino. Še več, podjetje je postalo glavni zaviralec celotnega razvoja v KS Kočevska Reka.

Skratka, da bi vlada v tej sestavi priznala kakršnokoli krivdo za brezperspektivno in že kar ponižujoče stanje še zaposlenih delavcev in ostalih krajanov in pristo-

pila k sanaciji tega stanja, ni moč verjeti in pričakovati. Pričakujem pa nov odgovor vlade, ki naj bi po vsebini ustrezal ravni in ugledu najvišje državne ustanove.

Pa še to: Med pogovorom s krajanem sem slišal naslednji komentar: "Odgovor vlade v Poročevalcu je tak, kot bi ga napisali ljudje z drugega planeta." IVE A. STANIČ, Kočevska Reka



26. PLANINSKI TABOR PD LISCA SEVNICA V PODVOLOVLJEKU (16. - 26. JULIJ) - Ob štirih zjutraj ti posvetijo v šotor, počijejo tvojo glavo in v ušesih prav dvije zavzveni: "Vstani! Gremo! Tura nas čaka!" Skušaj razvrtiti dogodke prejšnjega dne in zaveš se, da je treba čimprej vstati, kajti šest ur hoje je pred tabo, sonce pa bo neumisljeno dolgo. No, tako je bilo v planinskem taboru v Podvolovlju le dvakrat, in sicer, ko smo krenili na Raduho in na dvodnevo turo na Korosico, Ojstrico in Kamniško sedlo. Pot nas je vodila še na lepo Malo oz. Veliko planino, Lepenatko, starejša na Rogatec. Ko smo že bili na Raduhi, smo se spustili še nekaj metrov pod zemljo, kjer so nas presenetili mraz, ledeni kapniki in zamrznjeno jezero. Dneve v taboru smo preživljali tako, da smo čofotali po potoku, se okopali v tolmunu slapa Cuc, se učili delati vozle in hoditi z vrveno ograjo, nabijali odbojarsko ali nogometno žogo, ustvarjali za skrivnega prijatelja, pospravljali in ocenjevali šotore, pomivali posodo. Malo so se mi slajši udeleženci prepričali, zato je vsake toliko časa prišel od kod kakšen vodni balonček. To je bila prava osvežitev, saj smo vseh deset dni preživeli na soncu in le zadnji večer nam je ponagajal dež. In za konec: vsaj pol udeležencev tabora je reklo, da pride naslednje leto spet, druga polovica pa bo med letom pozabila na žulje, težek nahrbtnik in še kakšno nevšečnost. Vsem udeležencem čestitam za opravljene vzpone in jih vabim spet julija 99. Kam? To pa sploh ni pomembno, saj so planine in gore vedno zanimive! (Padegoška vodja: Jelka Slukan)

ško zastarelo in iztrošeno premo, je neresnična. Pred nekaj leti so bili v lesni predelavi temeljito obnovljeni oziroma na novo postavljeni naslednji obrati: žagalnica, decimirnica, meles in laminirnica. Napačna je tudi vladina trditve, da prinaša izgubo tudi lovstvo. Ves čas doslej je bila poslovna enota lovstvo po donosu dobička takoj za najuspešnejšim gozdarstvom. Težnja, da bi lovsko dejavnost izločili iz podjetja, je povsem neutemeljena in neopravičena.

Tudi Snežnikovo hčerinsko podjetje Sinpo ni moglo poslovovati z izgubo, saj je zaradi statusa invalidskega podjetja imelo določene olajšave. Večja izguba je lahko bila le zaradi skrajno negotovnega vodenja družbe.

Objube, da zaradi zmanjševanja dejavnosti podjetja ne bo presežnih delavcev, so na trhljih tleh, saj je tudi nepoznavalcu razmer znano dejstvo, da brez razvojnih programov ni ohranitev delovnih mest, še manj pa novih zaposlitev.

Sprememba namembnosti objektov v Gotenici iz kmetijske v povsem drugo dejavnost (za potrebe MNZ) pomeni udarec kmetijski dejavnosti nasploh; pomeni še večje zaraščanje kmetijskih površin in ponovno zapiranje nekoč že zaprtega območja.

Objubi vlade, da se bosta uprava in nadzorni svet družbe tesneje povezovata s krajevno skupnostjo in občino, nihče ne verjame.

### NA TEKME V CERKNICO

KOČEVJE - Kegljačice Kočevja so že sredi julija začele s pripravami na novo prvotligaško sezono (19. septembra), a zaradi dopustov in službenih obveznosti niso vabile vse igralke. Ta teden pa se bodo lotile bolj načrtnega dela. Priprave ekipe, ki bo v primerjavi z lansko nespremenjena, bodo sicer potekale v Kočevju, a bodo morale zaradi neurenosti kegljašica vsaj jesensko sezono igrati v Cerknici. S pripravami so začeli tudi člani, ki bodo igrali med drugoligaši. Tudi oni bodo prvenstvene tekme igrali v Cerknici. Kljub neugodnim finančnim razmeram tako članice kot člani upajo, da bodo ostali med prvotligaši.

## Rudnikova smrt po 140 letih

Franc Klevišar: Rudnik Kanižarica 1857-1997

"Po osamosvojitvi Slovenije je vlada republike Slovenije sprejela odločitev o zapiranju manjših rudnikov premoga, med temi je bil tudi Rudnik rjavega premoga Kanižarica. S tem v zvezi se je izkop premoga načrtno zmanjševal in zadnjih 20.000 ton je prišlo iz jame leta 1996. Leto 1997 pa bo zapisano v zgodovini kot konec kanižarskega premogovnika."

Besede so iz sklepnih podatkov, ki jih je o 140-letnem življenju kanižarskega rudnika zbral Franc Klevišar. Dolgih 40 let je v upravi rudnika zbiral in urejal vsa gradiva, povezana z nastankom, delom, z uspehi in nihanji v proizvodnji belokranjskega rjavega premoga. Zdaj jih je predstavil v knjigi, ki jo je pred kratkim izdala Dolenjska založba kot 21. delo v Seidlovi zbirki. Za lokalno zgodovino pisje in domoznansko branje smo dobili zanimivo in dragoceno delo, ki nam odpira poglede na eno izmed gospodarskih območij širše pokrajine.

Piscu gre zaslug, da je v pregledni obliki in tekočem jeziku zajel dolgih 140 let rudarjenja v Kanižarici. Dovoljenje za delo je rudnik dobil leta 1857 od rudarskega glavarstva v Celovcu. Nakopani premog je najprej v celoti uporabljala bližnja gradaška železarna. V letu 1875 so ga, na primer, nakopali 508 ton. Lastniki so se v teh dolgih letih pogosto menjavali. Najdlje je bil v lasti družine Jakil iz Krmelja (od 1930 do septembra 1943). V letih 1922 do 1943 je delalo v rudniku povprečno 80 do 100 rudarjev. Jamske mehanizacije ni bilo, vse težaško delo so opravljali rudarji ročno in pri tem le skromno živeli. Proizvodnja je nihala iz leta v leto. V času od 1922 do 1996 so v Kanižarici nakopali 4 milijone in 121 tisoč ton premoga, v vsem 140-letnem obdobju pa nekaj nad 4 milijone in 300 tisoč ton. Rekord so kanižarski rudarji dosegli leta 1969, ko so poslali na domači trg 143.000 ton takrat iskanega rjavega premoga.

... Cas sedanjih novih energetskih goriv, nafte in plina, je neprizanesljivo udaril po rudnikih premoga in v hipu razvednotil več sto let trajajoče rudarske napore. Najprej so to občutili majhni rudniki, med njimi tudi Kanižarica..."

V sklepnih razmišljanjih o možnostih za razne zaposlitve nekdanjih rudarjev podaja avtor podoben trenutnega stanja rudnika v zapiranju. Omenja sodelavce, ki so pomagali s podatki za nastanek knjige, med katerimi so Lojze Rozman, Milan Jankovič, Silvo Grdešič in inž. Tomo Sekovanič. Izid knjige je omogočil rudnik Kanižarica v zapiranju. Oblikoval in tehnično jo je uredil Dušan Lazar, natisnila pa Tiskarna Novo mesto v tisoč izvodih. Med drugim razveseljuje bralca v zanimivi knjigi tudi obilno številno fotografij in ilustracij. T. GOŠNIK

## Pozabljena tragična obletnica

Kaj se je v vročih avgustovskih dneh dogajalo pred 56 leti na območju Starega Loga

Avgusta 1942 je neusmiljeno napadla italijanska (roška) ofenziva na območju Suhe krajine in gozdarstvenega obrobja Kočevskega roga. 15. avgusta so Italijani s velikim hrupom in v velikem številu prišli v Stari Log. Takoj so začeli zbirati ljudi: moške za ustrelitev, ženske, otroke in starce pa za internacijo.

Popoldan so italijanski fašisti za starološkimi pokopališčem ustrelili 75 moških. Med njimi je bilo nekaj ujetih partizanov, 7 težkih in lažjih ranjencev partizanov, za tretjino pa je bilo polovljenih moških iz Starega Loga in okolice. Danes vemo le za 32 imen, ostalih predvsem partizanov in ranjencev, malo pa za civilne prebivalce. To pa zaradi tega, ker so se po odhodu kočevskih Nemcev nekaj novembra in decembra 1941 v Stari Log in tudi na Smučarstvu priseljevale pobege družine iz okolice, ker so se tako izognile gonu. Njihova imena je imel napisan okrožni odbor OF Stari Log, a so vsi dokumenti zgoreli, ko je bil marca 1943 Stari Log do konca požgan.

Telega dne popoldan so Italijani preiskali široko okolico Smuke, raj in Starega Loga in v civilnih območjih zajeli še okoli 30 bledincev iz okolice Starega Loga, ranjenj, Suhe krajine in od družin. Vse, razen otrok, so privedli na starološko pokopališče in jim ukazali kopati skupen grob na prostem koncu pokopališča. Pomembno so vse postrelili in jih zmetali v skupni grob. Še danes ostajajo tri priče tega dogodka. Vsi, spodaj podpisane, je v knjigi tako podrobno pripovedovala namena Knausova s Smuke pred petdesetimi leti. Med drugimi mi je strašen dogodek potrdila tudi sestra Marija Miede, ki se ni hotelo izseliti z rojaki v raj in je

doživela hude tragedije med vojno. 15. avgusta 1942 so jo skupaj s še 76 ženskami-materami ter otroki odgnali v internacijo. Med materami je bila tudi učiteljica Torbeževa z dojenčkom in malim Alešem. Dojenček, kakor tisoč drugih, je kmalu umrl v internaciji. Na starotrškem pokopališču so svoj poslednji dom našli prvotni prebivalci Starega Loga-Slovinci, kočevski Nemci in več 100 zverniko ustreljenih partizanov, ranjencev, mož in fantov-civilov do starčkov in nekaj žensk.

Kočevski Nemci so v okviru programa ohranjanja svoje in skupne kulturne dediščine odkrili lep spomenik obelisk, ki je posvečen vsem tam počivajočim. Na njem je tudi zapis v štirih jezikih: v kočevski nemščini, nemščini, slovenščini in angleščini.

### NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvoje nagradnih vprašanj: Na katerem sejmju se v avgustu predstavlja podjetje Lango z izdelki Elna? (Nagrada potovalna torba.); Katera je domača žival, po kateri imenujemo valj za barvanje sten? (Nagrada 25 kg Jupol barve.) Odgovore pošljite do sobote, 22. avgusta, na naslov: NTR Logatec, p.p. 99. Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjena prejšnjega tedna sta Mirjam Tavčar iz Žirovnice in Milan Mavec iz Zabnice.

In še nekaj podatkov o Starem Logu.

Občina Stari Log je pred vojno leta 1939 zajemala 26 vasi in naselja. V njej je živelo 1438 kočevskih Nemcev in 432 Slovencev. V Starem Logu pa je bilo 106 hiš in 387 prebivalcev, večina kočevskih Nemcev. Vsi so zelo složno, prijateljsko živeli do prihoda Hitlerja na oblast v Nemčiji. Odnosi so se močno poslabšali po letu 1938. V vasi Cesta blizu Starega Loga (ki je ni več) je bila 16. julija na vrhuncu roške ofenzive ustanovljena prva partizanska brigada Toneta Tomšiča, ki je v nadaljnji ofenzivi skupaj še s tremi ustanovljenimi brigadami odigrala pomembno vlogo za ohranitev in povečanje partizanstva. Od 26 vasi in naselij so jih italijanski okupatorji uničili in požgali 20 - skupaj s sakralnimi spomeniki. Le Stari Log so požgali marca 1943 partizani, ker so tja nameravali še istega meseca Italijani za stalno naseliti močno vojaško postojanko.

### ZDRAVKO TROHA

### KRŠKI INVALIDI V TOPLICAH

KRŠKO - Invalidi občine Krško se že šesto leto kopamo v Šmarjeških Toplicah. Vsak dan se nas z avtobusom prevoznika Franca Možka tja odpelje 30 do 40, še vedno pa se najde kakšno prosto mesto. V toplice pridemo zjutraj in se po 12. uri odpravimo domov, saj nam 4 do 5 ur kopanja in sončenja zadostuje. Učinki zdravljenja so že tu, zato se zahvaljujemo Šmarješkimi Toplicam, ki so nam omogočile kopanje za najnižjo možno ceno, rezervacijo prostorov za sončenje in drugo. Priporočamo se za naslednje leto! DANA POTOČAR, tajnica Društva invalidov Krško

MED ZGODOVINO IN PRIPOVEDKO

# Pozabljena odločilna zmaga pri Sisku

22. junija 1593 je Andrej Turjaški pri Sisku premagal Turke, ki so tako prenehali z vpadi v Slovenijo in proti Zahodu. To je bila odločilna bitka za Evropo, katere izid oziroma zmago si pripisujejo različni. Hrvati trdijo, da je to njihova največja zmaga, Slovenci si sramežljivo pripisujemo to bitko kot slovensko zmago, Evropa pa si jo spet pripisuje kot evropsko zmago oziroma zmago krščanskega sveta nad islamom.

Pred kratkim je Urad za informiranje Republike Slovenije izdal knjižico z naslovom "Slovenija, doma v Evropi". V njej je naštetih več datumov, pomembnih za Slovenijo in Slovence, med njimi pa ni datuma odločilne zmage pri Sisku, ki je pomenila tudi rešitev Evrope pred islamom. Vprašanje je, če bi brez te zmage sploh bila ustanovljena današnja Evropska skupnost, katere vrata pa so še vedno zaprta oziroma vsaj priprta za Slovenijo. Na to pomanjkljivost je izdajatelj knjižice opozoril France Pečnik-Aco iz Turjaka in dobil pisni odgovor, da bodo to napako popravili pri morebitnem ponatisku knjižice.

## Kdo je pravzaprav zmagal pri Sisku?

Zgodovinski in ustni viri govore o bitki pri Sisku zelo različno. Hrvatje jo slave kot svojo zmago, vendar so po nekaterih virih prišli na bojišče šele po končani bitki, po drugih pa so bili "Hrvati tam, na desnem krilu bojišča, a so že na začetku bitke popustili".

Po "Trobli" od 4. junija letos, glasilo občnanov občine Velike Lašče, kamor sodi tudi Turjak, skrajšano povzemam: Hasan paša je po navodilih Sinan paše namestila dokončno razbiti obrambno črto na Kolpi, ki je še zadnja onemogočala napredovanje Turkov proti Zahodu. S skoraj 40.000 glav množico, od tega 18.000 vojakov, je prišel pred obmejno trdnjavo Sisek in jo 15. junija 1593 začel napadati. Posadka, ki so ji poveljevali zagrebški kanoniki, je obupno prosila za pomoč.

Takrat je bila obramba hrvaškega ozemlja na meji z današnjo Slovenijo organizirana tako, da so jo vojaško vodile in financirale slovenske dežele Kranjska, Koroška in Štajerska. Poveljnik te "Vojne krajine" pa je bil takrat slovenski general Andrej Auersperg s Turjaka, ki je zbral vso razpoložljivo krščansko vojsko, vsega 6.000 vo-

jakov. Turjačan je razporedil vojsko med Odro in Savo tako, da so bile njegove zanesljive čete (Krajišniki-uskoki, Kranjci, Štajerci) v glavnini napada. Na desnem krilu so bili Hrvati, ki so že v začetku bitke popustili. V rezervi so bili Nemci. Andrej Turjaški je s silovitim jurišem Krajišnikov, Kranjcev in Štajercev vrgel Hasan pašo nazaj, s karloškimi strelci je zaprl umik prek mostu čez Kolpo, hkrati pa so iz trdnjave udarili obleganci v desni bok zbeganih Turkov in krščanska vojska je v slabi uri potolkla sovraga. Življenje je v boju ali v Kolpi izgubilo vsaj 15.000 turških vojakov, med njimi sam Hasan paša.

Ob osamosvojitvi Slovenije je takratni predsednik občine Kočevje Mihael Petrovič v svojem govoru izpostavil tudi pomen bitke pri Sisku za Slovenijo in njeno pravico do samostojnosti. Pri tem

je posebno poudaril, da je Turkom umik preko mostu čez Kolpo onemogočila četica uskokov, ki jih je vodil poveljnik Blagaj (grofje Blagajski, uskoki, so bili v letih 1547 do 1614 zakupniki kočevskega gospostva) in da so se gotovo v njegovih vrstah borili tudi vojaki s kočevskega območja. Vsa Blagajeva četica je na mostu padla, a je hkrati onemogočila umik Turkom in tako odločilno pripomogla k zmagi, je v domoljubnem navdušenju ob osamosvojitvi poudaril predsednik Petrovič.

Valvasor je to zmago imenoval zmago kristjanov, predvsem Kranjcev. Iz plašča mrtvega Hasan paše so nato naredili mašni plašč, v katerem so maševali v ljubljanski stolnici, kasneje so ga prekrjili in shranili in ga uporabil le na vsak dan te zmage. O njegovi usodi pa so se ohranila bolj ali manj verjetna sporočila. Zdaj je

plašč v Narodnem muzeju v Ljubljani, v kočevskem Pokrajinskem muzeju pa so imeli še en plašč, ki naj bi bil izdelan iz (dela?) Hasanovega plašča, a se je kasneje izkazalo, da to ni res.

## Kako je umrl Andrej Turjaški?

"Andrej Turjaški pa je po zmagi živel v slavi in bogastvu vse do oktobra istega leta," je zabeležila v svoji knjigi Turjak skozi čas Polona Šega. Slavo je užival le okoli štiri mesece, saj se je na gostiji, prirejani v čast zmage, mrtev zgrudil. Po eni razlagi naj bi ga zadela kap, po drugi pa naj bi ga zastrupili. Tisto o kapi je malo verjetno, saj je bil v najlepših letih, star komaj 36 let.

Andrej Turjaški je bil rojen leta 1557. Oče je bil Vuk Engelbert I. Turjaški, mati pa plemenita Ana Lamberg. Do 16. leta je bil doma, kjer so ga vzgajali v vseh potrebnih veščinah, tudi vojaških. Nato se je izpopolnjeval v Padovi. Nemirni duh ga je potem vodil po raznih deželah, kjer se je izuril v vojaški stroki. Že leta 1589 je bil na predlog nadvojvode Karla imenovan za vrhovnega poveljnika v Karlovcu.

## Koncert v počastitev zmage

Po Sloveniji v počastitev zmage pri Sisku ni bilo nikoli kakšnih večjih prireditev, vsako leto pa se obletnice spominjo Turjačani. Letos so organizirali pohod na Svetega Ahca, hrib pri Turjaku, ki so ga, kot cerkev na njem, poimenovali tako prav v spomin na zmago pri Sisku, izbojevano na god sv. Ahca. Prej se je ta hrib imenoval

Gora, kasneje pa Ločnik (ker je tu ločnica vodovja med Ljubljano in Krko), cerkva pa je bila posvečena prej Materi Božji. Sezidana je bila namreč že leta 1485 po naročilu Pankracija Turjaškega (1441 do 1496) in je imela 13 oltarjev, ker je imel Pankracij svojo ženo Ano Frankopansko toliko, se pravi 13; otrok.

Poročali smo že, da je bil leta na Ahcu sploh prvi koncert počastitev zmage pri Sisku. To bo verjetno držalo, če ne priznamo koncert nastopa ob 300 letnici zmage pri Sisku. Takrat je namreč škocjanski (v Škocjanu pri Turjaku je turjaška farna cerkev) organist Bazle z Illove Gore zložil pesem, ki so jo ob spremljavi godbe zapeli na Ahcu v počastitev zmage pri Sisku in ki je pela tako: "Turške trume so razbite, / Hasan paša zmagal je. / Kar so Turki razsajali, / to je že čez tristo let, / strašno so povsod divjali, / da je bil strah in trepet..."

Med letošnjim koncertom pa se je z deklamacijo svoje pesmi o zmagi pri Sisku prvič na večji prireditvi predstavila turjaška pesnica Nataša Klinc. V pesmi, ki obsega 15 kitic, predstavi krvoločne Turke, pogorišča, dekleta, ki so jih Turki nabrali za harem, Herberta Turjaškega, ki je pri Budačkem življenje dal in zmago pri Sisku: "Tu, kjer smo danes mi se zbrali, / je zvon najlepše zazvenel, / saj vitez naš, Andrej Turjaški, / slovensko zemljo je otel..."

Slovenci - prvič nas je tako imenoval Primož Trubar leta 1550, vendar se to ime še dolgo ni prijelo - smo, torej, vedno branili Evropo pred Turki, da se je v miru lahko razvijala in napredovala, danes pa se nas Evropa otepa.

JOŽE PRIMC



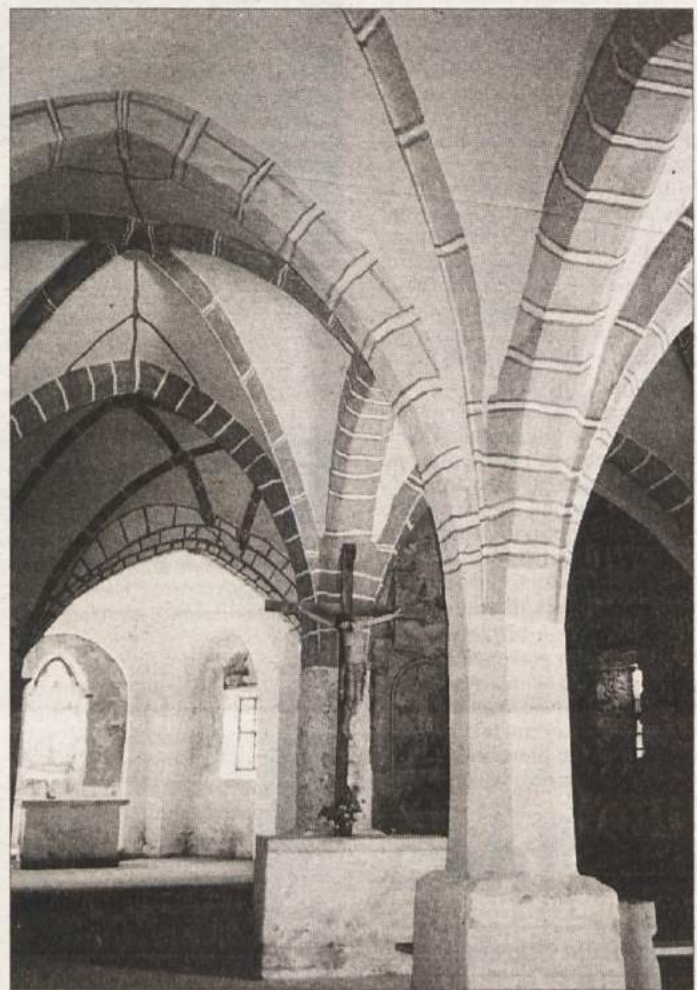
TUR V KOČEVSKI CERKVI - Slika tura v kočevski cerkvi, kjer je še danes tudi turjaška knežja klop, v kateri so sedeli Turjaški, ko so prihajali sem na cerkvene obrede.



ANTONIJA LUKANČIČ, turistična vodička, ki ve največ o uradni in neuradni zgodovini Turjaka in Turjačanov.



FRANCE PEČNIK, kulturni delavec iz Turjaka-Gradež je opozoril avtorje knjižice "Slovenija, doma v Evropi", da v njej med pomembnimi letnicami za Slovenijo in Evropo ni omenjena bitka pri Sisku.



GOTSKA NOTRANJOST CERKVE SV. AHCA, tako poimenovane na čast zmage pri Sisku na dan sv. Ahca. (Foto: J. P.)

## Is Trdinovih zapiskov

• Fajmoštri imajo vsega preveč - V Zatičini so se ljudje močno nasmejali v cerkvi, ko je pop oznanil, da je podaril papežu ubogim 20 for. češ, kdor toliko daruje ni še tako sirotin, kakor pripovedajo zdaj popi. Farji bi radi, da začne cesar vojsko za papeža - naj jih hudič vzame. Kristus ni imel nič dežel in sv. Peter tudi ne, pa sta večja moža, ko pa ta naš berač Pij. Vse preveč imajo tudi naši fajmoštri zemljišč. Treba bi jih vzeti in razdeliti revnim kmetom. To so strašni lakomniki, naši farji. Kedar je slaba letina, hočejo imeti celo biro, če pocrkamo tudi mi kmetje od lakote. Nič srca nimajo naši duhovni - to je žalostno tudi le prerisnično.

## ČLOVEŠKE USODE

# Zdenkine sanje - stanovanje

Čprav na prvi pogled kaže, da je več kot stoletje hišo na robu Starih Zag že zdavnaj zapustilo življenje, ni tako. Hiša, ki je brez vode in elektrike, v kateri sicer biva 73-letna Jožica Pahinger, je prad kratkim postala dom še njeni hčerki Zdenki Jakša z dvema otrokoma.

Zdenka šteje 38 let in je v življenju doživela mnogo hudega. Poročila se je mlada in čeprav je v začetku kazalo, da bo skupno življenje z možem umirjeno teklo po ustaljenih tirnicah, je zadnja leta pokazala drugačne obraz. Mož se je spremenil, ko je rodila drugega sina, danes 5-letnega Tomaža. Kolikokrat je bila tepe na in ponižana! Pred dvema letoma je zbolela na živcih, zaradi česar je večji del časa preživela na zdravljenju v Ljubljani.

Zadnje čase se njeno zdravstveno stanje izboljšuje. Spoznala je namreč, da je edini izhod ločitev, pred kratkim pa je za 4 ure dnevno spet začela delati v tovarni čevljev Bor v Dolenjskih Toplicah, kjer služi kruh že dve desetletji. Vesela je, da jo njeni sodelavci in nadrejeni razumejo.

Danes dotrajana hiša ima bogato zgodovino. Včasih je bil tu mlin, saj je še pred nekaj leti mimo hiše tekal potok, potem pa je presahnil, saj so nekoliko nižje naredili manjšo elektrarno. Hiša sta pred več kot 30 leti kupila

Zdenkina starša. "Verjetno je v njej nekoč bila elektrika. V kuhinji je namreč videti ostanke omarice s števcem, pa tudi rinka na stropu govori, da je morda nekoč sobo razsvetljevala luč," pripoveduje na srcu bolna Zdenkina mama Jožica, ki je takšni pogoji bivanja ne motijo, večjih izboljšav pa njena skromna pokojnina ne more prenesti.

Tudi od Zdenkine plače oziroma bolniške ne ostane nič. Na možovo pregovarjanje je namreč aprila lani vzela kredit za 5 let, saj ji je dejal, da bo kupil tovornjak, s katerim bo dobro zaslužil. S tovornjakom ni nič, od tistih 5.000 nemških mark, ki jih je dobila od banke, prav tako ne. Na posojilo jo spominja le 14 tisočakov manjša plača. Plaćati bo morala še 50 obrokov, včasih pa na kredit v službi vzame tudi kak par čevljev. Tako ni čudno, da je nazadnje dobila le 28 tisočakov plače. Denar gre za hrano in obleko, za avto pa ga velikokrat zmanjka. Zdenka je zaprosila tudi za socialno pomoč, odgovora še ni, a velikih upov ne polaga nanjo, saj ji je delavka na Centru za socialno delo povedala, da ima malo možnosti. Njen neto dohodek bo verjetno previsok.

Erik obiskuje posebno šolo in je že od 2. razreda v internatu, zato bi rad sedaj, ko bo šel v 2-letno

zidarsko šolo; stanoval doma. Če bo njegov dom še vedno hiša v Starih Zagah, bo moral za avtoBUS samo v eno stran odšteti 210 tolarjev do Dolenjskih Toplic in še 240 naprej do Novega mesta, a si premagovanja snežnih zametov, ki vklenejo hišo v dolini, raje ne predstavlja. Mlajši Tomaž pa z veseljem obiskuje vrtec v Dolenjskih Toplicah, v katerem je od lani brezplačno. Zdenki je še kako v pomoč mama, a to ne more biti dolgoročno rešitev.

Zdenka je z otrokoma in možem še do junija letos živela v stari šoli v Kočevskih Poljanah. Zaradi nevdržnosti je odšla raje k mami, a s tem se mož očitno ni strinjal. "Enkrat je prišel sem s pištolo in mi grozil, da me bo ubil. Enkrat je ustrelil v zrak. O tem sem obvestila tudi policiste, ki orožja pri njem niso našli," pripoveduje Zdenka, ki je sicer razmišljala o možnosti, da bi se preselila nazaj v najeto stanovanje v Kočevskih Poljanah, saj moža dva tedna ni bilo na spregled, a se boji, da se bodo njegove grožnje uresničile.

Tako sedaj njeno življenje poteka iz dneva v dan. Ko pade dež, nalovi vodo, da lahko opere perilo, sicer pa se ponjo odpravi do potoka, 5 minut hoda nižje od doma. A elektriko pogrešata otroka. Mlajši bi včasih rad gledal risanke.

Zdenka upa, da bo pred jesenjo, ko bo šel starejši sin v srednjo šolo, našla kakšno stanovanje v okolici Dolenjskih Toplic ali Novega mesta, lahko le sobo, da bo le na svojem. Seveda pa je eden od pomembnih kriterijev ne previsoka najemnina. Če bi kdo lahko pomagal, naj to sporoči na društvo Življenje brez nasilja na telefon 317 195.

TANJA GAZVODA



SE BO NAŠEL DOM? - Zdenka s sinovoma, 15-letnim Erikom in 5-letnim Tomažem

## MODNI KOTIČEK

### Do sijoče kože (1)

Mastrna koža potrebuje zelo temeljito čiščenje, saj morate z nje redno odstraniti vso umazanijo in odvečno olje. Bodite previdni pri uporabi grobih čistil za obraz, ki lahko z vaše kože odstranijo nujno potrebno vlago. Izberite čistila, ki ne vsebujejo olja in ne mašijo por, obenem pa nevtralizirajo delovanje bakterij in nadzorujejo izločanje loja. Kožo temeljito očistite vsako jutro in zvečer.

Suha koža potrebuje manj čiščenja kot drugi tipi kož. Vsako jutro jo le umijte z vodo, da odstranite umazanijo, ki se je nabrala čez noč. Za večerno čiščenje pa uporabite blaga čistila, ki pomirjajo odlič utrujeno kožo in ne vsebujejo alkohola, saj lahko z njegovo vsebnostjo naredite nepopravljivo škodo. Najbolj primerni so brezalkoholni toniki z rastlinsko sestavo.

Občutljiva koža potrebuje izredno blago čiščenje, saj se le tako lahko izognete neprijetni vzdraženosti. Obraz lahko čistite z nežnimi milji, ki imajo dobre vlažilne lastnosti. Vsaj dvakrat tedensko si lahko privoščite posebne čistilne in negovalne maske. Predvsem uporabljajte nežne proizvode, ki so namenjeni koži s pogostimi alergijami. Leta namreč naj ne bi vsebovala barvil, konzervansov in umetnih dišav.

In še dve resnici o koži: a) tudi mastno kožo moramo oskrbovati z vlago, vendar kreme ne smejo vsebovati olj; b) nobena vlažilna krema ne more odstraniti gub, le omili lahko njihov videz.

Prihodnjak pa podrobneje o t.i. pilingu kože. JERCA LEGAN



FRANČIŠKANKE MARIJINE MISIJONARKE

# Življenje za ljudi na robu družbe

Čprav v Črnolju že tri leta prebivajo redovnice, pa marsikdo sploh ne ve zanje. Prišle so na povabilo prejšnjega črnoljskega župnika in dekana Vinka Podbevška. Najprej so bile v mestu ob Lahinji podnajemnice, pred poldrugim letom pa so se preselile v stanovanje nad novim pastoralnim centrom, ki je zrasel ob črnoljskem župnišču.

Črnoljske redovnice pripadajo skupnosti frančiškank Marijinih misijonark, ki jo je leta 1877 v Indiji ustanovila Francozinja Helene de Chappotin, z redovnim imenom Marie de la Passion. V tistem času je na ta način odgovorila na klic po sestrah misijonarkah. V Slovenijo so prišle leta 1928, a bile po drugi svetovni vojni izgnane in se znova vrnile leta 1973. Poleg Črnolja imajo svoje skupnosti še na Mirju v Ljubljani in v Lescah. Sicer pa je danes v 75 državah na vseh celinah 8.500 sester, v Sloveniji pa jih je 20. Vendar se črnoljska skupnost razlikuje od ostalih dveh v Sloveniji, ker ima tudi noviciat, torej pripravno novink. Noviciat traja dve leti. To je čas iskanja, ko dekleta spoznavajo sebe in ugotavljajo, ali je njihova pot prava. Po tem času lahko odidejo domov ali pa naredijo prvo zaobljubo. Po treh letih znova obnovijo zaobljubo ali se odločijo za svojo svobodno pot. Če se tudi tokrat zaobljubijo, sledi po dveh ali treh letih večna zaobljuba.

V Črnolju, kjer je sicer dovolj prostora za pet sester, so bile v začetku avgusta štiri. Krystyna, ki je tudi predstojnica, je Poljakinja, prav tako Irena. Tereza je Španka, Cirila

pa Slovenka. Slednja je bila v noviciatu in se je prav ob našem obisku odpravljala v Avstrijo na prvo zaobljubo, potem pa jo bo pot vodila v Odžak v Bosno. Tereza odhaja v Ljubljano, Krystyna in Irena pa se bosta pridružili Slovenki Mariji in Mojca. "Kjer je le mogoče, živimo v mednarodni skupnosti. Za naš red pa je pomembno tudi misijonarsko delo. Večina sester gre v misijon, predvsem v Afriko, Južno Ameriko, zadnje čase pa vse več tudi v Rusijo," pove v lepi slovenščini Krystyna, ki živi v Sloveniji šest let. Pravi, da je za njih pomembno, da se naučijo jezika države, v kateri bivajo. Sicer pa so v skupnosti angleščina, francoščina in španščina povsem enakovredni jeziki, dobro pa je, če zna vsaka sestra vsaj dva od teh treh.

Ko predstavlja skupnost frančiškank Marijinih misijonark, Krystyna poudari predvsem, da je red odprt navzven. "Vendar pa je pri nas pomembno biti, ne delati. Samo zato, da bi delalo za dobro ljudi, še ni potrebno, da dekle postane redovnica. Za nas je predvsem pomembna duhovna rast," pravi sestra Krystyna ter pristavi, da na dan posvetijo molitvi približno pet ur. Vendar se kljub temu zavzemajo predvsem za tiste, ki so na robu družbe, za begunce, bolnike z aidsom, zasvojenec z mamili, mlade na cesti, otroke brez doma, ostarele. Še zlasti pa poskušajo tistim, predvsem mladim, ki izgubljajo smisel življenja, vrniti zaupanje v človeško dostojanstvo. "Čprav sodelujemo pri verouku, pa vse bolj spoznavamo,

da bi morale več delati z mladimi. A na prijeten, nevsiljiv način, pred-



Sestra Krystyna, predstojnica skupnosti frančiškank Marijinih misijonark v Črnolju

vsem pa na tistih področjih, ki mlade veselijo in ki jim dajejo večjo kakovost življenja. Marsikomu je

• Sestra Krystyna opaza, da se pri nas veliko mladih deklet odloča za redovništvo. Od teh jih gre precej prav v skupnost frančiškank Marijinih misijonark. Pravega razloga za to ne pozna, meni pa, da je morda kriva tudi splošna kriza, a ne toliko ekonomska kot kriza vrednot.

potrebno zgolj pokazati pravo pot. Stevilni so tudi zelo nadarjeni, le priložnost, da to pokažejo in dokažejo, jim je potrebno dati. Prav ta pa se nam bo kmalu ponudila v pastoralnem centru, kjer grede h koncu ureditvena dela," je prepričana predstojnica.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE



TIK PRED ODHODOM - Sestri Tereza (na levi) in Cirila (na desni) sta ob našem obisku že pripravljali kovčke za odhod iz Črnolja. Med njima predstojnica Krystyna, medtem ko je bila sestra Irena na počitnicah na Poljskem. (Foto: M. B.-J.)

## SPOMIN NA LETO 1908

### Kako je Repar "delal" električno

Na približno 600 let starem soteskem pokopališču za severni strani pod bršljanom vzdana majhna spominska plošča, ki pravi, da tam počiva Franc Repar, žagarski mojster, mož, ki je znal "narediti" električno in za katerega so stare ženske mislile, da je povezan s samim hudičem. Ob 90-letnici tega dogodka obudimo spomine nanj.

Reparjev rod izhaja iz Cerknice, natančneje iz vasi Reparje. Francetov rod je bil delaven, naravno inteligenten in iznajdljiv, ko je bilo treba iskati možnosti za preživljanje. Družina Repar se je v drugi polovici 19. stoletja naselila v Soteski, kjer je Franc začel delati kot žagarski delovodja na Aueršpergovih žagi, ki jo je tedaj imel v najemu lesni trgovec Javornik iz Zalne. V upravljanje je prevzel tudi znameniti soteski mlin, ki ga je tako kot žago dobil precej zanemarjenega.

Takoj se je, podjeten kot je bil, lotil izboljšav, predvsem takih, ki so lajšale težaško delo. Delavci so ga zato imeli radi. Zanimivo, da je vsa pisarniška dela opravil sam, pa četudi v večernih in nočnih urah. Še več kot v pisarni je imel težav z razsvetljavo na žagi in v mlinu. Takrat so si ljudje svetili po hišah še s trskami in so imeli v bližini pripravljen ognj vod, če bi se z njihovim ognjem vnelo še kaj drugega. Karbidovka in sveča sta bili že razkošje.

Mojster Repar s tako svetlobo ni bil zadovoljen, zato je naredil načrt za vodni pogon dinam in najemnik Javornik mu je dal pristanek za izvedbo. France je pisal v Ameriko sorodnikom, ki so mu kmalu poslali dinam za enosmerni tok, tako da se je lahko z vso vnemo lotil dela. Sam je pogruntal vse prenose in napeljave, da je v Soteski tedaj prvič zasvetila električna žarila, ko te sodobne pridobitve ni imelo marsikatero mnogo večje mesto.

Ko so jeseni 1908. leta tako pridobljeno električno prvič predstavili javnosti, je bil to resnično velik in pomemben dan. Kako mojster Repar "dela" električno, so peš in na vozovih prišli gledat ljudje iz širše Dolenjske. Nihče ni hotel zamuditi tega čuda in v ta namen so priredili tudi veselico na Avžlaku. Žarnice so visele na drevesih, pa seveda na žagi in v mlinu. Ko se je stemnilo, je mojster Repar pognal vodno kolo in žarnice so ob navdušenju ljudstva veselo zasvetile. To je bil velik trenutek, ki ga ni prav nič motilo, da je bilo treba ustaviti vodno kolo, če so hoteli ugasniti luč.

Žal je mojster Repar kmalu umrl, ko je se ob meritvah za novi soteski jez prehladil v mrzli Krki. Smrt mu je prekržala še mnoge načrte, toda že z "delanjem" elektrike si je postavil lep spomenik in se ga mnogi še danes spominjajo.

TONE VIRANT



MOJSTROVA DRUŽINA - Na družinski obledeli fotografiji je Reparjeva družina. V prvi vrsti sedita Franc Repar (z verižico) in njegova žena Marija, ki mu jo je v Zalni "preskrbel" najemnik žage in lesni trgovec Javornik.

## (OTROŠKA) OBLAČILA NEKOČ

### Dolgo brezbrizni do potez otroštva

Dandanes je način oblačenja odvisen od modnih zapovedi, včasih pa od odraz pojmovanja človeka oz. njegove pomembnosti v družbi. Do 18. stol. so bili povsem brezbrizni do značilnih potez otroštva, kar se je odražalo tudi pri oblačenju. Dojenčki so imeli plenice (plateni trak), ko pa niso več potrebovali, so jih starši oblačili v oblačila, značilna za odrasle. Vmesne stopnje niso poznali.

V srednjem veku ni bilo glede starosti nobenih razlik pri načinu oblačenja, vidne različne stopnje pa je naredila hierarhija, družbena pripadnost. A tudi ta ni ločevala otroka od odraslega.

V 17. stol. pa se končno vidi točni napredek, saj otrok iz imenit-

ne družine (meščanske ali plemiške) ni bil več oblačen enako kot odrasel. Njegova oblačila so že bila drugačna.

V 18. stol. so končno oblačila vseh otrok postala udobnejša in bolj praktična. Do četrtega ali petega leta so dečki nosili žensko obleko, imenovano "sličček". Za deklice ni bilo toliko različnih oblačil kot za dečke oz. moške. Oblačili so jih podobno kot ženske, a so se od njih razlikovale po dodatnih trakih na oblekah. Tako nenadoma začno spoštovati otrokove razvojne stopnje in njegovo preobrazbo v odraslega. Podobnost je bila sicer še vedno očitna, a so postali v začetku 18. stol. hrbtni trakovi oblačilno zname-

nje otroštva. Nosili so jih dečki in deklice.

### Kako so nastala (otroška) oblačila?

Otroška obleka je bila dolgo srednjeveško oblačilo iz 12. in 13. stol. Do 14. stol. so vsi nosili obleko oz. krilo; moška je bila krajša ali pa se je odpenjala spredaj, kmetom je segala v 13. stol. do kolen, družbeno pomembnim osebom pa do tal. Oblačila moških so bila gladka, kar je nasprotje tradicionalnim nabranim oblačilom Rimljanov in Grkov.

V 14. stol. pri moških obleko nadomesti kratka oprjeta noša, ven-

dar so krščanski pridigarji v njej videli nemoralnost časa. A to ni veljalo za vse, saj so častitljivi ljudje še vedno nosili obleko. Tako jo še danes nosijo sodniki, duhovniki, ponekod tudi profesorji. Tudi otroci iz višjih slojev so takrat obdržali dolgo obleko, ki je v začetku 16. stol. postala splošno pravilo.

Prva otroška oblačila so bila tista, ki so jih kakšno stoletje prej nosili vsi, zdaj pa samo otroci. Tako končno začetju potrebo, da bi otroke ločili od odraslih.

V 17. stol. sta bili glede oblačenja dve težnji. Ena je poudarjala ženski videz majhnega dečka (požensčenje), kar je veljalo do leta 1770. S tem so začeli v dečkovem četrtem ali



## NAŠE KORENINE

### Sedemindesetletni čebelar

Poletno sparino je že slutiti v zgodnjem julijemskem dopoldnevu. Martinja vas pri Mokronogu počiva v poletni dremavici, le enakomerni udarci kladi-va naznanjajo, da je tukaj še nekaj življenja. Sedemindesetletni Jože Marenče se pripravila na košnjo, domačijo pa obletavajo njegove čebele. Starec, ki kleplje koso, in čebelnjak. Bi si človek lahko zamislil kaj bolj prvobitno slovenskega? Pa je tudi ta podoba že zdavnaj zginila z našega podeželja. Ta v Martinji vasi ni prived. Kosa je prava, čebelnjak je pravi in tudi stavec je pravi. Le da Jožetova zgodba, ki mi jo pripoveduje potem, ko odloži kladio in sede v senco pred hišo, ni taka, kot bi si jo človek zamislil v slovenski rodbinski pravljici. Jožetovi predniki niso orali polj okoli domačije in tudi njegovi nasledniki ne zastavljajo pluga za novo rast. Jože je kot samotno drevo, žilavo in pokončno. V teh krajih mu je stekla zibelka, in sem je prišel, da bi starost preživel v sozvočju z naravo in s svojimi ljubljenkami čebelami.

Jože se je rodil na začetku tega stoletja v Bačju pod Bencem. Pri Fiželičkovih, tako so rekli po domače Marenčeto- vi domačiji v zaselku, ki danes spada pod Gorenjo vas. Mati Marija je bila gospodinja, oče Jože pa strojar pri Pencatu v Mokronogu. Enajstega leta so kupili hišo v Dravljah pri Ljubljani in se preselili. Jožek je takrat že hodil v pravkar zgrajeno šolo v Mokronogu. Oče je pričel delati pri usnarju Polaku v Ljubljani, Jožek pa se je hitro privadil na viško šolo. Potem se je šel učiti za kolarja k mojstru Zanoškarju. Tam so izdelovali zapravljivke, kočije in poštne vozove. Pozneje je kot pomočnik pri Petrci v Kosezah sestavljal lesene avtobuse in jih oblačil v pločevino. Prva svetovna vojna se ga ni dotaknila. Bil je še v uku, ko je besnela. Tri mesece starejši fantje, letnik 1900, so bili še vpoklicani, ko je prišla vrsta na Jožeta, se je mrtvaški vrtinec polegel. Vojaška sukinja pa mu ni ušla. V Petrovaradinski trdnjavi blizu Niša so ga izurili za topničarja. To je bilo že v drugi državi, v kraljevini Jugoslaviji. Da jo bo branil s svojim življenjem, so mu naložili, predno je suktnjo lahko odložil. Še sanjalo se mu ni, kako daleč ga bo to pripeljalo.

Pa pustimo zdaj vojsko in vse, kar je povezano z njo in se posvetimo bolj prijaznim stvarim. Leta 1926 se je Jože oženil in za življenjsko sopotnico vzel Žgarnarjevo Marijo iz Martinje vasi. Ko je nekoč potreboval rojstni list, je šel ponj v Mokronog. Oglasil se je tudi v Martinji vasi, kjer je spoznal Marijo. Vnela se je ljubezen. V Ljubljani si je mladi par ustvaril dom, v katerem so se rodili trije fantje: Jože, Marijan in Tone. Medtem ko je imela žena opravka z naraščanjem, je Jože služil kruh pri Avtomontaži, kjer je sestavljal avtobuse. Temu delu je ostal

zvest vse do upokojitve konec petdesetih.

Toda našim ljudem ni bilo dano, da bi v miru vzgajali svoje otroke. Ko je bilo najmlajšemu sinu komaj štiri leta, je jugoslovanski kralj Jožeta vtaknil v uniformo in ga postavil na bojno polje. Hitlerjeva vojska, ki je pregazila že skoraj vso Evropo, ga je zajela nekje v bližini Skopja in ga odpeljala v ujetništvo globoko v Nemčiji. Zdjaj se je izkazala Marija. Na nemško oblast je napisala prošnjo, naj nje-nega moža izpusti in Jože je res prišel domov. Vendar ne za dolgo. Že naslednjo pomlad so ga Italijani internirali v Gonars. Nacistično taborišče je le za- menjal za fašistično. Toda Marija se ni udala: spet so ji tuji vzeli moža, preživljanje treh otrok pa je padlo le na njena ramena. Avgusta trinštiridesete- tega, še pred zlomom Italije, je bil Jože zopet doma. Poslej se od družine ni več ločil. Šele ko so si otroci spletli lastna gnezda, je prišel čas za novo pot. Tokrat sta odšla nanjo oba. Vodila ju je nazaj na Dolenjsko, kjer ju je v Martinji vasi čakal Marijin stari dom.

To je bilo sredi sedemdesetih let. Spet sta zadihala z naravo in Jože se je posvetil opravi- lu, ki ga je vznemirjal že od rane mladosti. Poleg domačije je postavil ličen kozolček, zraven pa še čebelnjak za dvajset panjev. Ta je poslej postal njegovo svetišče. Vsa čebelarstva opravila zna sam opraviti, vse, kar rabi za opravljanje tega dela, zna sam izdelati. Pri tem mu veliko pomagajo spretnost in domišljija, pa tudi zgled, ki mu ga dajejo njegove male varovanke, ki ga potrebujejo tako kot on njih. Zdjaj jih ima še devet panjev.

Medtem je ovdoval in zdaj živi v Martinji vasi sam. Tam v Ljubljani so njegovi trije sinovi, štiri vnuki in pet pravnukov. Na Pristavi nad Stično je bilo letos za Jožetovo živo. Glasba je valovala in vzkliki radosti ter občudovanja so se glasili z vseh strani, ko se je slavljencem ob veselih zvokih zavrtel kar z dvema, s Cilko in Simono hkrati. Kaj bi mu zavidali! Najjih zavrti deset naenkrat, če mu tako paše! Zanimivo pa je, da sta bili plesalki od plesalca precej mlajši: ena je bila njegova vnu- kinja, druga pa vnučkova žena. Jože je takrat na Pristavi namreč praznoval sedemindeset- desetletnico in na praznovanje tega visokega življenjskega jubileja je povabil vse tri svoje sinove in drugo sorodstvo.

A prazniki hitro minejo. Tudi tisto slanje na Pristavi je že preteklost. Pomlad se je prelevila v vroče poletje in trava je planila visoko. Zdjaj ima Jože veliko drugega posla. Kleplje koso, da bo travo pokosil. Kljub visoki starosti se ne ustraši kmečkih del in tudi razdalj ne. Sede na staro kolo in si jih skrajša. Kako vztrajen in žilav je, dokazuje že vpis v zlato knjigo osemdesetletnikov, ki so se povzpeli na Triglav.

TONE JAKŠE

petem letu starosti, do te starosti pa tak način oblačenja traja do prve svetovne vojne.

Reveži so dobili oblačila od drugih ali pa so jih kupili v starinar- nicah, ki so zaživele predvsem v 17. stol. Oblačila preprostega ljudstva so bila naključna. Zanimivo pa je to, da se začne obleka razlikovati tudi glede na vrsto dela, tako so postale dolge hlače sinonim za obrtno obleko. To imenujejo "tip malega mornarja", ki se pojavlja v 18. stol. in tra-

ja še danes. Ne smemo pa pozabiti še na modre delavske hlače iz grobe- ga platna ("blue jeans"), ki so danes znamenje adolescence.

Kakorkoli že - oblačila so bila že od nekdaj zanimiva in predmet proučevanja in zakaj bi bilo danes, na prehodu v novo tisočletje, kaj drugače?

IRENA POTOČAR PAPEŽ

(Povzeto po P. Ariès: Otroci in družinsko življenje v starem režimu)

# TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

## ČETRTEK, 20. VIII.

**SLOVENIJA 1**  
7.15 - 1.40 TELETEKST  
7.30 VREMENSKA PANORAMA  
9.30 TEDENSKI IZBOR  
PACKAČOV PISANI SVET  
9.40 DENVER, ris. naniz.  
9.50 MLADA EVROPA POJE  
9.50 DENVER - POSLEDNJI DINO-ZAVER, ris. naniz.  
10.25 AFRIŠKE KORENINE, angl. serija, 7/7  
11.15 DRUŽENJE IN PRAZNOVANJE, angl. dok. serija, 2/10  
11.45 HOMO TURISTICUS  
12.05 J.A.G., amer. naniz., 14/22  
13.00 POROČILA  
13.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE  
13.40 MAURICE - RAVELOVA PISMA  
14.10 TEDENSKI IZBOR  
PO DOLGEM IN PO ČEZ  
15.35 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 11/24  
16.00 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 8/16  
16.50 OBVESTILA  
17.00 OBZORNİK  
17.10 PO SLOVENIJI  
17.30 TEDİ  
18.20 PARADA PLESA  
18.35 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 8/22  
19.05 RISANKA  
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT  
20.05 NAŠI PRIJATELJI NA SEVERU, angl. nadalj., 2/9  
21.05 TEDNIK  
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT  
22.40 NOČNI PRIDIH  
VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 12/24  
23.05 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 9/16  
23.55 BRANE RONČEL IZZA ODRA

**SLOVENIJA 2**  
9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 39/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 34/130; 10.55 Družinski zdravnik, špan. nadalj., 11/14; 11.55 Koncert skupine requiem; 12.45 Koncert skupine Strogo zaupno - 13.30 Naša krajevna skupnost - 14.25 Euronews - 14.45 Svet poročila - 15.45 Opremljevalke, amer. naniz., 8/21 - 16.15 Kdo je glavni, amer. naniz., 18/22 - 16.40 Kolo sreče - 17.15 Atletika - 20.45 Onegavljence, amer. film - 22.20 Bela soba III, angl. glas. serija

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Odklop, ponov. - 14.00 Drzni in lepi - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Alf, naniz. - 18.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Mesto zločina, naniz. - 21.00 Tujec čaka, film - 22.30 Nema priča, naniz. - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Prvi odklopi

**VAŠ KANAL**  
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Iz produkcije združenja LTV - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Višja upravna šola (kont. oddaja) - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litijski mozaik

**HTV 1**  
7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.05 Simpsons - 10.30 Rdeči palček (serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 New York (serija) - 12.55 Kinoteka - 15.00 Program za mlade - 17.10 Hrvaška kulturna dediščina - 17.50 Zlata kletka (serija) - 18.40 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Stolej, dok. serija - 21.05 Kviz - 22.05 Opazovalnica - 22.25 Oddelek za umore (serija, 7/44) - 23.10 Strašila (amer. film)

**HTV 2**  
15.15 TV spored - 15.30 Visoka napetost (amer. film) - 17.00 Savannah (serija) - 17.50 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Na zdravje (hum. serija) - 19.00 Zupanijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Dosjeji X (serija) - 21.30 Seinfeld (hum. serija) - 22.00 Ljubezensko potovanje (ital. film)

**PETEK, 21. VIII.**

**SLOVENIJA 1**  
7.15 - 2.00 TELETEKST  
7.30 VREMENSKA PANORAMA  
9.30 TEDENSKI IZBOR  
GLEJTE KAKO RASTEJO  
9.40 LAHKIH NOG NA OKROG  
10.30 PARADA PLESA  
10.45 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 8/22  
11.15 4 x 4  
11.40 NA VRTU  
12.05 NAŠI PRIJATELJI NA SEVERU, angl. nadalj., 2/9  
13.00 POROČILA  
13.10 JOAN FAULKNER IN BIG BAN RTV LJUBLJANA V POSTANJSKI JAMI

14.20 KONCERT MOJCE ZLOBKO Z GOSTI  
15.05 TEDENSKI IZBOR  
VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 12/24  
15.30 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 9/16  
16.20 MOSTOVI  
17.00 OBZORNİK  
17.10 PO SLOVENIJI  
17.30 ELA PEROCI  
17.40 MURO IN LJUBEZEN  
17.50 PALČEK DAVID, risana serija, 7/12  
18.20 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, amer. serija, 9/10  
19.10 RISANKA  
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT  
20.00 ZRALO TEDNA  
20.15 NA LENTU  
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT  
22.40 POLNOČNI KLUB  
23.50 NOČNI PRIDIH  
VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 13/24  
0.15 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 10/16

**SLOVENIJA 2**  
9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 40/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 40/130; 10.55 Opremljevalke, amer. naniz., 8/21; 11.20 Kdo je glavni, amer. naniz., 18/22; 11.45 Izseljenci, amer.-šved. film - 14.15 Euronews - 15.05 Lovimo tiča, amer. film - 16.30 Pasje življenje, amer. naniz., 17/22 - 17.00 Čudežni otrok, amer. naniz., 10/22 - 17.25 Kolo sreče - 18.00 Atletika - 20.50 Razsodba, amer. film - 22.55 Vinska potovanja, serija, 7/13 - 23.20 Navadno življenje, portugal. film - 1.15 Klient, amer. naniz., 7/19

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve - 17.30 Alf, naniz. - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Moj film - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Dannyjeve zvezde, ponov.

**VAŠ KANAL**  
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 16.45 Najspot - 17.40 Zgodovina avtomobilizma - 18.00 Kmetijski nasveti - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas

**HTV 1**  
7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.05 Simpsons - 10.30 Rdeči palček (humor. serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 New York (serija) - 12.55 Zgodilo se je v Rimu (angl. film) - 15.00 Program za mlade - 17.50 Zlata kletka (serija) - 18.40 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Dok. oddaja - 22.05 Opazovalnica - 22.30 Ljudje smo - 23.45 Poročila - 23.50 Nočna straža: Oddelek za umore (serija); Psi faktor (serija); La bamba (amer. film); Sedmi element; Poljub ženske pajk (amer. film)

**HTV 2**  
15.15 Tv spored - 15.30 Majhen ulični glasbenik (ital. film) - 17.00 Savannah (serija) - 17.50 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Na zdravje (hum. serija) - 19.00 Zagrebška panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Zakon L.A. (serija, 13/44) - 21.00 Poročila - 21.15 Nenadoma Susan (hum. serija) - 21.45 Al Caponejevo maščevanje (amer. film) - 23.20 Velike skrivnosti 20. stoletja

**SOBOTA, 22. VIII.**

**SLOVENIJA 1**  
7.40 - 3.00 TELETEKST  
8.00 ODDAJA ZA OTROKE  
ZGODBE IZ ŠKOLJKE  
8.30 ČAROBNI ŠOLSKI AVTOBUS, risana naniz.  
8.55 ŽIVAHNI SVET IZ ZGODB RICHARDA SCARRYJA, 9/13  
9.20 MODRO POLETJE, špan. naniz., 24/37  
9.55 DOBRODOŠLI DOMA  
10.00 NA LENTU  
11.35 KONCERT  
12.05 TEDNIK  
13.00 POROČILA  
13.15 TEDENSKI IZBOR  
MILJE IN VOZLI, oddaja TV Koper  
13.45 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 13/24  
14.10 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 10/16  
15.05 OPERA ZA TRI GROŠE, nem. film  
17.00 OBZORNİK  
17.15 POJEM SONCU IN SONCE MENI POJE  
17.50 NA VRTU  
18.15 OZARE  
18.20 PUSTOLOVŠČINA OKAVANGO, franc. dok. oddaja  
19.10 RISANKA  
19.30 DNEVNIK, ŠPORT  
19.55 UTRIP  
20.15 TERRA GITANA - GIPSY KINGS  
21.40 HOMO TURISTICUS  
22.00 DRUŽENJE IN PRAZNOVANJE, amer. dok. oddaja, 2/10  
22.30 POROČILA, ŠPORT  
22.55 SOMRAK BOGOV, ital.-nem. film  
1.35 DEKLE AVTOMOBILSKEGA TATU, amer. film

**SLOVENIJA 2**  
9.30 Zlata šestdeseta - 10.30 Jeklene ptice, angl. naniz. - 11.20 Razsodba, amer. film - 14.00 Teniški magazin - 14.30 Odbojka - 16.30 Atletika - 20.40 Košarkarski turnir - 22.15 V vrtincu - 22.45 Sobotna noč

**KANAL A**  
8.30 Kaličopko, ponov. - 9.30 Risanka - 10.00 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Divji divji zahod, naniz. - 11.30 Srečni časi, naniz. - 12.00 Zil-kovci, film - 14.00 Remington steale, nadalj. - 15.00 Lepotica in zver, naniz. - 16.00 Družinske vezi, ponov. - 16.30 Nori ljudje, film - 18.00 Atlantis - 19.00 Protitudarec, naniz. - 20.00 Kung Fu, naniz. - 21.00 Varuhi časa, naniz. - 22.00 Babilon 5, naniz. - 23.00 Zgodbe iz grobnice, naniz. - 23.30 Petek trinajstega, naniz. - 0.20 Nemogoče, naniz. - 1.30 Atlantis

**VAŠ KANAL**  
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 17.50 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije združenja LTV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

**SLOVENIJA 2**  
8.15 Tv spored - 8.35 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.25 Moj prijatelj Joe (angl. film) - 14.10 Čista resnica - 14.40 Svet hipnoze - 15.05 Fatalne ženske (dok. oddaja) - 15.30 Velike svetovne palače - 16.05 Dr. Quinn - žena vlač (serija) - 17.05 Večer z Muppetki - 17.35 Na krilih cvetnega vetra (serija) - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.25 Koncert - 21.05 Micki in Maude (amer. film) - 22.25 Opazovalnica - 22.45 Svet zabave - 23.15 Nočna straža: Hotel Oslo; Jooles v poznih urah; Silencer (amer. film); Največji uspehi hrvaškega športa

**HTV 1**  
8.15 Tv spored - 8.35 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.25 Moj prijatelj Joe (angl. film) - 14.10 Čista resnica - 14.40 Svet hipnoze - 15.05 Fatalne ženske (dok. oddaja) - 15.30 Velike svetovne palače - 16.05 Dr. Quinn - žena vlač (serija) - 17.05 Večer z Muppetki - 17.35 Na krilih cvetnega vetra (serija) - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.25 Koncert - 21.05 Micki in Maude (amer. film) - 22.25 Opazovalnica - 22.45 Svet zabave - 23.15 Nočna straža: Hotel Oslo; Jooles v poznih urah; Silencer (amer. film); Največji uspehi hrvaškega športa

**HTV 2**  
10.25 Oddajnik Belje - 10.35 Tv koledar - 10.45 Zlata kletka (serija) - 14.15 Črna belo v barvi - 17.30 Kronika Splitskega leta - 18.00 Dok. film - 19.00 Conan (ris. serija) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Etno festival Neum 98 - 22.15 Ples na ulici (glas.-dok.serija) - 23.10 Hrvaški umetniški amaterji (dok. serija) - 0.00 Oprah show - 0.45 Etno festival Neum 98

## NEDELJA, 23. VIII.

**SLOVENIJA 1**  
7.40 - 0.30 TELETEKST  
8.00 ŽIV ZAV  
CILKIN KOTIČEK, risanka  
8.10 SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE  
IGRAČ, lut. naniz.  
8.25 ZVEZDICA, lut. naniz.  
8.45 TELERIME  
8.50 MODRO POLETJE, špan. naniz., 25/37  
9.20 PAVLAINA ŠOLA, fin. naniz., 1/3  
9.50 OZARE  
9.55 VELIKI RUSKI SKLSDATELJI  
11.00 SVETOVNA DRUŽINA, japonsk. poljudnoznan. serija  
11.30 NAŠI MISIONARJI NA SLONOKOŠČENI OBALI, 3. del  
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA  
12.30 POMAGAJMO SI  
13.00 POROČILA  
13.50 TEDENSKI IZBOR  
TERRA GITANA - GIPSY KINGS  
14.45 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA  
15.15 IZGINOTJE, amer. film  
17.00 OBZORNİK  
17.15 ALPE JADRAN  
17.45 PO DOMAČE  
18.40 PO DOLGEM IN POČEZ  
19.10 RISANKA  
19.20 LOTO  
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT  
20.00 POLETNI MOST  
21.30 PORTRET IVANA MRAKA  
22.30 POROČILA, ŠPORT  
22.45 TRETJI KAMEN OD SONCA, amer. naniz., 19/20  
23.10 UPRAVNICA, angl. nadalj., 4/6

**SLOVENIJA 2**  
9.20 Teater paradiznik - 10.00 V vrtincu - 10.30 Summer of the trols, amer. film - 11.50 Pripravljeno, oddaja o slov. vojski - 12.25 Opero za tri groše, nem. film - 14.40 Euronews - 15.35 Navadno življenje, portugal. film - 17.30 Pripravljeno, oddaja o slov. vojski - 18.05 Okus po zločinu, angl. nadalj., 2/10 - 19.00 Lingo - 19.25 Videoring - 20.00 Studio City - 20.50 Koncert - 21.40 Pomp - 22.45 Brane Rončel izza odra

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, naniz.

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, naniz.

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, naniz.

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, naniz.

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, naniz.

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, naniz.

ljeno, oddaja o slov. vojski - 12.25 Motociklizem - 13.25 Ples Urška open - 13.55 Motociklizem - 15.10 Dragi Modugno, glas.-dok. oddaja - 16.45 Atletika - 19.55 Košarkarski turnir - 21.30 Seks, cenzura in film, amer. dok. oddaja - 22.25 Sport v nedeljo - 23.10 Banyon, amer. film

**KANAL A**  
8.30 Kaličopko - 9.30 Risanka - 10.00 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Jeanny, naniz. - 11.00 Atlantis, ponov. - 12.00 Srečni časi, naniz. - 12.30 Počistiška romanca, film - 14.00 Drzni in lepi, ponov. - 15.45 Bravo maestro, ponov. - 16.00 Ciganski kralj, film - 18.00 Filmske čarovnije - 19.00 Duh bojevnika, naniz. - 20.00 Boter 3, film - 22.30 Odklop - 23.30 Uročena nevesta, film - 1.00 Nemogoče, naniz. - 2.00 Cannon, naniz.

**VAŠ KANAL**  
13.05 Sosedje, ponov. - 13.30 Za uho in oko - 17.00 Posnetek dogodka - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

## PONEDELJEK, 24. VIII.

**SLOVENIJA 1**  
7.15 - 0.35 TELETEKST  
7.30 VREMENSKA PANORAMA  
9.30 TEDENSKI IZBOR  
ROŽNI POGOVI  
9.40 MURO IN LJUBEZEN  
9.50 PALČEK DAVID  
10.15 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, serija, 9/10  
11.10 PUSTOLOVŠČINA OKAVANGO, franc. dok. oddaja  
12.00 ALPE JADRAN  
12.30 UTRIP  
12.45 ZRALO TEDNA  
13.00 POROČILA  
13.25 LJUDJE IN ZEMLJA  
13.55 PORTRET IVANA MRAKA  
14.50 POLETNI MOST  
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA  
17.00 OBZORNİK  
17.10 PO SLOVENIJI  
17.30 RADOVEDNI TAČEK  
17.50 PORTRET: JURE PETAČ  
18.05 ČASOVNI POPOTNIKI, naniz., 11/13  
18.35 OTROCI SVETA  
19.00 RISANKA  
19.10 ZREBANJE 3 x 3 PLUS 6  
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT  
20.05 SAVANNAH, amer. nadalj., 33/34  
21.00 DEKLICA V BIKINKAH, franc. dok. oddaja

**SLOVENIJA 2**  
9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 42/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 42/130 - 10.55 Okus po zločinu, angl. nadalj., 2/10; 11.45 Studio City - 12.40 Sobotna noč - 14.40 Euronews - 16.10 Rdeči klic, angl. nadalj. - 17.00 Odbojka - 19.05 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 19.55 Atletika - 22.30 Senca dvoma, franc. film - 0.10 Svet poročila

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Atlantis, ponov. - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Alf, naniz. - 18.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Odklop - 21.00 Kobra, film - 22.30 Svilene sence, naniz. - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Cannon, naniz.

**VAŠ KANAL**  
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Šport - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Film - 21.40 Novice - 21.50 Rezerviran čas

## NAGRADNA KRIŽANKA 33

AVTOR:	MANIŠA ZARA	DEKORT, IZVAREK	PLESNE ROPOTULJE, KASTANJETE	IME ŠPANS. TENORISTA DOMINGA OKUS GRENKOŠTI	DOLENJSKI LIST	NEHADNO SPOZNAJTE, DOJETJE KAREGA DEJSTVA	ORAČ	BUDIŠČNI MENIH	OLIVNO ZELEN MINERAL, Mg-Fe-SILIKAT	GLAS	TURŠKO VELIKAŠ
GLUMAC								SUKANEK			
STROJ									DEL ORODJA, KI SLUŽI ZA PODLOŽEK	TATARSKO IME ZA VOLGO	KRSTO ODAK IME SLOVEN. PESNIBIA GRAFFENAUERJA
KRSTA									DVOČLENIK		
IME SLOVEN. FLAVITISTKE GRAFE-NAUERJEVE									HUNGSKI VLADAR UMBERTO GIORIANO		
VISTA HRASTA									MEJA, MEJNIK		
TROPSKO DREVO (BLIGHIA)									ANGLEŠKA VOTLA MERA (4,543 L)		

**NAGRADI V TREBNJE IN METLIKO**

Žreb je izmed reševalcev 31. nagradne križanke izbral **Jožefo Pravne iz Trebnjega** in **Ivana Škofa iz Metlike**. Pravnovi je pripadla denarna nagrada, Škof pa bo za nagrado prejel knjigo. Obe ma nagrajencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 31. septembra na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 33". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

**REŠITEV 31. KRIZANKE**

Pravilna rešitev 31. nagradne križanke se brano v vodoravnih vrsticah, glasi: STATIVA, KOKOREK, AMARELA, PLANINE, LAH, AT, SIMA, ALA, RM, KLAN, VIRAGO, AIN, EKVA-TOR, LAGER, AGAVA, ADANA, DOMEN, RANAR, ANICA.

## SREDA, 26. VIII.

**SLOVENIJA 1**  
7.15 - 2.00 TELETEKST  
7.30 VREMENSKA PANORAMA  
9.30 TEDENSKI IZBOR  
NINA IN IVO, otroška naniz., 1/8  
9.45 WAYNOVE DOGODIVŠČINE, avstral. nadalj., 14/26  
10.15 VELIKE KNJIGE, amer. dok. oddaja, 8/8  
11.10 TV KONFERENCA  
12.05 HROŠČI, angl. naniz., 8/10  
13.00 POROČILA  
13.10 TEDENSKI IZBOR  
TRETJI KAMEN OD SONCA, amer. naniz., 19/20  
13.35 IZGINOTJE, amer. film  
15.05 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 14/24  
15.35 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 12/16  
16.20 NAŠI MISIONARJI NA SLONOKOŠČENI OBALI  
17.00 OBZORNİK  
17.10 PO SLOVENIJI  
17.30 MLADA EVROPA POJE  
17.40 MODRO POLETJE, špan. naniz., 26/37  
18.20 NENAČASNI PSI, angl. serija  
19.10 RISANKA  
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT  
20.05 J.A.G., amer. naniz., 15/22  
21.05 TO ŽIVLJENJE, angl. nadalj., 9/11  
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT  
22.45 NOČNI PRIDIH  
VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 15/24  
23.10 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 13/16  
0.00 BALET

**SLOVENIJA 2**  
9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 43/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 43/130 - 10.55 Rdeči klic, angl. nadalj., 5/7 - 11.45 Pomp - 12.40 Seks, cenzura in film, amer. dok. serija, 6/6 - 13.35 Lov za zakladom, franc. kviz, 6/6 - 15.10 Euronews - 16.35 Summer of the trolls, amer. film - 17.55 Družinski zdravnik, špan. nadalj., 12/14 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Nogomet - 22.00 Sestero zgodb, avstral. naniz. - 22.50 V spomin "Stevie Ray Vaughan

**KANAL A**  
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva druž



**SREČANJE MOTORISTOV** - V Klunovih toplicah v Bušeh vasi pri Cerkljah ob Krki je posavski moto klub Škorpion organiziral 6. mednarodno srečanje motoristov in ljubiteljev dvokolesnih jeklenih konjičkov. Blizu stoletja je prišlo iz vse Slovenije in nekaj iz tujine. Posebnost dvodnevnega srečanja je bila organizirana turistično-propagandna vožnja v koloni po okoljskih krajih. Posebne srečanja so podelili priznanja in pokale, manjkalo pa ni družabnih in športnih iger ter zabave. (Foto: M. Vesel)

**TILIA**

**NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI**  
TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.  
Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442



**UDELEŽENCI IZ DESETIH DRŽAV** - V Velikih Laščah se je končal drugi poletni desetdnevni tabor Naravni pojavi, ki ga je v sodelovanju s študentsko organizacijo Best iz Ljubljane pripravilo vodstvo OŠ Primoža Trubarja iz Velikih Lašč. Udeležilo se ga je 30 študentov iz desetih evropskih držav. Mladi so se vključili v mnoge aktivnosti v okolici zanimive planote Rute, kjer so načrtno in skrbno markirali najrazličnejše poti do krajev, ki so neznani ali pozabljeni, vendar zaradi kulturne in naravne dediščine vredno zanimivi in vabljivi. Edi Zgonc, ravnatelj velikolaške šole in gostitelj pridnih študentov, je bil izredno zadovoljen z opravljenim delom bodočih turističnih popotnikov po Sloveniji in zanesljivo velikolaške občine. Za uspešno izveden tabor se posebno zahvaljuje domačemu županu Milanu Tekavcu, ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je prispevalo denar, ter domačim sodelavcem Manfredu Deterdingu, gozdarjem iz Lašč ter voznikom šolskih kombijev. (Foto: M. Glavonjič)



**PRVI TABOR METLIŠKIH SKAVTOV** - Pred letom dni je bila v Metliki ustanovljena skavtska skupina. V treh večjih je 30 skavtov in skavtinj, ki so prvi polovici avgusta pripravili ob Kolpi na Božakovem prvi vzgojnoizobraževalni tabor, na katerem so se preizkusili predvsem, kako preživeti v naravi. Hkrati je bil to zaključek celoletnega dela, udeleženci pa so naredili tudi skavtski izpit in dali zaobljubo. Taborovodja Matej Matkovič, vodja najmlajših in najstarejših skavtov Rihard Režek ter duhovni spremljevalec Alojzij Nemanič pa so poleg prizadevnih skavtov pohvalili starše otrok in Božakovčane, s katerimi so na taboru dobro sodelovali. (Foto: M. B.-J.)



**POLETJE, KRKA IN LJUDJE** - Kadar Krka mirno teče po strugi, jo imajo ljudje raje kot takrat, kadar narasla dere mimo hišnih vogalov. Poletje je posebej priljubljeno. V teh dneh po njej hodijo in se vozijo različne generacije, kar dokazuje tudi naša fotografija, nastala pred dnevi v Krški vasi. (Foto: L. M.)

## Proti predčasnemu upokojevanju poslancev DZ

Stališče Črnovelja

ČRNOMELJ - Izvršni odbor DeSUS Črnovelj je prejšnji teden razpravljal o pripravah na lokalne volitve in o političnih aktualnostih. Ugotovil je, da se še vedno pojavljajo nejasnosti in vprašanja v zvezi s spremembo pokojninskega in invalidskega zakona t.i. Kebričevega zakona.

Kaj je bilo doseženo? Pokojnine se bodo usklajevale izključno z gibanjem plač takrat, ko bo porast plač dosegel 1,5 %. Ne bo sprotnega usklajevanja pokojnin s plačili, tudi v primerih, ko se plače znižujejo, ker bi to vznemirjalo upokojence in hkrati ne bi nikdar vedeli, kolikšna bo njihova naslednja pokojnina.

Zelo pomembna je sprememba, da bodo upokojenci v organih SPIZ-a in kapitalnega sklada zastopani s polovico delegatov. Odpravljeno je tudi nepravilno določilo zakona za dokup pokojninske dobe. Veljala bo enotna cena za vse, sedaj znaša 263.000 tolarjev.

S spremembami so odpravljene tudi nepravilnosti pri plačilu prispevkov za pokojninsko zavarovanje; tako podjetniki in njim podobni ne bodo mogli zavarovati za najnižji obseg pravic, ampak glede na plačo. Ravno tako delodajalci ne bodo mogli predčasno pošiljati delavcev v pokoj, da bi jih prikrajšali za odpravnino.

DeSUS bo tudi še naprej vztrajal pri izhodiščih za pokojninsko reformo, da se pokojnine usklajujejo s plačili. V državnem zboru so pripravljene spremembe zakona o poslancih. Stališče izvršnega odbora je, da poslanci DeSUS-a ne podprejo takih sprememb, ki bi ponovno odpirale možnosti predčasne upokojevanja poslancev, saj so dobro nagradevani za svoje delo.

J. DRAGOŠ

## MALO ZA ŠALO, MALO ZARES

### Ko nam slovensko zemljo odžirajo...

Kakšne so naše vojne izgube, je splošno znano, manj znane pa so vojne pridobitve. Ob sedanjem dogajanju na slovensko-hrvaški meji malo za šalo malo zares ugotovljamo, da so slovenske vojne pridobitve naslednje:

1. Avstro-Ogrska nam je zgradila prvo železnico in betonsko cesto do Ljubljane do Bleda ter nekatere tovarne.
2. Francija z Napoleonom nam je posadila hruške ("tepke"), pustila "lavor" iz katerega se še danes umivamo, in pa frazo "Ne delaj se Francoza", ki jo še danes uporabljamo.
3. Združena kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev je preimenovala Rudolfovo v Novo mesto ter v šole uvedla srbohrvaščino, ker slovenščina po Jugoslaviji ni uspela.
4. V socialistični Jugoslaviji je apoteka postala lekarna in Škofjeloški klobuki tovarna Šešir. Zaživele so številine južne kleviće, kakor tudi nov slovensko-južni naraščaj.
5. Od Italijanov nam je ostala šolska malica in od Nemcev celodnevna šola.
6. Po slovenski osamosvojitvi leta 1991 je Ljubljana začutila, da slovensko zemljo nekdo odžira in pripisuje k svojemu imetju in katastrofem dohodku.
7. Zapoved: čas bi že bil, da Ljubljana začne popisovati slovensko imetje in premoženje v sosednjih državah ter Slovenijo zemljepisno razširi, kot to delajo druge države.

STANE ŽELJKO

### AVTOCENTER RENAULT Škocjan 22

zaposli

### AVTOMEHANIKA

Pisne ponudbe pošljite do 20.9.1998 na naslov: AC KRAŠNA, Škocjan 22, 8275 ŠKOCJAN.

### RIC Novo mesto v času od 24. do 28. avgusta organizira pripravljene tečaje angleščine in nemščine, da boste lažje začeli novo šolsko leto.

Vse informacije dobite na tel. št. 068/326-319 ali 326-341.

## Humor iz šolskih klopi

Slovenski pisatelj Juš Kozak je zapisal: "Veder smeh očisti življenje kakor veter zrak." Smeha ni nikoli preveč. Potreben je kot hrana, pijača in spanje. Čemu se smejemo Dolenjci, pa bomo lahko ugotovili s pomočjo anekdot (anekdota je kraika zabavna zgodba iz življenja kake bolj znane ali znamenite osebnosti), ki jih je zbral Slavko Dokl. Tokrat smo malo pokukali v šolske klopi.

### POLICAJA SO POLULALI

Novomeški dijaki med dvema vojnama niso bili nikakršni angelčki, večkrat so jo komu uspičili. Tako so neko zimo poravnali dolg z mestnim policajem Jopetom. Bilo je takole:

Mož postav je bil v dolgem hubertus plašču, ki je segal do tal. Fantje so ga obstopili. Potem ga je eden motil in se z njim pogovarjal, da so ga drugi "zalivali". Mož sploh ni vedel, kaj so mu storili. Ko je prišel domov, je bil spodnji del plašča zamrznjen. Ko se je plašč odtajal in posušil, je zaudarjal po urinu.

### PROF. JUVANC ODKRIL VILMO BUKOVEC

Profesor glasbe na novomeški gimnaziji Ferdo Juvanc je bil izvrsten glasbenik, poleg vsega je bil tudi organist pri frančiškanih. Njegova glavna zasluga je, da je odkril slovito pevko Vilmo Bukovčev, ki je kot gimnazijka pela na cerkvenem koru. Zlasti je ostala v živem spominu njena Ave Marija.

Glasbenik je rad pogledal v kozarček. Tako je pri neki maši, ko so novomeški dijaki pod nadzorstvom kateheta dr. Cirila Ažmana stali vsak na svojem prostoru, kar po svoje ubral neko bolj zabavno vižo, tako da je dr. Ažmana skoraj kap. Dijaki so se seveda po tihem smejali domislili svojega pedagoga.

### ZAKAJ IMAJO VSI ENAKE NAPAKE?

Med dvema vojnama je bilo na novomeški gimnaziji tudi veliko fantov, ki so stanovali pri frančiškanih in so se pripravljali na lemenat. Vsi fantje so odlično znali latinščino pri prof. Petru Prosenju, ki jih je zato tudi večkrat na glas pohvalil. Drugim dijakom latinščina ni bila toliko pri srcu, vendar je bil prof. Prosen neumiljen, napake je strogo kaznoval, rad je zapisal enko.

Dijaki pa so se znašli. Najboljši učenec v razredu je navadno prvi napisal nalogo, potem jo je za majhno napitnino prekopal in razposlal po razredu. Zato je imel pogosto ves razred enake napake. To je prof. Prosen čudilo, vendar vzroka ni nikoli ugotovil ali pa ga ni hotel ugotoviti. Morda si je mislil: kdor nič ne zna, še prepisati ne zna.

### Z DEŽNIKOM PO GLAVI

Dijaki novomeške gimnazije so morali biti ob tri četrti na osem pred gimnazijskimi vrati. Ko je bilo deževno, je pred vrati stal gimnazijski hišnik Ferdo Avsec, ki je vsakega dijaka pogledal, če si je dovolj obrisal čevlje. Vse je šlo gladko. Ustavilo pa se je pri dijaku Petru Ivanetiču, ki ga je hišnik nagal nazaj na predpražnik. Peter se je upiral: "Ne grem! Saj sem si dobro obrisal čevlje." Hišniku pa je bilo dovolj in je Petru primazal krepko zaušnico. Peter pa ne bodi len ga je mahnil z dežnikom po glavi. Potem je bil kraval na gimnaziji. Profesorji so menili, da je potrebno za to izreči strogo kazen. Predno je prišlo do tega, so zaslišali dijake, ti pa so potrdili, da je bil njihov sošolec izzvan in je samo vrniti milo za drago.

Peter jo je odnesel brez kazni.

### BARBARSKA PUŠČICA JE BILA PILA

Profesor slovenščine dr. Alojz Turk je bil med drugim tudi vnet zbiralec starin. Zanje je navduševal tudi dijake, zato jih je večkrat popeljal na Mehovo ali na Hmeljnik, kjer so izkopavali. Sem in tja se je vedno našlo kaj starinskega. Dijaki Miha Gostiša, Božo Oblak in Mitja Ančik so hoteli profesorja še posebej razveseliti, zato so pilo zakopali na Hmeljniku in jo potem zalivali z vodo, da je dobro zarjavela. Ko so po daljšem času spet bili na Hmeljniku, so trije dijaki z nenavadnim "odkritjem" razveselili profesorja, ki je kar žarel od presenečenja. Stvar je vzel zelo resno. Ugotovil je, da gre verjetno za barbarsko puščico. Ker se je hotel prepričati, če je njegova ugotovitev pravilna, je najdbo poslal na Dunaj, kjer so napravili strokovno analizo. Odgovor se je glasil: "Profesorjeva domneva bi lahko držala, če pri podrobnem pregledu ne bi ugotovili, da na železnem predmetu piše Solingen."

Dijaki so dobili klobute, poleg tega pa še ukor, ker so tako grdo potegnili svojega vzgojitelja.



Barbarska puščica je bila pila. (Ilustriral Bogdan Breznik)

### ADIJO, MOŽ POBOŽNI...

Novomeški dijaki so vedeli, da imajo frančiškani na svojem vrtu ob reki Krki dobra jabolka. Do njih se je dalo samo s čolnom. Zato so si navadno sposodili sandoline in obirali sladke sadeže. Frančiškanski brat - varnostnik je bil vedno prepozen. Predno jo je pridrsal do vrta, so bili fantje že na varnem. Ker jih je kregal, so mu dejali: "Adijo, mož pobožni, dobra jabolka imaš!"

### DREJČE SE JE SMEJAL

Jože Zamljen-Drejče je bil kot ravnatelj novomeške obrtne šole tudi član izpitne komisije. Ko so drugi člani komisije resno razpravljali o neki zadevi, se je Drejče na ves glas smejal. Potihem je namreč bral odlomek iz knjige Ljubimec lady Chatterley.

### KAJ SE NAJPREJ VIDI, KO PRIDE KATEHET DR. AŽMAN?

Gimnazijski katehet dr. Ciril Ažman je bil precej okrogle postave, zato je nastal rek: "Ko pride Ažman, najprej zagledaš trebuh, potem spet trebuh, nato noge in končno še glavo."

### NISO BILI PRIPRAVLJENI ODGOVARJATI

Profesor Krajec je na novomeški gimnaziji učil nemščino. Čeprav je odlično obvladal ta jezik, je bil slaba avtoriteta v razredu. Navadno se je kar celo uro pogajal z dijaki, kdo bo šel pred tablo. Imeli so tisoč izgovorov, tako da je večkrat prej zvonilo, predno je kdo blagovolil h katedru.

### SMEJAL SE JE NA VSA USTA

Profesor Franc Štancer, ki je na novomeški gimnaziji poučeval matematiko, je slabo videl, rad pa je zahajal v Sokolski dom v kino. Navadno se je usedel v prvo ali drugo vrsto. Ko je zagledal na platnu kakšen smešen dogodek, se je na ves glas začel smejati, tako so se še ostali krohotali.

### PROFESOR JE PRIŠEL IZ PRLEKIJE

Geograf profesor Franjo Veselko je prišel na Dolenjsko iz Prlekije. Zaradi tega je imel svojo posebno "špraho", ki je večkrat zabavala dijake. Tako je med drugim dejal: "Stare Slovence so bile pagane in so živele za Karpate."

### KAJ NAJ NAREDIM Z VAŠO METLO?

Novomeškega trgovca Francija Zrnca je profesorica geografije na novomeški gimnaziji "imela na piki". Nikakor nista našla skupnega jezika, zato je Franci vedno potegnil kratko.

Mladi trgovec, ki je kasneje na novomeškem Glavnem trgu prodajal suho robo, ni bil maščevalen, vendar ni pozabil na to, da je zaradi profesorice moral zapustiti gimnazijo. Nikoli ni razmišljal o tem, da bi ji vrnil dobro za slabo, ni pa hotel zamuditi priložnosti, ki se mu je ponudila.

Profesorica je prišla v trgovino, vendar svojega nekdanjega dijaka ni spoznala. Franci je vprašal: "Gospa, s čim vam lahko postrežem?"

Kot naročeno, želela je metlo. Franciju so se zasvetile oči. Ves je žarel, čutil je, da ji bo lahko povrnil "dolg". Zato je vprašal: "Gospa, vam metlo zavijem, ali jo boste kar zahajali?"

Užaljena profesorica ni prišla do sape. Na hitro se je zasukala na eni nogi in brez besed zapustila trgovino.

### KAJ JE TO DRUŽINA?

Kostanjeviška prosvetna delavka Marija Smrekarjeva je v razredu učencem govorila o družini - o očetu in mami, tetah in stricah, babicah in dedkih ter o bratih in sestricah. Ob koncu šolske ure je učiteljica želela ugotoviti, kako so si otroci njeno razlaganje zapomnili.

S prstom je pokazala na malo Anico in jo vprašala: "Anica, zdaj pa nam lepo povej, kaj je to družina!" Učenka se ni mogla zbrati, trikrat je od sebe dala nekakšno nerazumljivo "štimo". Končno je naglas povedala: "Družina so 'cajntgi'."

### SMRKAVEC, MIR MI DAJ, NEKAM TE BOM SUNIL

Bilo je v sedmem razredu novomeške gimnazije pri prof. Ivu Zobecu. Pred tablo je poklical odličnega in zelo nadarjenega učenca Vogrinca, ki pa se je opravičil takole: "Gospod profesor, danes nisem pripravljen in nič ne znam, kar črno piko mi dajte. Bom drugič popravil."

Profesor Zobec se ni zadovoljil s tem, zato je vrtal v dijaka: "Ni vrag, da ničesar ne znate. Poskusite, boste videli, da bo šlo!" Vogrinc pa nič, kot da bi mu mačka jezik snedla. Končno je mučno stanje prekinil dijak Špendav, ki je dejal: "Gospod profesor! Vogrinc zna, on zna!" Profesor: "Kaj zna, povejte!" "Zna oponašati Matasanovega Korla," je dejal dijak.

Profesor Zobec: "No, pa ga oponašajte, če ga znate." Ko je to rekel petič ali šestič, je bilo dijaku vsega dovolj, zato je zavpil: "Smrkavec, mir mi daj, v rit te bom sunil!" Tako je namreč vedno dejal Matasanov Korl, ko so ga dijaki dražili.

### ALI POZNATE NAJDALJŠO NOČ?

Ko je predsednik skupščine SR Slovenije Sergej Kraigher prišel na razstavo učil v Novo mesto leta 1958, ga je prof. Modic vprašal, če slučajno ve, katera je najdaljša noč. S Kraigherjevimi odgovorom ni bil zadovoljen, zato je prof. Modic pripomnil: "To je noč, na katero ljudje v sekretariatu za šolstvo mislijo, da pravijo, da problemov v šolstvu ne moremo rešiti čez noč. Ta noč pa traja že od leta 1952 dalje."

### ŠOLA MU JE BILA ODVEČ

Leta 1963 je prof. Dušan Modic v svojem razredu imel učenca Poleniča, ki ni bil preveč zagret za šolo. Zato mu je rekel: "Ti bi se moral pisati Celenič, ne samo Pollenič, ker ti je šola španjska vas."



*Robi!  
Pride dan, pride noč,  
Tvoj dom sameva.*

Kruta usoda nam je v njegovem 22. letu starosti iz naše sredine tragično vzela našega dragega sina, brata, vnuka, nečaka in bratranca

## ROBIJA GRUBARJA

iz Vel. Cerovca 26 pri Novem mestu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem in sindikatu Novoterma, Krki, tovarni zdravil ter delavkam Splošne bolnišnice Novo mesto, da so nam stali ob strani. Zahvala tudi pevcem iz Šmihela in g. proštu za lepo opravljen obred in tolažilne besede ter Pogrebni službi Blatnik in mladini V. Cerovca za nesebično pomoč ter ganljiv govor ob odprtem grobu. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: mamica, oči, brat Tomaž, sestra Andreja, stara mama in ostalo sorodstvo

## ZAHVALA

*Tebe od nikoder ni.  
Naj ti bo lahka domača zemlja,  
spomin nate vedno naj živi!*

**Techno Trade** d.o.o.

Ulica talcev 18, 8351 Straža  
Tel.: 068/84-460

vabi k sodelovanju

strojnega tehnika -  
pripravnika

z opravljenim vozniški izpi-  
tom B kategorije.

Ponudbe pošljite na Techno  
Trade, d.o.o, Ulica talcev 18,  
8351 Straža, v 8 dneh po ob-  
javi.

**PBS.**  
**Poštna banka Slovenije, d.d.**

Ugodni potrošniški krediti sedaj

tudi za nekomitente.

Informacije na tel št.: 062/449 24 70.

## PODJETNIKI - INVESTITORJI!

V hitro razvijajočem se trgovsko-poslovnem centru (trgovski hiši DOM) v neposredni bližini slovensko-hrvaške meje v slovenski vasi so na prodaj lokalni, ki so primerni za:

- prodajalne s prehrabnimi artikli
- prodajalne z belo tehniko in akustiko
- prodajalne z mešanim blagom
- butike

Lokali so veliki od 50 do 370 m<sup>2</sup>. Prodajna cena je zelo ugodna, zato izkoristite izjemno ponudbo.

Informacije:

**GAPI - posredništvo, Lamutova 2, Brežice (tel./fax: 0608/-63-088)**

## PRIVOŠČITE SI SEPTEMBRSE LEPOTE DALMACIJE

Izredno ugodne cene apartmajev na Bolu otok Brač, že od 25.200 SIT

**NOE** TURISTIČNA AGENCIJA

Glavni trg 1, 8000 Novo mesto  
Tel: (068) 372-740

## BOGATA IZBIRA JESENSKIH POTOVANJ IN POČITNIKOVANJ

5-dnevni izlet LONDON OD 33.000 SIT  
4-dnevni izlet ŠVICA OD 50.000 SIT  
4-dnevni izlet PRAGA OD 48.000 SIT  
2-dnevni izlet DUNAJ OD 18.200 SIT

Malta, Kanada, Peru in Bolivija, Skandinavija, ZDA, Tajska, Tunizija, Indija, Kenija, Mehika, Maldivi, Indonezija, Turčija, Grčija.



## V SPOMIN

*Bolečina da se skriti,  
tudi solza zatajiti,  
a kako srce boli,  
ko tebe, dragi ate,  
več med nami ni.*

24. avgusta mineva žalostno leto,  
odkar nas je za vedno zapustil naš  
dragi

## MARTIN PLUT

z Vinjega Vrha 12 pri Semiču

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu, mu prižigate sveče in postojite ob njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi



## ZAHVALA

*Seme, ki ti zasejal si ga,  
že gre v klasje veselo  
nam in za nami  
dokaj vnukom obeta sadu.  
(F. Prešeren)*

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek in pradedek

## FRANC LIBERŠAR

iz Škocjana

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Posebna zahvala osebju Doma starejših občanov Novo mesto, g. župniku, pevcem, ge. Slavki Janežič za poslovlilne besede in pogrebni službi Blatnik.

Vsi njegovi



## ZAHVALA

*Če bi koga solza obudila,  
tebe, Andrej, zemlja ne bi krila.*

V 23. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ljubi

## ANDREJ JURŠIČ

Črmošnjice 31

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem, sodelavcem, sošolcem za podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se g. Vrničarju za lepe besede slovesa, pevcem za zapete pesmi in zaigrano Tišino, Pogrebni službi Oklešen ter g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala tudi vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

## ZAHVALA

*Vse do zadnjega si upal,  
da bolezen s trdno voljo boš ugnal,  
zatisnil si oči, ko pošle so ti moči.*

V 45. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, brat in stric

## DRAGO KOBE

Kočevje 32 pri Črnomlju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč v najtežjih trenutkih, izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Lepa hvala tudi Lovski družini Sinji vrh, pevcem, rogistom, Rudniku Kanižarica in pogrebni službi Malerič za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi, ki smo te imeli radi



## ZAHVALA

*Življenje tone v noč,  
še žarek upanja si išče pot,  
ostala pa je bolečina  
in tiha solza večnega spomina.*

*Nam pa žalost srce trga,  
solza lije iz oči,  
dom je prazen in otožen,  
ker tebe več med nami ni.*

V 69. letu je v boju z boleznijo omagal naš dragi mož, oče, stari ate, brat, stric, tast in boter

## FRANCI ŽMAVČIČ

iz Šentjerneja

Izražamo iskreno hvaležnost vsem, ki ste pokojnega imeli radi, mu stali ob strani v času njegove boleznin in mu lajšali bolečine. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, za toliko podarjenega cvetja, sveč in ostalih darov. Hvala sodelavcem Kremena, Krke in Agencije za plačilni promet Novo mesto za podarjeno cvetje. Lepa hvala Vinogradniškemu oktetu za lepo zapete pesmi, g. župniku za lep poslovlilni obred in vsem, ki ste Francija pospremili na njegovi zadnji poti. V trenutku, ko smo dojeli, da ga ni več med nami, smo spoznali, koliko prijatelj je imel in jih imamo tudi mi. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

V globoki žalosti: vsi njegovi



## ZAHVALA

*On ni umrl  
kakor drugi vsi,  
ker v naših srcih živi.  
On bo umrl,  
ko bomo umrli mi.*

Po kratki, a težki boleznin nas je v 87. letu starosti zapustil dragi življenjski sopotnik, deda, oče, dedek in pradedek

## MIRAN ŠPICAR

roj. 19. septembra 1911 na Gorenjskem, izgnanec, borec in prvi poveljnik GZ Slovenije, iz Trške Gore 36, Otočec- Novo mesto

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti, izrazili sožalje in darovali cvetje. Posebno zahvalo izrekamo GZ Slovenije, GZ Novo mesto, GD Otočec za častno izraženo spoštovanje do njegovega dela na žalni seji, za organizacijo pogreba, častno stražo, govore ter podarjeno cvetje. Zahvaljujemo se tudi osebju Kirurškega in Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za nego in lajšanje bolečin v času njegove boleznin. Iskrena hvala tudi pevskemu zboru Ruperč Vrh, Mestni godbi na pihala Novo mesto, Mestni občini Novo mesto za izraze sožalja in podarjeno cvetje, KO ZB Otočec in Mačkovec za spremstvo s praporom, Tonetu Riflju za poslovlilni govor ter DU Novo mesto za sodelovanje s praporom. Posebno velika zahvala pa velja vsem gasilcem Slovenije, ki ste se udeležili njegovega pogreba, tudi s prapori, in se od njega poslovili z mislijo: imeli smo ljudi...

Žalujoci: Vsi njegovi  
Trška Gora, Ljubljana, Koper, Mežica, Avstralija  
Trška Gora, 6. avgusta 1998

**Avtohiša DANA, d.o.o.**

Adamičeva ul. 12, 8000 Novo mesto  
tel.: 068/341-400, 24-838, fax: 068/341-600



motor 2.5 TDi  
nosilnost 1600 kg  
volumen 12 m<sup>3</sup>  
cena s 5 % p.d.  
2,900.000 tolarjev

**POZOR! AKCIJA**

P-306 že od 2,068.000 tolarjev

P-406 že od 2,835.000 tolarjev

PARTNER že od 1,566.000 tolarjev



**PEUGEOT**



### ZAHVALA

Blagor čistem v srcu,  
ker bodo Boga gledali.

V 51. letu starosti nas je po dolgi in težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedi, tast, sin in svak

## MILAN GLAVAN

iz Šegove 13, Novo mesto

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in nekdanjim sodelavcem UNZ Novo mesto, sosedom in vsem, ki ste nam izrazili pisno ali ustno sožalje, darovali cvetje in sveče ter vsem, ki ste nam stali ob strani in pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala njegovi osebni zdravnici ter medicinskemu osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, Kirurškega oddelka in Onkološkega inštituta Ljubljana, ki so mu v času bolezni nesebično pomagali. Najlepša hvala g. pastoru in pevcem evangeljske cerkve Novo mesto za zelo lepo opravljeno pogrebno svečanost ter Pogrebni službi Oklešen. Vsem, ki ste se ga spomnili, hvala!

Vsi, ki smo ga imeli radi



### ZAHVALA

Zakaj moral si umreti,  
ko pa s tabo je bilo prelepo živeti?  
Odkar utihnil je tvoj glas,  
žalost, bolečina domujeta pri nas.  
Ljubil si življenje, polje, šolo in dom,  
vendar brez slovesa si zapustil svoj dragi dom.

V 13. letu nam je kruta usoda vzela našega dragega sina, brata, vnuka in nečaka

## ANDREJA NEMANIČA

iz Grabrova 37 pri Metliki

Ob boleči izgubi našega dragega Andreja se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, vaščanom, posebno pa sosedom Stojnič, Gornik-Kramarič, Štubljar in Pezdirc. Hvala tudi Andrejevemu sošolcem in učiteljem, g. župniku iz Metlike, sodelavcem Beti in TPV Suhor, gasilcem in mladini Grabrova. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi



### ZAHVALA

Življenje celo si garala,  
za dom, družino vse bi dala,  
sledil ostale so povsod,  
od dela Tvojih rok.

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, tašče, babice, sestre, tete in sestrične

## MARIJE JUREČIČ, roj. Miklavčič

iz Ostroga 4

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovane sveče, cvetje, sv. maše in izraze sožalja. Posebno se zahvaljujemo družinam Kodrič, Mercatorju Dolenjska PC Kandija, Lipi Kostanjevica, 827. četi vojaške policije, GD Ostrog, PZ Otok-Dobrava, g. Ivanu Jerini za zaigrano Tišino, g. župniku za lepo opravljeno obred, Pogrebni zavodu Oklešen ter vsem, ki ste našo mamo tako številno spremljali na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni



### ZAHVALA

Vse te noči, žalostne noči,  
ko nimam govoriti s kom besede  
in so z menoj le žarki lune blede,  
te pričakujem s trudnimi očmi.  
(A. Gradnik)

Po težki bolezni je v 64. letu starosti za vedno odšla od nas draga žena, mati, stara mama, sestra in teta

## LJUDMILA KRVINA

iz Prvomajske 4, Šentjernej

Zahvaljujemo se vsem, ki ste v težkih dneh slovesa sočustvovali z nami, nam izrazili ustno in pisno sožalje, pokojni podarili cvetje in sveče ter nam kakorkoli pomagali. Posebno zahvalo izrekamo osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, zdravstvenemu osebju ZD Šentjernej, vinogradniškemu oktetu, gasilcem PGD Šentjernej, g. župniku za opravljeno obred, pevci za zaigrano Tišino, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste jo imeli radi in ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Metod, hčerka Sonja z možem Silvom in vnukinja Barbara



### ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil

## ALOJZ BERŠIČ

iz Sadinje vasi pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani, nam izrazili sožalje, darovali sveče in cvetje ter pokojnega pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se Pokopališkemu PO Kot-Brezje pri Semiču in Nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, Domu starejših občanov Črnomelj, g. Hitiju za organizacijo pogreba in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi



### ZAHVALA

Ljubezen do domače grude  
klesalo je ponosno učiteljico -  
kmečko ženo do poslednje ure.  
A ko kraguljčki so zapeli,  
nje dušo ponesli v večno so življenje.

V 68. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustila draga žena, mamica, tašča in stara mama

## MARIJA - MIMICA ŠKRINJAR, roj. Željko

upokojena učiteljica iz Kašče pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, sočustvanje, izraze sožalja, vsem, ki ste pokojnici podarili cvetje, sveče in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Bostiču, osebju ZD Semič in Črnomelj, Internega oddelka in oddelka Intenzivne kirurgije Splošne bolnišnice Novo mesto, Hematološkega in Infekcijskega oddelka KC Ljubljana za trud in lajšanje bolečin. Pristrčna hvala podjetju Cvetje in vrtnine Kukar in ostali, d.n.o., Semič za organizacijo pogreba, g. župniku za opravljen obred, MPZ sv. Štefan za zapete pesmi, govornikom za poslovilne besede ter izvajalcu Tišine. Hvala zastavonošam in praporščakoma, kolektivu OŠ Semič, DU Semič in DU Olmo - Prisoje Koper.

Žalujoci: mož Ivan, hčerki Marija, Anica in Nežka ter sin Janez z družinami



### V SPOMIN

Tam, kjer si ti,  
ni sonca ne luči,  
le tvoj nasmeh

nam v srcih še živi  
in nihče ne ve,  
kako zelo boli.

13. avgusta 1998 je minilo leto žalosti in bolečine, odkar je nepričakovano in prezgodaj preminila naša ljubljena

## VIDA DRAGOSAVAC

medicinska sestra iz Novega mesta, Gubčeva 1

Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu, prižigate svečke in prinašate cvetje na njen prerani grob ter vsem, ki sočustvujete z nami. Ne moremo se sprijazniti s kruto resnico, da naše drage in lepe Vide ni več med nami. Zelo zelo jo pogrešamo. Pogrešamo njene delavne roke, pristrčen nasmeh in njen optimizem, ki ga je znala prenašati na vse okoli sebe. Bila je naše sonce, ki je prezgodaj zašlo. Enkratna je bila naša ljubljena Vida in je kot taka osebnost bila zelo spoštovana med vsemi, ki so jo poznali.

Žalujoci: mož Branko, Dunja, sestra Marija, družine Dragosavac, Ludanji, Jovin, Bogdanovič in Molnar.



### ZAHVALA

Vse do zadnjega si upala, da bolezni s trdo voljo  
boš ugnala,  
a pošle so ti moči in zaprla si oči.

V 58. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustila draga žena, mati in babi

## MARIJA PLAVEC

iz Vrhovega 16 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč v najtežjih trenutkih, izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in pokojno v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti, iskrena hvala! Hvala tudi g. župniku za tako lepo opravljeno obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Janez, sinova Jože in Lojze z družino, hčerka Martina z družino in ostalo sorodstvo

### POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

#### Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

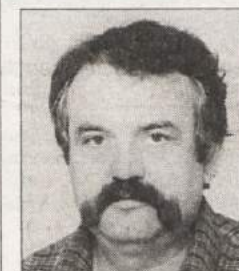
mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.



### ZAHVALA

Ob nenadni izgubi brata

## ALOJZA HENIGSMANA

se iskreno zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, podarjene vence in sveče ter za udeležbo na zadnji poti. Posebna zahvala velja delovnemu kolektivu Cestnega podjetja Novo mesto za izrečene besede ob grobu, LD Semič in lovskemu pevskemu zboru za občuteno zapete pesmi. Vsem najlepša hvala!

Vsi njegovi

### ZAHVALA

Na mojem grobu gozdnih rožic nasadite  
in večni mir mi zaželite.

V 90. letu starosti se je iztekla življenjska pot skrbnemu možu, očetu, staremu očetu, bratu in stricu

## FRANCU PAVČKU

iz Podgore 13 pri Straži

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali sveče in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala družinam Mezmaršič, Kolenc in Fink, pogrebni službi, govorniku g. Slavku Turku in izvajalcu zaigrane Tišine. Vsem skupaj še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njegovi



### ZAHVALA

Zjutraj ne veš, kam boš drevi legel,  
ne kdo te vzdrami, ko zapreš oko,  
kadar si svojim dragim v roke segel,  
nemara si za dolgo vzel slovo.  
(O. Zupančič)

10. avgusta 1998 smo se za vedno poslovili od našega dragega

## FRANCA KOŠMRLJA

iz Adamičeve 43 v Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa stali ob strani, nam tako ali drugače pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter dragega pokojnika v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

### OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojenec

## ALOJZ HOČEVAR

samost. el. monter

Vestnega in prizadevnega delavca bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

KOLEKTIV PÉ ELEKTRO NOVO MESTO

**tedenski koledar**

Četrtek, 20. avgusta - Bernard Petek, 21. avgusta - Ivana Sobota, 22. avgusta - Timotej Nedelja, 23. avgusta - Filip Ponedeljek, 24. avgusta - Jernej Törek, 25. avgusta - Ludvik Sreda 26. avgusta - Viktor LUNINE MENE 22. avgusta ob 4.03 - mlaj

**kino**

**BREŽICE:** Od 20. do 23.8. (ob 19. in 21. uri) ter 24.8. (ob 21. uri) akcijski film Elitni morilci. 26.8. (ob 21. uri) akcijski film Smrtonosna bitka II.  
**CRNOMELJ:** 20.8. (ob 10.30) ameriška komedija Nabrita družabnica. 21. in 22.8. (ob 21. uri) ameriška komedija Skrivnostno plemo. 23.8. (ob 21. uri) ameriški pustolovski film Vrt dobrega in zla.

**DOBREPOLJE:** 21.8. (ob 21. uri) ameriška komedija Velika pričakovanja. 23.8. (ob 15. uri in 20.30) slovenska drama Brezno.  
**GROSUPLJE:** 21.8. (ob 20. uri) slovenska drama Brezno.  
**KRŠKO:** 20. in 21.8. (ob 18. uri) kriminalni film Dež za ubijanje. 21. in 22.8. (ob 20. uri) ter 23.8. (ob 18. uri) znanstvenofantast. film Poštar.  
**METLIKA:** 21.8. (ob 21. uri) ameriški pustolovski film Vrt dobrega in zla. 23.8. (ob 21. uri) ameriška komedija Skrivnostno plemo. 26.8. (ob 10. uri) ameriška komedija Skratje.  
**NOVO MESTO:** Od 20. do 26.8. (ob 19. uri) komedija Predmestje. Od 20. do 26.8. (ob 21. uri) kriminalni film Elitni morilci.  
**RIBNICA:** 22.8. (ob 22. uri) ameriška komedija Velika pričakovanja.  
**VELIKE LAŠČE:** 22.8. (ob 20. uri) ameriška komedija Velika pričakovanja.

**KMETIJSKI STROJI**

OBIRALNIK KORUZE Tornado 40 prod. ☎ (068)42-598. 3207  
 TRAKTOR Zetor 25/11, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068) 87-532. 3222

**KUPIM**

STAREJSI OBJEKT za možnost preureditve v trgovino kupim. Lokacija je zaželjena ob prometni cesti. Ponudbe pošljite na fax (064)691-610 ali ☎ (064)691-444. 3068  
 DELNICE Telekom, Žita, Pivovarne Lasko in Union, Arkade in ostale ugodno odkupimo. ☎ (041)669-221. 3188  
 DELNICE ugodno odkupujemo. ☎ (068) 324-297. 3231  
 RABLJENEGA ZAPRAVLJIVČKA ali kočijo kupim. ☎ (061)723-489. 3237  
 CCA. 200 kom strešne opeke Novi Bečaj kupim. ☎ (068)326-039. 3195  
 DVOREDNI čelni silokombanj za koruzo in hladilni bazen za mleko od 500 do 1000-l, kupim. ☎ (068) 25-850, po 20. uri. 3182

**MOTORNA VOZILA**

R4 GTL, letnik 1988, registriran do 5/99, prodam. ☎ (068) 341-795, po 20. uri. 3179  
 MINI ROVER, letnik 1988, lepo ohranjen, prodam. 3202  
 R 5 PLUS, letnik 10/95, 43.000 km, rdeč, prodam za 850.000 SIT. ☎ (068)26-247. 3210  
 R 5, letnik 10/91, bel, 5V, tonirana stekla, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)22-668. 3229  
 R 5, letnik 1993, prodam. ☎ (068)78-209. 3233  
 CORSO SWING 1.2, letnik 1989, registrirano do 7/99, prodam. ☎ (068)323-577. 3235  
 Z 101, ohranjeno, letnik 1988, 71.000 km, prodam. ☎ (068)85-442. 3243  
 ROVER 111 SL, letnik 1994, prodam. ☎ (068) 65-701. 3192  
 GOLF B, letnik 1987, registriran do 12/98, rdeč, prodam. ☎ (068)74-020. 3209  
 HYUNDAI 1.3 LS, letnik 1991, registriran do 2/99, kovinska barva, ugodno prodam. ☎ (068) 59-040. 3175  
 VW TRANSPORTER, letnik 1991, 119.000 km, bel, ugodno, ter koruzo za siliranje, prodam. ☎ (068) 76-638. 3224  
 JUGO KORAL 55, letnik 1990, rdeč, ohranjen, prodam. ☎ (068)26-819. 3201  
 JUGO KORAL 45, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (068)26-266. 3215  
 R4, letnik 1987, prodam. ☎ (068) 323-700. 3197  
 LADO Rivo ali Samaro, od letnika 1993 dalje, kupim. ☎ (068)79-763 ali (041)680-684. 3208  
 JUGO 45, modre barve, letnik 1987, registriran do 1/99, ugodno prodam. ☎ (068) 67-302. 3174  
 OPEL VECTRO L8 i GLS, letnik 1993, rdeč, ABS, servo, električna sončna streha, CZ, prodam za 1.320.000 SIT. ☎ (068)84-405. 3212  
 JUGO KORAL 45, letnik 1990, moder, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)22-223. 3213  
 GOLF JXD, letnik 1988, rdeče barve, registriran do julija 1999, vse gume nove, prevoženih 160.000 km, prodam. ☎ (068) 42-607. 3178  
 R 5 CAMPUS, 5V, rdeč, letnik 12/89, prodam. ☎ (068)73-069. 3234

**AKCIJA SUZUKI BRILJANT SWIFT**

že od 1.400.000 tolarjev  
**BALENO**  
 že od 1.900.000 tolarjev  
**SAMURAI**  
 že od 2.000.000 tolarjev  
**VITARA**  
 že od 2.800.000 tolarjev

• Dragoceno darilo za vso družino + moped Tomos

• bogata oprema  
 • 3-letna garancija  
 • ugoden kredit  
 1 - 5 let TOM + 5,5 %  
 • ugoden leasing s preostankom vrednosti



Pooblaščen trgovec in serviser  
**AVTOSERVIS MURN**  
 Resslerova 4, Novo mesto  
 ☎ 068/24-791  
 od 8. do 16. ure

**Novi simbol nove storitve**



**E.P.S. - elektronsko pismo**

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si  
 email: info@posta.si

GOLF D, letnik 1986, prodam za 420.000 SIT. ☎ (068)73-447. 3239

**POSEST**

ENOSTANOVANJSKO hišo, centralna kurjava na olje, popolnoma opremljeno, za takojšnje vselitev, na lepi legi, z večjo garažo in velikim vrtom, skupna površina 514 m<sup>2</sup>, na naslovu Anže 3, 8280 Brestanica, prodam. Cena 6.600.000 oziroma 60.000 DEM. ☎ (0608) 21-885, ob večernih urah. 3193  
 NJIVO v okolici Novega mesta prodam. ☎ (068) 46-440. 3196  
 10 AROV zemlje z vikendom, telefon, voda, elektrika, 270 trt in sadovnjak, prodam. ☎ (068) 53-801. Ručetna vas pri Črnomlju. 3200  
 STAREJŠO HIŠO, voda, elektrika, prodam. ☎ (068)85-442. 3242

**PRODRAM**

OPŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. ☎ (063)451-082. 2826  
 KAMEN ŠKRILJAVEC različnih barv prodajamo. ☎ (063)762-433. 3147  
 KRAJEVNA skupnost Grosuplje prodaja v Malinah pri Semčiču enonastropno stanovanjsko hišo v izmeri 14 x 8 m. Jesen skedenj v izmeri 14 x 5 m in zidan hlev v izmeri 2 x 8 m na parceli v velikosti 459 kv.m. Pisne ponudbe pošljite na naslov Krajevna skupnost Grosuplje, Kolodvorska cesta 5. 3181  
 ZMRZOVALNO omaro (6 predalov) in učbenike za 6. razred OŠ prodam. (068) 27-431. 3189  
 HIDRAVLIČNO STISKALNICO za grozde, 450-litrsko, in grozde prodam. ☎ (065)57065. 3218  
 KRMILNI krompir večje količine in sortilator za krompir (skoraj nov) prodam. ☎ (061)785-305, zvečer. 3225  
 23 A KORUZE za zrnje ali silažo prodam. ☎ (068)24-280. 3236  
 POCENI prodamo dobro ohranjeno kuhinjsko in sobno opremo. ☎ (068) 322-282. 3246

20 ČEBELJIH družin v A.Ž. panjih po ugodni ceni prodam. Franc Grabljevec, Česence 18, Mirna Peč. 3184  
 KORUZO za silažo ali za zrnje ter pajka prodam. ☎ (068)78-338. 3214  
 VEČ kubikov bukovih plohov, brezova drva, prašiča težkega 100 kg, lahko samo polovico, prodam. ☎ (068) 26-484. 3172  
 CVIČEK in sadno žganje prodam. ☎ (0608) 87-611. 3230  
 VINO CVIČEK prodam po 200 SIT/l, ☎ (0608)78-372. 3211  
 KORUZNJAK, kovinski 9 m<sup>3</sup>, prodam. ☎ (068) 84-180. 3199  
 HIDROFOR za vodovod poceni prodam. ☎ (068) 66-618. 3180  
 KNJIGE za sedmi in osmi razred prodam. ☎ (068) 24-519. 3177

**RAZNO**

POSLOVNE prostore v Novem mestu oddam. ☎ (068) 341-790, zvečer. 3176  
 ZASTOPSTVO in prodaja sistema za globinsko in kemično čiščenje Visper. ☎ (061) 778-650, po 14. uri. 3187  
 DELAVNO prevzamem speljano veliko kmetijo brez potomstva. Dediščina. Mlad. Samski. Naslov in telefon dobite v uradništvu lista. 3220  
 POSLOVNI prostor v izmeri 180 m<sup>2</sup> oddam v najem. Lokacija: Novo mesto - Kandija. ☎ (068) 341-790. 3221  
 NA DOBRI lokaciji v Litiji oddam v najem gostinski lokal v obratovanju. ☎ (061) 884-610, do 8. ure zjutraj ali po 20. uri. 3223  
 V GOSTIŠČU HRIBAR (motel) oddamo lokal, cca 60 m<sup>2</sup>, z lastnim vhodom s terase, sedaj trgovina s tekstilom, za različne dejavnosti (trgovina, pisarne, agencija idr.). ☎ (068)44-018. 3227  
 PLOŠČE za opaženje (bled plošče), plohe in punte posodim. ☎ (068)342-506. 3219  
 MOTORNO žago, nahrbtno kosilnico in leseni mlin za grozde prodam. ☎ (068) 89-717. 3205

DELAVNICO, +150 m<sup>2</sup>, potrebno nekaj začetnega vlozka, primerno za avtokleparsko ali podobno dejavnost, 3 km iz Sevnice, ugodno oddam. ☎ (0608) 82-107, po 21. uri. 3183

NATANČNEGA MIZARJA za montažo lesenih oblog ter ladijskega poda iščem. ☎ (0609)628-612. 3232

**SLUŽBO DOBI**

COMMEX, D.O.O., servis za čiščenje, takoj zaposli delavca s poklicom ali brez za nedoločen čas, s poskusnim 3-mesečnim delom. Pogoj: slovensko državljanstvo, tekoči pogovorni jezik slovenščine in vozniški izpit B kategorije. Dodatne informacije na ☎ (041)634-792. 3095  
 KLJUČAVNIČARSTVO Cveto Šmajdek, s.p., Krallova 49, Novo mesto, zaposli KV ključavničarja. 3129  
 SIMPATIČNO DEKLE za delo v střežbi zaposlimo v kava baru v bližini Novega mesta. ☎ (068)73-818, popoldan. 3170  
 NATAKARICO za delo v střežbi zaposlimo v baru Silvija. ☎ (068) 341-788. 3185  
 DEKLE s končano gostinsko šolo ali brez poklica zaposlimo v gostinskem lokalu. ☎ (0608)31-435. 3186  
 KV natakaričo zaposlimo. ☎ (068) 324-015. 3191  
 V GOSTIŠČU HRIBAR zaposlimo natakaričo (-ico). ☎ (068)44-018. 3226  
 V RESTAVRACIJI pri Bazi 20 zaposlimo KV natakaričo (-ico) s prakso in lastnim prevozom. ☎ (068)83-432 ali 65-674. 3228  
 MGM, d.o.o., Manegerski tečaj + redna služba! Zaželjena je SŠI, nastop dela takoj! Vsi, ki ste ambiciozni, željni novih znanj in hočete v življenju uspeti tudi finančno, se javite na ☎ (068)341-153 in si rezervirajte termin za osebni razgovor!. 3240  
 V UREJENEM LOKALU v centru Novega mesta zaposlimo 2 natakariči in natakarija. ☎ (068)322-223. 3244  
 2 KUJARJA (-ICI) zaposlimo v urejenem lokalu v centru Novega mesta. ☎ (068)322-223. 3245

**STANOVANJA**

ENOSOBNO opremljeno stanovanje za dobo enega leta iščem. ☎ (061) 484-903. 3171  
 STANOVANJE v Metliki kupim ali najamem. ☎ (068)69-216. 3238  
 DVOSOBNO stanovanje v Brežicah prodam. ☎ (0608) 61-846. 3173  
 ENOSOBNO samsko stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (068) 23-982. 3190

**ŽIVALI**

VALILNICA NA SENOVEM obvešča cenjene kupce, da sprejemamo naročila za vse vrste enodnevnih in večdnevniščan. Vse informacije dobite na ☎ (0608)71-375. 526  
 MLADE NESNICE, jarkice, hisex, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj. ☎ (068)52-806, Gostišče Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608) 67-587, Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog. ☎ (068)49-813. 2437  
 KOZE prodam. ☎ (068)22-006. 3216

Salon za pse  
 Budja - Ul. Talcev 12 - Novo mesto  
  
 ☎ 068/324-377

SPREJEMAMO naročila za bele piščance. Ob delavnikih pa lahko dobite enoletne kokoši, mlade jarkice in purane. ☎ (0608) 89-038. 3194

PURANE stare 7 tednov in bele piščance za meso bomo prodajali na sejmišču v Semtjerneju 29.8.1998. Naročila sprejemamo na ☎ (067) 88-058 ali (067) 88-114. 3198

MLADE JARKICE v nesnosti, bele, 5 kg peteline in težke kokoši lahko naročite na ☎ (068)49-711, Vera Což, Slepšek 22, Mokronog. 3241

PSIČKE mešančke ugodno prodam. ☎ (068)24-561. 3217

BIKCA sivečka, starega 10 dni, prodam. ☎ (068) 75-005. 3204

VEČ PUJSKOV, težkih do 25 kg, prodam. ☎ (068) 81-463. 3200

PRAŠIČE, težke 60 do 80 kg, prodam. Možen zakol. ☎ (068)81-488. 3206

**Vi uganete - mi nagradimo!**

Odgovor na dvanajsto nagradno vprašanje se je pravilno glasil, da vas je oglas vabil na tradicionalni 48. Gorenjski sejem. Srečo pri zrebanju za darilni bon je imel Aljoša Deželak iz Sevnice, za knjigo (J. Dularja Smeh na prepihu) pa je bil izžrebana Tončka Sitar iz Novega mesta. Med rednimi plačniki naročnine je zreb določil, da knjigo (T. Jakšeta Dolenjske obzore) prejme Barbara Popit iz Daljnega vrha 25 pri Novem mestu.

Izpolnite pravilno trinajsti nagradni kupon in priljubljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212, in sicer do torka, 24. avgusta, ko bomo izžrebali dobitnike treh nagrad, in sicer dveh knjig (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in darilnega bona Kovinotehne za 5.000 tolarjev.

**NAGRADNI KUPON št. 13**

Vprašanje: Kakšen je naslov rubrike na zadnji strani Dolenjskega lista, v kateri "portretiramo" ljudi?  
 Odgovor:

Moj naslov:

**DOLENJSKI LIST**

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja  
 UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.  
 IZHAJA ob četrtek. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev, za upokojenca 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojenca 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tužno letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.  
 OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.  
 ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).  
 NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.  
 Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglaš in osmrtnice 324-006.  
 Telefaks: (068)322-898.  
 Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si  
 Nenaročenih rokopiesov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.  
 Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.  
 Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

## DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Nakupovalni center Drska  
od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos  
od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska  
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku  
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma  
od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica  
od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel  
od 8. do 21. ure: trgovina Žeppek, Ragovska  
od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas  
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas  
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice  
od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna  
od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas  
od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas  
od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas  
od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah  
od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter  
od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas  
od 8.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njeve  
od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija  
• **Uršna sela:** od 8. do 16. ure: Urška  
• **Šentjerneje:** od 7. do 17. ure: Samopostrežba Šentjerneje  
od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju  
• **Metlika:** od 7. do 21. ure: trgovina Prima

od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos  
od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska  
od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku  
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma  
od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica  
od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel  
od 8. do 19. ure: trgovina Žeppek, Ragovska  
od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas  
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas  
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice  
od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna  
od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas  
od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas  
od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas  
od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah  
od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter  
od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas  
od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njeve  
od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija  
• **Uršna sela:** od 8. do 12. ure: Urška  
• **Štraža:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Samopostrežba  
• **Šentjerneje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Šentjerneje  
od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju  
• **Žužemberk:** od 8. ure do 11.30: Market  
• **Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu  
• **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica  
• **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič  
• **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba  
• **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak  
• **Semič:** od 7.30 do 10. ure: Market  
• **Metlika:** od 7. do 21. ure: Prima

## Ali ste pripravljeni na izziv?

Če ste dinamični, komunikativni in vas veseli terensko delo s strankami, vas **VABIMO** k sodelovanju. Išemo kandidate za zavarovalne zastopnike na območjih:

Sevnice, Brežic, Trebnja, Krškega in Novega mesta



**Adriatic**  
zavarovalna družba d.d.

## Kaj vam ponujamo?

- zanimivo delo - svetovanje in trženje osebnih in premoženjskih zavarovanj;
- strokovno izobraževanje;
- pogodbeno delo z možnostjo redne zaposlitve;
- možnost dobrega zaslužka;
- ustvarjalno delovno okolje.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov:

Adriatic zavarovalna družba d.d.,  
Koper  
PE Novo Mesto, Novi trg 1,  
8000 Novo Mesto

## In kaj od Vas pričakujemo?

- vsaj V. stopnjo strokovne izobrazbe;
- delovne izkušnje v prodaji;
- vozniški izpit B kategorije;
- sposobnost dobrega komuniciranja.

O odločitvi boste obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**Javno podjetje KOMUNALA Črnomelj, d.o.o.**  
Belokranjska cesta 24  
8340 Črnomelj

## OBVESTILO

Občane občin Črnomelj in Semič obveščamo, da bomo v času od 14. do 22.9.1998 organizirali odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po vseh naseljih, kjer je uveden red odvoz komunalnih odpadkov:

1. Odvoz kosovnih odpadkov bo potekal po urniku odvoza kosovnih odpadkov, ki ga bomo predložili vsem krajevnim skupnostim, krajanje pa bomo še posebej obvestili na krajevno običajen način (oglasne deske).
2. Kosovne odpadke je treba primerno zložiti, povezati oz. zapakirati in jih odložiti na dosedanjem odzjemnem mestu do 6. ure zjutraj določenega dne.
3. Kosovni odpadki iz gospodinjstva so predvsem: pohištvo, gospodinjstveni aparati, sanitarni elementi in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva.
4. Odpadne sekundarne surovine, kot so papir, železo in steklo, morajo biti pripravljene na enak način kot ostali kosovni odpadki.

**švedska kritina**  
od 1500 SIT/m<sup>2</sup>

**CIP**, d.o.o. 061/454-330, 0609/654-134

## SCOOTER SUZUKI



**Cena:** 475.000 SIT  
**Akcija:** 360.000 SIT  
Pooblaščen trgovec in serviser  
**AVTOSERVIS MURN**  
Resslova 4, Novo mesto  
☎ 068/24-791  
od 8. do 16. ure



**RADIO UNIVOX**  
107.5 MHz UKV  
Rožna ulica 39, Kočevje  
tel./fax 061/855-666

## TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš kanal**  
s Trdinovega vrha na kanalu 41



**RADIO MAX**  
88,90 MHz  
89,70 MHz

## Verjemite ali ne...



**RADIO OGNJIŠČE**  
Krvavec 104,5  
Kum 105,9

**MANA**  
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto  
Tel.: 068/321-115, 325-477  
Fax: 068/342-136

**POČITNICE NA MORJU IN V TUJINI**

Ugodne cene, plačilo na obroke!

• Prvi zakon zgodovine je, da si ne drzne zapisati nobene neresnice in da si drzne zapisati vsako resnico, brez uslužnosti. (Cicero)

## ISDN & SiOL

**Danes pametna, jutri nujna odločitev!**

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo ISDN in SiOL storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev ISDN, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. Telekom Slovenije je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem SiOL, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

**Telekom Slovenije**  
Nacionalni operater telekomunikacij



**RADIO SRAKA**  
98,6 MHz

**BREST**  
<http://www.brest.si>  
SVETOVANJE PRI NAKUPU  
MERCATOR - N. C. LOČNA, Novo mesto  
21. in 22. avgust 1998  
med 10. in 18. uro, sobota: med 10. in 13. uro

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtek sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

## Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: \_\_\_\_\_ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): \_\_\_\_\_

Pošta: \_\_\_\_\_

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list. Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: 1998

Kraj: \_\_\_\_\_ Datum: \_\_\_\_\_ Podpis: \_\_\_\_\_

## VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU  
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

**GOTOVINSKA POSOJILA** ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.  
Muzejska 3  
☎ 068/321-751

**TERME BANOVC** - ZA UPOKOJENCE Od 1. septembra 1998 ugodni paketi za upokojenca. 5 x polpenzion v Zelenem gaju, samo 25.110 SIT. Če rezervirate do 15. avgusta, vam priznamo 5 % popust. Pridite na oddih, počitnice! Informacije in rezervacije: Terme Banovci, ☎ 069/13-400, fax: 069/87-703.

# Marjan Hribar



Ko se je Marjan Hribar po končani gimnaziji odločil, da bo nadaljeval študij na ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru in ob tem prestopil v tamkajšnji klub, ki je igral v prvi jugoslovanski ligi, so mu to mnogi Novomeščani zamerili, a njegova odločitev je bila dobra. Mariborski klub je bil že takrat poklicno organiziran, fantje so vadili po dvakrat na dan, tako da si je moral čas zelo skrbno razporediti, da je uskladi študij in šport. Mariborčani so mu plačali stanovanje, hrano in mu dali še lepo stipendijo, kar je fantu iz skromne družine prišlo še kako prav. K sreči so mu tudi starši ves čas stali ob strani, še kot otroku pa so mu privzgojili pravi odnos do dela, življenja in ljudi.

Iz Maribora se Marjan ni vrnil le z diplomom, ampak je na Štajerskem med sošolkami našel tudi življenjsko sopotnico Simono. Pred 19 meseci se jima je rodil sin Miha. Marjan se je po diplomu zaposlil na upravi Krkinih zdravilišč, kasneje pa je dve leti vodil prodajo v Smarjeških Toplicah. Ko so ga hoteli nazaj v upravo, kjer je prevzel mesto nosilca prodaje na tujih trgih, je dotodanji direktor Matevž Aš, tudi sam zaprišežen rekreativni športnik in nekdanji organizator rekreacije, potamnil, da mu jemljejo najboljšo ljudi v trenutku, ko jim je delo najboljše. Za svoje dosedanje sodelavce Marjan pravi, da ima srečo, da dela s pravimi ljudmi, od katerih se je lahko ogromno naučil. Ob treningih, službi in družini Marjan najde dovolj časa tudi za študij.

Na novo sezono se še posebej skrbno pripravlja, kajti ta bo njegova zadnja. Rad bi skupaj s Komcem ponovil letošnji uspeh na državnem prvenstvu, v ligaškem tekmovanju si želi, da bi njuna Krka postala državni prvak, vse skupaj pa bi rad zabeležil s magisterijem ekonomije. Potem bo lahko z vso močjo zabredel v poslovne vode in se bolj posvetil družini. Ni dvoma, da ne bi skromnemu Novomeščanu z vztrajnostjo, trdim delom, voljo in nepopustljivo, česar se je naučil v športu, uspevalo tudi v prihodnje. IGOR VIDMAR



NAJMLAJŠI HARMONIKAR - Gregor Gramc iz Krškega

## Na valovih Krke z diatonično harmoniko

Med gosti v Kostanjevici tudi Lojze Peterle

KOSTANJEVICA NA KRKI - V soboto so se po Kostanjevici veselo razlegali zvoki harmonike, za kar sta poskrbela Milan Herakovič, lastnik znane gostilne Kmečki hram, in novomeški zlatar Joško Kranjc. Na gostilniškem vrtu sta priredila "Družabno srečanje na valovih Krke z diatonično harmoniko", nanj pa sta uspela privabiti nekaj najbolj znanih slovenskih mojstrov tega priljubljene instrumenta.

V popoldanskem sporedu so sodelovale še pevke domačega aktivna kmečkih žena ter plesna skupina Harlekin, gostje, med katerimi smo opazili tudi krškega in trebanjskega župana ter predsednika SKD Lojzeta Peterleta, pa so se lahko po sicer razriti Kostanjevici do prizorišča popeljali s kmečkimi vozovi. Kljub zares kakovostni zasedbi harmonikarjev pa se je v srca občinstva najglobje zapisal najmlajši slovenski harmonikar, petletni Gregor Gramc iz Krškega.

## PRIJELI PET ROMUNOV

OBREŽJE - V noči iz 11. na 12. avgust je 5 romunskih državljanov ilegalno prestopilo državno mejo med Slovenijo in Hrvaško med reko Savo in Obrežjem. Pot so nato peš nadaljevali v notranjost, v jutranjih urah pa so jih na poti v smeri Ptilip prijeli policisti in jih vrnili na Hrvaško.

imajo verigo dolgo le dva metra, mnogim brezvestni lastniki v poletni vročini ne privoščijo niti vode. Meni, da bi moral neko ukrepati, saj si ljudje, če že imajo živali, ne bi smeli privoščiti mučenja. V Angliji je že leta prepovedano privezovanje psov na verigo, morda bi bilo dobro, če bi se za kaj podobnega odločila tudi naša zakonodajna oblast. I. V.

## HARMONIKARJI, CITRARJI IN ANSAMBLI NA 5. ZADRUŽNEM SEJMU GRABEN 98

NOVO MESTO - Mercator-KZ Krka in Radio Sraka tudi letos pripravljata v okviru združnega sejma na Grabnu v Novem mestu srečanje godcev in ansamblov. Tako se bodo prvi sejmski dan, v petek, 4. septembra, od 16. ure dalje predstavili harmonikarji, v soboto, 5. septembra, od 15. ure naprej narodnozabavni ansambli, v nedeljo, 6. septembra, pa bodo ob 14. uri zgodili citrarji. Vabljeni so glasbeniki, stari in mladi, že uveljavljeni in takšni, ki se začnajo z resnejšim glasbenim udejstvovanjem, iz vse Slovenije. Prijave sprejema radio Sraka na naslovu p.p. 338, 8000 Novo mesto ali po telefonu 068/23-174. Glasba najboljših glasbenikov in ansamblov bo izšla tudi na kasetah, ki bodo izšle ob 10-letnici delovanja Srakine glasbene produkcije in založništva.

# 250 kilometrov na konjskih hrbtih

Štirje konji in štirje jahači dobro prestali preizkušnjo - Tekmovanje z naravo in samim seboj - Bo tudi v Beli krajini jahanje postalo družinski šport?

ČRNOMELJ - Pretekli teden so se s petdnevne poti na konjskih hrbtih vrnili Tone Hanzelj in njegov enajstletni sin Rado iz Črnomlja, Jele Lah s Štrekļevca in Franc Pašič z Brezije nad Semičem. Pri vseh so že dolga leta pri hiši konji, s konjerejo pa se sedaj ukvarjajo zgolj ljubiteljsko.

Hanzelj se je včasih ukvarjal tudi s tekmovalnim jahanjem, a pravi, da so leta in denarne razmere pač naredile svoje. Vendar ljubezen do konj ni popustila in tako se je potem, ko je lani prejel košček Slovenije - pot je bila takrat dolga okrog 60 kilometrov - letos skupaj s prijateljem in sinom odločil za več kot štirikrat daljšo pot. Z jahanjem so pričeli v Črnomlju, potem pa jih je pot vodila skozi Kočevje in preko Grčaric v Drago, pa preko Travnogore do Loškega Potoka in čez Velike Bloke in Slivnico v Cerknico. Jezdili so okrog Cerknškega jezera, skozi Stari trg pri Ložu nazaj v Drago ter skozi Kočevsko.

Reko in Nemško Loko v Črnomelj.

Potovanje je trajalo pet dni, a so konji vsak drugi dan počivali. Ni šlo zgolj za izlet, ampak za preizkus konjev in njihove vzdržljivosti.

Hkrati so testirali tudi človeško vzdržljivost, predvsem pa so želeli ugotoviti, kako lahko preživijo v naravi. Ko so po petih dneh in 250 kilometrih ježe potegnili črto so z zadovoljstvom ugotovili, da se tako konji kot jahači dobro prestali test. Tudi večjih nevednosti niso imeli. Celotno rezervno delo in orodja, kot so žebli in kladiva niso potrebovali.

So pa bili zato toliko bolj presenečeni nad prijaznostjo ljudi, ki jih srečevali. Navdušeni so bili na lepota Slovenije, ki jih ni moglo videti ne iz avtomobila ne iz letala. Večinoma so namreč hodili po gozdnih poteh, po katerih je redkokdaj zanese človeka.

Hanzelj zatrjuje, da bo jeseni objahal Belo krajino, s seboj pa bo poleg sina vzel še ženo Zdenko. Čeprav je njegova največja želja objahati Slovenijo, pa si po tihem želi na ta način predvsem popularizirati rejo konj. Jahanje pa naj bi sčasoma tudi v Beli krajini postalo družinski šport, kot tekmovanje s samim seboj in z naravo. M. BEZEK-JAKŠE

## SKRIL SE JE V PODVOZJE VLAKA

DOBOVA - 16. avgusta ob 1.15 so policisti pri opravljanju mejne kontrole v Dobovi na vlaku oz. na podvozju vagona našli romunskega državljan N. D., ki se je poskušal izogniti mejni kontroli. Policisti so ugotovili, da je bil Romun že 13. avgusta z avtobusom napoten iz Prosenjakovcev preko mejnega prehoda Dolga vas na Madžarsko, vendar se je 15. avgusta v Budimpešti skrivil v podvozje vlaka in se tako pripeljal nazaj v Slovenijo. Ponovno so ga vrnili na Hrvaško.

## RAZSTAVA SPOMINKOV

VAS - V okviru številnih dejavnosti, ki so jih letos pripravili navdse dejavni člani Turistično-sportnega društva Kostel, sodi tudi odprtje prve razstave spominkov iz Kostela. V prostorih Nove LB v Vasi se predstavlja sedem od enajstih članov odbora za turistične spominke, ki so ga pri društvu ustanovili pred kratkim. Razstava je začetek nove dejavnosti v društvu, ki naj bi v dveh letih pripeljala do spominka, ki bi odražal značilnost Kostela. Po besedah Petra Svetika, ki je v TŠD zadolžen za propagando in informacije, bi skoraj moral v spominku biti relief grada Kostel, saj je v njem zajeta zgodovina tega dela Slovenije. M. G.



PO DOLGI POTI - Potem ko so si nekoliko odpočili od dolge poti na konjskih hrbtih, so se jahači Jele Lah, Franc Pašič, Tone in Rado Hanzelj (od leve) skupaj z enim od konj postavili še pred fotografski objektiv. Zgodovinsko tavlajo, da to ni bil njihov zadnji pohod, želijo pa si, da bi se za tovrstno jahanje navdušilo čim več ljudi. "Prevoznih sredstev" imajo namreč dovolj, saj so v Pašičevem hlevu trije, v Hanzljevem in Lahovem pa je v vsakem po pet toplokrvnih konj. (Foto: M. B. J.)

## IZBOR MISS KOLPE

KASUNI - Tradicionalna prireditev, ki so jo pomenovali "Miss Kolpe-Kupe" in je bila doslej le v Vinici, bo letos prvič onkraj Kolpe, na igrišču v hrvaških Kasunih, v bližini mednarodnega mejnega prehoda Pribanji-Vinica. Prireditelj, ki jo organizirajo občina Bosiljevo, hrvaški radio Karlovac in radio Krka iz Novega mesta, bo v soboto, 22. avgusta, ob 19. uri. Nastopila bosta pevca Zdravko Škender in Alen Slavica ter ansambel Magnusi iz Duge Rese. Dekleta se za lepoto tekmovanje lahko prijavi tudi še na dan prireditve.

## Zvok didžeriduja v Črnomlju

Predstavitve starodavnega glasbila avstralskih domorodcev

ČRNOMELJ - V sklopu prireditve Poletje v Črnomlju bo 25. avgusta ob 21. uri nastopil avstralski glasbenik Richard Walley s tremi plesalci. Richard Walley igra didžeridu, starodavno glasbilo avstralskih staroselecev. Glasba pomeni srečanje preteklosti in sodobnega sveta in je za naš kulturni prostor zelo nenavadna in zanimiva. Didžeridu je votla evkaliptova veja, ki so jo izjedli termi-

ti. Avstralski Aboridžini so pred deset tisoč let, najstarejša znana "dokumentacija" didžeriduja pa so okoli 9000 let stare jamske slike. Didžeridu izvira iz severne Avstralije. Aboridžini se vedno uporabljajo to pragrašbilo v obredne namene, za glasbeno spremljavo plesov in za zabavo, obenem pa didžeridu dobiva vedno vidnejše mesto v sodobni popularni glasbi.

Zvok didžeriduja je vepčlasten in vse prej kot običajen. Na didžeridu igrajo tako, da vanj pihajo z vibrirajočimi ustnicami (nekoliko podobno kot na trobento), glasbilo pa pri tem razvija nizko brnelni zvok, ki ga glasbenik brez prekinitve lahko vzdržuje več deset minut ali še več. Nastop Richarda Walleya bodo spremljali trije plesalci, ki svoje gibe oblikujejo na bogatih izkustvenih kultur Aboridžinov. Vse kaže, da bo to dogodek, ki bo v Belo krajino prinesel močan dih drugačnosti glasbe sveta kot pred časom tuvanska zasedba Huur-Huur-Tu. DARIO CORTESE



DIDŽERIDU - Skrivnost tega pragrašbila je posebna tehnika krožnega dihanja.

## ŠTORKLJA JE BILA USTRELJENA

SELA PRI DRAGATUŠU - V Prirodoslovnem muzeju Slovenije v Ljubljani so ugotovili, da je bila štokljava, ki je gneznila v Selih pri Dragatušu in je zadnji julij-sko nedeljo zaradi ran poginila, ustreljena. Potem pa je padla še na električne žice, tako da je za trenutek zmanjkalo električnega toka. Komandir Policijske postaje Črnomelj Peter Šajnič je dejal, da bodo nadaljevali s preiskavo, saj je sedaj očitno, da je šlo za kaznivno dejanje nezakonitega lova.

# Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Uspešni maturanti ne prihajajo le iz novomeških šol - Kdo bo plačal helikopter - Prepoved kurjenja krompirjeve cime - Policisti ne spoštujejo predpisov - Psi na verigah

Marija iz Novega mesta nas je pohvalila, da poročamo tudi o uspešnih maturantov in da smo zapisali imena najuspešnejših na letošnji maturi ter eno izmed njih predstavili v portretu tedna. Moti jo le, da v našem časopisu ni objavljenih imen najuspešnejših dijakov iz posavskih in drugih srednjih šol, ampak le novomeških. Meni, da mladi potrebujejo vzpodbudo, kar njihova javna predstavitev zagotovo je.

Ančka Šircelj z Rihpovca se je pritožila nad predsednikom njihove krajevske skupnosti, ki pobira denar za urejanje poti, a na nekaterih poteh ni narejenega nič. Tudi ona plačuje, a je pot do njene in sosednjih hiš tako slaba, da se po njej ne da pripeljati z avtom. Ančka ima bolnega moža in sprašuje se, kdo bo plačal helikopter, če bo potrebna nujna zdravniška pomoč.

Lojze R. z Dvora nas je poklical, ker ga moti, da ljudje sproti sežigajo še skoraj svežo krompirjevo cimo in z zoprnim dimom zakadijo celo dolino Krke. Glede na to, da je čas dopustov in da prelepa dolina Krke v poletni vročini kar sama od sebe vabi ljudi od vsepovsod, tudi prave turiste, bi veljalo tako početje prepovedati. Naj se predsednik tamkajšnjega turističnega društva Vlado Kostevc še tako trudi, da bi kraji ob Krki sprejeli goste čim bolj urejeni, take malomarnosti lahko odženejo vsakogar, prav tako pa smrdeči dim moti tudi krajane.

Janez K. iz Bele Cerkve je potožil, da nismo nič napisali o srečanju upokojencev v Dolenjskih Toplicah, o čemer smo pred leti znali poročati na dolgo in široko, tokrat pa so nekaj malega objavili le na novomeški televiziji. 1. avgusta se je po Janezovem pripovedovanju v Dolenjskih Toplicah zbralo okoli tri tisoč ljudi, imeli so tri govornike in v kratkem kulturnem programu so se s svojimi glasbili predstavili tudi nekateri upokojenci, vse skupaj pa so popostrili žužemberški rogisti.

Andrej iz Krškega je pohvalil komentar o divji vožnji policista čez naselje v šentjernejski občini. Tudi sam je večkrat doživel, da policisti, čeprav niso bili na nujni vožnji oziroma niso imeli prižganih utripajočih luči, niso niti približno spoštovali omejitve hitrosti. Meni, da bi morali biti prav oni prvi in najbolj dosledni pri upoštevanju predpisov, saj menda zakon velja tudi zanje.

Angelo iz Novega mesta moti, da je v mnogih vaseh na Dolenjskem večina psov še vedno privezana na verigah. Nekateri revčki

## Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Priluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.